

311026.

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఆగస్టునెల 30-వ తేది శనివారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస బహుళ అమావాస్య 3౦.

No. 128
సంచిక ౧౨౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియన్నది. సంవత్సరము చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద



తలనొప్పుల మాన్పును, నాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
ఎగును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.



నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి ఉపశమన
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడి వాడుచున్నారు.



నగరనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 0-4-0. ప్రతియింట సుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

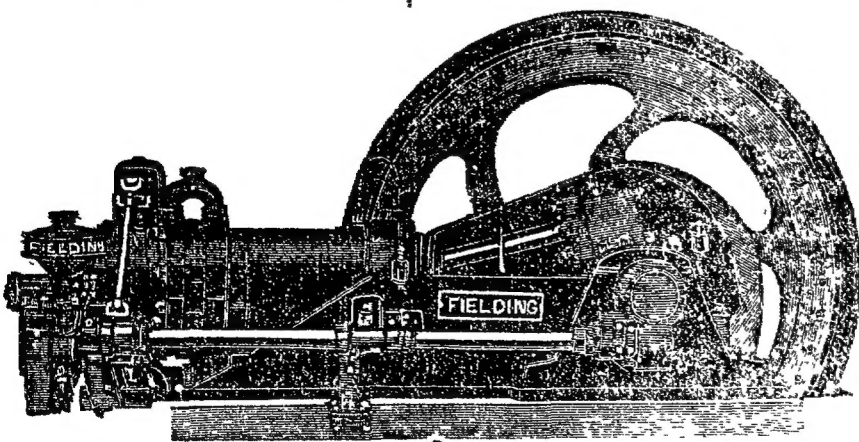
“ఫీల్డింగు”

ప్రసిద్ధి కెక్కిన క్విక్ స్టార్టింగు

వేటెంటు శమిడిశల్ కూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586



యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేస్తరై జరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే
పూర్ణ కాగలదు.

యెటువంటి కూడు ఆయిలుతో నైనను అతి సంతృప్తికరముగా పనిచేయును. కూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంటు:—

టెలెఫోన్ 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అందుకొ., పోస్టు బాక్సు 203 రు.
12, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రమున హాస్యరసపత్రికలు లేనికొఱతనను
దీర్చినదని యనేక పత్రికలతోడను బుడితులతోడను
బాగ డ్డలొంది యాంధ్రులచే ప్రేమింపఁ బడిన

న చిత్ర

నవ్వలతోలు

సాంఘిక రాజకీయ వ్యావహారిక విషయములను హాస్య
రసమున విమర్శించుచు సందర్భానుసారములకు బొమ్మలను
గలిగి డెమ్మీ 1/4 పైజున 16 పుటలను గలిగి ప్రతిపత్రికవార
మును బ్రకటింపఁ బడుచున్నది.

సంవత్సరచందా రు 4-0-0

అర్థ డిబ్బో 2-8-0

కాంక్షితపత్రిక ఉచితము

వలయువాడు:—నవ్వలతోలు పత్రికాకార్యాలయం.

మచిలీపట్టణము, (కృష్ణాజిల్లా).

సూతన ప్రచురములు

బస్కర పోతనామాత్యవ్రణీతము

ఆంధ్ర బాగవతము 1-కి 6-0-0

డిబ్బో మేల్మొరతి 2 సంపుటములు 8-0-0

ఆంధ్రబ్రహ్మండపురాణము 1-కి 5-0-0

అనందరంగరాట్నందము 1-కి 1-8-0

అనంతనిఘండము 1-కి 0-14-0

అశ్వకవీయము 1-కి 2-8-0

అధర్వణకారికలు, పటక 1-కి 1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు ముద్ద్రణలో
విను. క్యాటలాగులు చూడకొరకము. (1487)

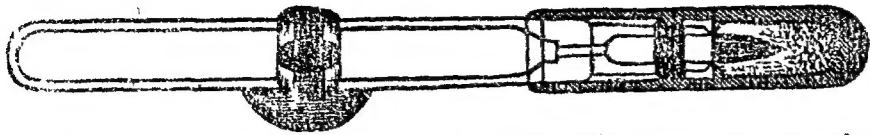
వావిళ్ల-రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

292, ఎస్.గవేడ, చెన్నపట్టణం,

నెల్వే ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రాంటిస్ వేనా



హాగ్ లెక్ పెన్ ప్రపంచమునందు, సూతనఫక్కి అని చెప్పడగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా అట్లీరియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ విక్రయముగా జనాదరణియై యున్నది.

సాదారణమయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మామూలుగా ఉపయోగించుటకు ఉత్కృష్టపాత్ర బయట "ఆ గేట్" గాజుపాత్ర నువ్వయ్యించుట యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతరారి సిరాతో ముంపినయెడల అందు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. (2957) సైలెన్షియా డిపో, మదరాసు.

ఇ స నా థె లి మలేరియాను సిద్ధాపథము

తైన్యవాకంతున మేలైనది. ఏలనంటే తైన్యవా తత్కాలమునకు మాత్రమే జ్వరమును నిలుపును. అంతియేగాని జ్వరమును పూర్తిగా పోగొట్టుటలేదు మరియు అనేకములకు కడుపునొప్పి, నరములు తమస్థానమునుండి తప్పుట మొదలగు దుర్బలములుగూడ గలుగును. ఇకనాథెలి మలేరియా ఫుగులకు నాశనముచేసి, జ్వరగడ్డను కరిగించి, రక్తమును వృద్ధిజేయును. మరియు నరములకు బలమునిచ్చుచు రోగిని మంచి ఆరోగ్యస్థితికి తెచ్చును. మలేరియా రానిమక అటంకపడుటకు ప్రతిజ్ఞము ఉదయం, సాయంకాలములందు ఒకమాత్రము సేవించిన చాలును. 15 దినములు వైప్రకారము సేవించిన మలేరియా పూర్తిగాపోవును. బిడ్డకు ద్రవరూపముగానున్న ఇసనాథెలిని అనగా ఇసనాథెలివాను ఉపయోగించుడు.

(3) ఇండియా, బర్మా, సింగపూరు సోల్ ఏజెంట్లు, Gorio Ltd., Post Box No. 159. Fort, BOMBAY

"నర్సి నన్" (స్వర్ణము చేరియున్నది)

లోహము లన్నిటిలోను స్వర్ణము దివ్యమైనది మాత్రమే కాదు. అయితే దానిని చక్కగా వాడిన ప్రపంచమునందున్న రసాయనము లన్నిటికిని రాజువంటిదని హిందూదేశపు ప్రాచీన ఋషులు తెలిపియున్నారు. ప్రాచీ, ప్రదీచి బౌద్ధములలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవాటిని మిలితముచేసి, తయారు చేయబడిన దివ్యవర్ణము. నరముల బలహీనత, నపుంసకత్వము స్వల్పముగా నున్నను, హెచ్చుగా నున్నను, రక్తహీనత, బరువుతగ్గుట, అపరిశుద్ధరక్తము, దుర్బలత్వము, న్యూరస్టీయా, మలబద్ధకము, అజీర్ణము మొదలగు అన్నివిధములు చెడువ్యాధులు, తీరనివ్యాధులు తప్పక గుణముగను. కనినపత్వము, లంకణముచేయ నవ సరములేదు, సాధారణ దుర్బలత్వమునకు వైకి కస్తూరీలెలమును వాడనలెను. నర్సి నన్ మలసానేక అద్భుతగుణములు గలవు. ఒక నెలకు ధరపడు నర్సి నన్ బౌద్ధము స్వర్ణముతో మిలితమైనది. బుడ్డి 1 కి రు 5.0-0. వై పూతబౌద్ధము రు 2.8-0 ఒక పూర్తిపెట్టు రు 7.0-0 తపాల ఖర్చు చేరు. ఉష్ణదేశములలో నుండువారి కిది అమోఘమైనది.

డి. వెంకట్రావు ఎస్సెస్టరు, బి. ఏ. నైదావేటపాస్టు "మందు పుష్టిని కలుగజేసినది". మిస్టర్ ఎం. బి. నాయక్, మద్రాసు "రక్తమును శుభ్రమైనది". మిస్టర్ హెచ్. కార్తరు, బొంబాయి "మిక్కిలి ఆశ్చర్య కరమైనది". డాక్టరు బి. బాయి "మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరమైనది". డాక్టరు ఎస్. మాస్సే ఆహవాదాబాదు: "నూరక్షియా రోగికి చాలమంది". మిస్టరు డబ్ల్యూ. కెట్టి మద్రాసు "2 పానల బరువు ఎక్కువైనది". మిస్టరు రూఫ్ ఖాన్ సి. బి. డి. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు పాట్నా "ఉపయోగకారి, గుణకారి". ఎస్. ఆర్. రావు ఎస్సెస్టరు బి. ఏ. కెట్టి కలెక్టరు కేబూరు "నాకు చాలమేలు చేసినది". మిస్టర్ పి. స్వామిరాయలు, రంగును "సంపూర్ణపుష్టి నికలుగ జేసినది" మిస్టర్ ఎన్. సి. డిటా కానిటర్ ఇన్స్పెక్టరు కలకత్తా "అద్భుతమైన గుణములను కలిగించినది" ఆరోగ్యముగా నుండ గోరిన ఇప్పుడే ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు కేబూరు బాగల్ పూరు విలాసమునకు (వాయవ్యమున లేక ఏజెంట్ల వద్ద తీసుకొన వచ్చును. (1482)

Behar Chemical Works, Bhagalpur. Branch-Mihijam. Telegrams - Chemists, Bhagalpur or direct from Agents. W. E. SMITH & Co., Ltd., and Madras Branches. Dadha & Co., ASWIN & Co., Iycaucuo Mudaliar Madras. Woollen Mart A. Abid & Co., Hyderabad

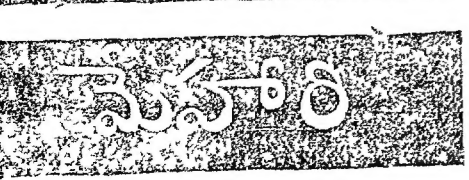
అనంగ ప్రభయాకారతి (1998) ధ న వం తు ల కు మా త్ర మే ?

అనంగ ప్రభయాకారతి

వాటిని విశేషకన్యము, ఖర్చులేకయే పొగుచేసి, కాశ్యతయవ్వము నిచ్చుచు, కాస్త్రసమృద్ధిముగా తయారుచేసిన ఈవిశేష వర్ణము నిరపయోగమైనట్టి స్థితులలో కూడ శ్రోతచగువలెనమును పుష్టినియిచ్చుచు యింద్రజాలమువలె నూతనమార్పును కలిగించును. పూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యినాముగా పంపబడును. 80 గురికలు గల బుడ్డి 1 కి రు 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఒకతులము బుడ్డి 1.కి ధర రు 10.0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలూగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేకేవజీ, నెం. 49 బందరువీధి, మదరాసు.



యిది పిల్లకల్లలకు చనుపాలను వృద్ధిచేయును. కృత్రిమపాల ఆహారము నిచ్చి పిల్లలను పోషించుట చేకలుగుభవ్యము, రోగసముదాయము తప్పిపో ను. బుడ్డి 1 కి ధర రు 1.8-0. వీరముగ వచ్చినటువంటి, చిరకాలముగ బాధించు చున్నటు వంటి సవా మేహవ్యాధులను నిర్మూలించుటలో అమోఘమైనది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 2-8-0 ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ప్రొవైట్రిటరు, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ

కావలెను

* గుంటూరుజిల్లా చేబోల్లిలసహకారధర్మవైద్యశాలలో పనిచేయుటకు ఆయుర్వేదభూషణ పరీక్షలో నుత్తీర్ణుడై అన్ని ప్రకరణముల ఆయుర్వేదముందులు తయారుచేయుటయందున్న వైద్యము చేయుటయందున్న అనుభవము కలిగిన వైద్యుడు కావలసి యున్నాడు. నెల 1 కి రు 40.0-0 ల జీతము ఇవ్వ బడును. దరఖాస్తుదార్లు సెప్టెంబరు నెల 2 వోతేదీలోపుగా యీ క్రింద సంతకము చేసినవారికి యోగ్యతాపత్రముల సహితము దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను.

చేబోల్లి } డేచిరాజు మురహారిరావు, సహకారపరపతి, సంఘాధ్యక్షుడు. గుంటూరుజిల్లా } 23-8-24

మంత్రసానులు కావలెను

నర్సిపట్నం తాలూకాబోర్డు యిలాకా ఆసు పత్రులలో పనిచేయుటకు మంత్రసానులు కావల యును. ఇందుకు అర్హులైనవారు నడదు తాలూకా బోర్డు ఆఫీసుకు వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకో వలెను. జీతం స్కేలు 15-1-25 రెండు రూపా యిలు యింటిచువైయు టెంవరరీ యల వెన్ను జి. ఓ. ప్రకారం యివ్వబడును

యమ్. సుబ్బారావు, నర్సిపట్నము తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.

కావలెను

లోకొమోటీవు ఎంజనులను నడుపుటయందు మంచిఅనుభవము గలిగిన ఎంజనుజ్ఞువరులు కావలె ను. కృష్ణాజిల్లాబోర్డుకు సంబంధించిన స్టిము అండు మోటారు రోడ్డురోలర్లు ఆయల్ ఎంజనులు నడుప వలసియుండును. జీతము రు 40-2-5. 50/10 చొ వ్వన ఒక నెలకివ్వబడును. దరఖాస్తుదారులు వారివ యస్సు, జాతి, ఇదివరలో ఎక్కడఉద్యోగముచేసినది మొదలగునవి తెలుపుచు దరఖాస్తులు ఈదిగువ విలాసమునకు 10-9-24 తేదిలోగా చేరునట్లు పంపు కొనవలెను.

టి. కె. టి. వీర రాఘవాచారియార్ జిల్లాబోర్డు ఎంజను, కృష్ణా, చిలకలపూడి.

రత్నపురుషలేహ్యం

శుక్లనవ్వును పోగొట్టి బలముకలుగజేయు అద్భుతలే హ్యము. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లనవ్వుమైనను పొరదోలు ననిత సేపల- కొనియాడుదున్నాడు. ఈలేహ్యమువల్ల మేహ మువల్ల వచ్చిన దగ్గు మొదలగు రోగములు మాత్రమోగములు కూడ తగ్గును. డబ్బి రు 2.4-0 లు.

శగలేహ్యం విజాతి శగనైనను తిప్పక కుదుర్చును పథ్యములేదు. డబ్బి రు 1.8-0 లు. ఆయుర్వేదవైద్య అంగర వేంకటాచార్యులు అండుసన్ను, ప్రొప్రయిటర్సు. పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరం, గోవాపరిజిల్లా. (118)

BORAX - LEMON SOAP.

బోరక్సు నిమ్మనబ్బు శరీరమునకు వృద్ధుత్వము, చల్లదనమునిచ్చును. సువాసనగలదు. 10 తులముల బిళ్ల 1 కి ఖరీదు 0.2-0 30 తులముల కోపు ఖరీదు 0.5-6 1 డజను 1.5-0, గ్రోసు 15.0-0 కర్పూరపు సబ్బు 0.2-0, కార్బూరిక 0 3-0 Agents Wanted ఏజెంట్లుకావలెను. (1548)

R. Venkatappiah, Proprietor. కృష్ణాసబ్బుకంపెనీ, మచిలీపట్నం.

పురమాషీ పనులు పోకరపనులు చేయునట్టి
వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1842

మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుగిన్నెలు, పందెపు లోటాలు ఎట్టి మాది
రిలో నైనను అర్జరిచ్చిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారు
చేసి యిచ్చెదము సీమవెంకికి నవరం బంగారుకు పూచీనిచ్చెదము.
రూ. 10 ఎత్తు మొదలుకొన రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0,
చొప్పునను అంతకుపైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున వికయించబడును.

(2) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, కంపెనీ
నగలవ ర్తకులు 25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు



అత్యద్భుతకుష్ఠురోగని వారిణి

గుణములేదని రుజువుచేయుపాళ్ళి రు 1.6-0.0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అష్టావళి కుష్ఠురోగములు గ్యారంటీగ
మదుర్చబడును ఒకడబ్బా వెల రు 10.0-0 పేకింగుపొట్టే చేరు.

రెడ్డి అండు కో, ప్రొప్రయిటరు, యం. సుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపొంట్ల గోదావరిజిల్లా.

OM

THE MYSORE GOVERNMENT SECURITY

Life and Marriage Assurance Company, Limited.

Head Office: Life and Marriage Assurance Buildings, Mysore (South India).

Capital (Fully subscribed) Rs. 5,00,000; Capital Paid-up about Rs. 3,25,000.

Government Securities held Rs. 2,00,000; Life Insurance policies issued Rs. 20,00,000.

Annual Premium Income Rs. 50,000; Funds invested on Immovable properties [Rs. 1,00,000]

Necessary security Deposit furnished to the Government of India as per Indian Life Assurance Companies Act 1912. Loans from Rs. 1,000 to Rs 5 000. Will be given with and without interest and security to our life Policyholders and bondholders. Next drawing for granting loans on 31st January 1925. Wanted Agents everywhere on liberal terms. Apply for particulars sharp to :-

(980)

Messrs. P. K. Rau & Sons.

Chief Agents, for Madras Presidency. 289, Thambu Chetty Street, MADRAS.

ఆనందా శ్రమ గ్రంథరత్న మాల

విక్రయమునకు సిద్ధముగానుండు గ్రంథముల పట్టిక.

శ్రీమద్భగవద్గీత సవ్యాఖ్యానము	8 0 0
శ్రీమదాంధ్రమహాభారతము పద్యకావ్యము 18 పర్వములు 7 సంపుటములు క్యాలికోలైండు గిల్లు	
పేరుగలది	15 12 0
శ్రీకృష్ణకర్ణామృతం క్యాలికోలైండు గిల్లుపేరు	1 12 0
సహస్రనామ స్తోత్రం	0 12 0
శ్రీగోపాలసహస్రనామస్తోత్ర నామావళిసహితం	0 8 0
శ్రీకృష్ణసహస్రనామస్తోత్రం	0 8 0
శ్రీరామసహస్రనామస్తోత్రం	0 8 0
మునుందమాల టీకాతాత్పర్యసహితం	0 4 0
భజగోవింద శ్లోకములు	0 2 0
లక్ష్మీనరసింహస్తోత్రం	0 2 0
గజేంద్రమోక్షణము సాదాశైండు	0 8 0
” క్యాలికోలైండు.	0 10 0
వేమన పద్యములు	0 4 0
భోగినీపండకం	0 2 0
అమరకోశము క్యాలికోలైండు	1 12 0
” సాదాకాశీములు క్యాలికోలైండు	1 8 0
” అట్టశైండు	1 0 0
బల్ల టీయం పేపరులైండు	0 8 0
పారిజాతాపహరణము	0 8 0

(90)

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ,

286 చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

ఘాటును సువాసన గలవి

తాంబూలములోగాని విడిగాగాని పుచ్చుకొనిన, అజీ
ర్ణము, వాయువు, జలుబుజ్వరము, గున్నిపాతము, దగ్గు,
ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటివోషములు
మొదలగు వ్యాధుల కిది వైచిత్ర్యముగల పనిచేయును. 8

250 మాత్రల సీసా రు 0.4-0 డబ్బన్ రు 2-8-0 ని-పి 6

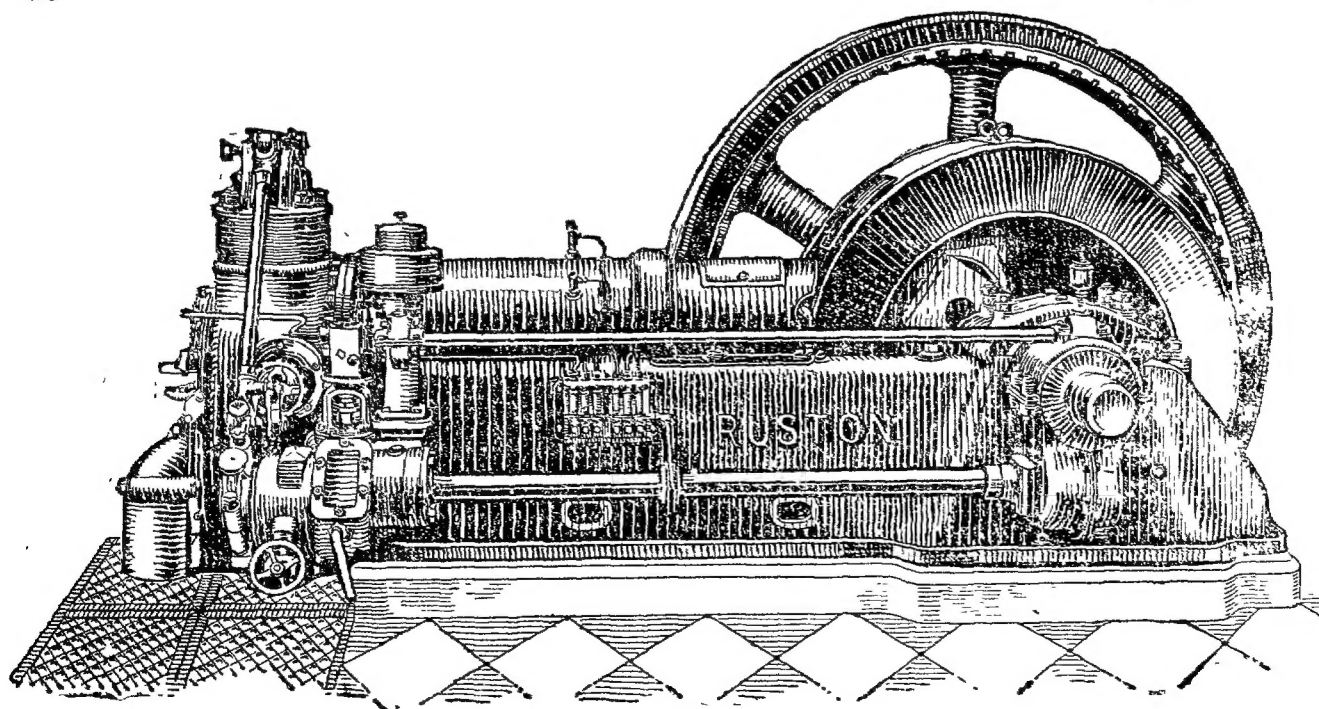
పి. శి. పి. అండు కంపెనీ. పెరిచేపి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

ది రస్ట్ న్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టీకంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు



పొయ్యికి మిక్కిలి సరైనమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురతనమియు ఉండ
నవసరము లేదు.



నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు

(388)

మద్రాసులో సోల్ ఏజంట్లు, మాస్కి అండుకో లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ వెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

గోదావరి హిందూ సమాజము వారు ప్రచురించిన భగవద్గీత

ఈ గ్రంథమును ముద్రించునది ముద్రాపతము. వెల పదిరూపాయలు.
ఈ గ్రంథమును ముద్రించునది ముద్రాపతము. వెల పదిరూపాయలు.
ప్రతిహిందూ సమాజమునందును నలంకరింపవలసిన దివ్యగ్రంథము.

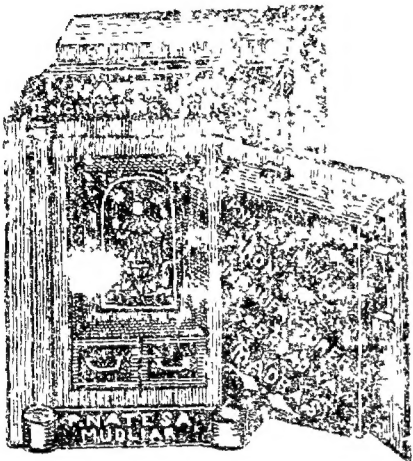
ప్రస్తుతములు ఈ గ్రంథము వారివద్ద దొరకును: కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూ సమాజం, రాజమండ్రి.

సెంట్రల్ బుక్స్ డిపో, రాజమహేంద్రవరము.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది



యిప్పటికే ప్రస్తుత కారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు
ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది.
బాంబులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు
మొదలగువాటికి సురక్షరూపము చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,
ఇరుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాచీణ, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు
అయిర్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు
చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైసుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్లింగ్స్,
నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్ప శిల్పి, పెద్దనాయకమ్ పేట,
మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన
తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు (వాసి) బయలు ప్రాయము.

బిల్డింగ్ మెటీరియల్స్ థాంకుస్ థు థిస్ (8068)
కంపెనీవారిచే చేయబడినది.

నానావిధములగు రివాల్వర్లు అయిలేక
బిల్డింగ్ మెటీరియల్స్ థాంకుస్ థు థిస్ (8068)



ధరలు
ఎర్రపెట్టె
వీలవలెను
ఉచితము



కాగితము 3.0, 3.5, 3.8 అంగుళములలో దొరకును. ఇవ్వువి. కేజిలో పెట్టుకొని గలిగినవి కూడ దొరకును.
యస్. వి. కాగితములందరికీ అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.



Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగ రోగమునకు

అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

నెగ రోగము, మెహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండ
ములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొద
లగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే
ప్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కు
లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును.
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైనదు కాణములన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రచికిత్స క్యాంటాగునకై వ్రాయును.

ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay.



దగ్గు, నరముల బలహీనత,
దేహమునందుండు అత్యుష్ణము
మొదలగువాటిని త్వరితముగా
కుదుర్చు ఔషధము

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురనివాసియును, ప్రస్తు
తము మద్రాసు, బార్టి బాను, ఆర్మీనియన్ వీధిలో,
నెం 72 రు గృహమునందుండు స్వామి పండితి
ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారు నాకు 2
సం|| రములుగానుండినదగ్గు, నరములబలహీనము,
అత్యుష్ణము మొదలగువాటికి చికిత్సచేసిరి. నాసీతి
మిక్కిలి హానికరముగానుండును. ఆంగ్ల, ఆయుర్వేద
వైద్యులవద్ద ఔషధముతీసికొనియు నిరుపయోగ
మాయెను. తుదకు నేను స్వామి పండిత ఎస్. శ్రీని
వాస అయ్యంగారువద్దకు చికిత్సకై వెళ్ళితిని. వారు
గడచిన రెండుమాసములనుండి నాకు ఔషధము
నిచ్చిరి. వారి ఔషధములచే గలిగిన అద్భుతగుణము
లనుగురించి నా అభిప్రాయమును సంక్షిప్తముతో తెలి
యజేయుచున్నాను. నేను వారిచికిత్సలో నుండుకా
లమందు నా శరీరమునందున్న ఒక రిహస్యస్థలము
నందు వాపు కనిపించెను. నదరు సంగతిని స్వామిజీ
వారికి తెలుపుటకు 10 దినములవరకు సంకోచించు
చుంటిని. దినేదిన వాపువివరతముగా హెచ్చుచుం
డును. తరువాత స్వామి జీవారితో నదరు సంగతిని
తెలిపితిని. వారు దానిని 5 దినములలో బాగుచేసిరి.
ఇతరులకుదర్శలేని వ్యాధులను స్వామిజీవారు తప్ప
క బాగుచేయగలరని అతని సహాయము కోరునట్టి
రోగులకు దృఢముగా సిఫార్సుచేయుచున్నాను. వా
రు రోగులయెడమిక్కిలి దయతో ప్రవర్తింతురు.

వి. వి. కృష్ణారావు.

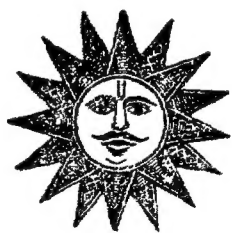
కెల్ ప్రోలు రాజాగారి అల్లుడు. మార్చి 21, 21-8-24

(ప్రస్తుత విలాసము:— నారాయణ బాగ్ కత్రిడ్రల్.

(ప్రకటన) పోస్టు మాంటుకోడ్డు, మద్రాసు.

వారి సెలహాకట్టుము రూ 15-0-0

కుంకుమపువ్వు



వ్యచ్చమును నిర్మలము నగు కుంకుమ
పువ్వు మావద్ద దొరకును కొనువారు నూర్య
మార్కును గమనింపుడు.

కరస్పాక్ డెప్పు మొదలగునవి ఇంగ్లీషు
వ్రాయవలయును. — 1490

ఎస్. నారాయణ & కంపెనీ,
21, హామం వీధి, బొంబాయి.

ఫౌంటెన్ కలములు



“విలో” స్టేషిఫౌంటెన్ కలము మిక్కిలి మేలైనది
సమ్మకమైనది ధర మిక్కిలి సరసము రూ 7-0-0
“వాటర్ హెన్స్” ఐడియల్ 8-0-0 “క్లాక్ బర్డ్” 8-8-0
“హార్డ్ షేర్” 2-12-0 “వెండ్లిపప్పు” 0-12-0
సాధారణ కీళ్ళు 0-8-0
గిరిబ్రదర్స్, తిరువళ్ళూరి, మద్రాసు.

గుంటూరు మండల ప్రథమ వైశ్య మహాసభ

రెంటు చింతల పల్లెడు తాలూకా

ఈనభ యీ వత్సరమున పెద్దెంబరు 10-11-12 తారీఖులందు జరుగజూపుచున్నది గాన వైశ్య సోదరులు విచ్చేయుటకు ప్రార్థితులు.

(1840)

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు వంతులుగారి

ఇదియొక యశూర్య మైన గొంధరాజము. కథ గాదు. కల్పనముగాదు. పృ బంధ మంతకన్న గాదు. పు రాణోపాసనసంబంధమనలే గాదు. చిత్రముగ గ్రంథము. చదువుడు! చదివి యానం



మొదటిభాగము 2-0 0
రెండవభాగము 2-0-0
మూడవభాగము 1-8-0
నాల్గవభాగము 1-12-0

దింపుడు! తెలుగుభాషలో నిదివఱకెన్నఁ దిట్టిగొంధము చూచి యెఱుంగము. జంఘాలశాస్త్రీ, కాలాచార్యులు, బొట్టయ్య శెట్టి, వాణిదాసుడు, సాక్షి అను విదుగురుసంఘము. ఈసంఘముచే చర్చింపఁబడు విషయములు బహు చమ త్కారముగ నుండును. మొదటినుండి చివరవఱకును కడుపు చెక్కలగునటులు సప్త్య వస్తువులుండును. పరియాణము చేయునపుడు - ఏమియుఁ దోఁపకుండునప్పుడు - అనేకవిషయములు దెలిసికొనగోరునప్పుడు - బాలురకు, యువకులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు చదువుల కింపగుగొంధ మింతకన్న తెలుగులోలేదు. ఒకమాటు చదివినవాఁగొంధమును విడలరు. మనోహరమును పొంగిగంభీరము నగు తెలి మధుర్యుకొనుటకు విద్యార్థుల కింతకన్న నుపయోగకరముగ గొంధము లేదు. జంఘాలశాస్త్రీ యుపన్యాసభోరణి, కాలాచార్యుల రచనాపై పుణి, వాణిదాసుబంధుర ప్రబంధరచనాశక్తి సాక్షి విషయ నివేదనాపై ఖరి, అభిప్రాయసమంజసత చదువదగినవి. పరిత్యాంధ్రుడు, పరితిత్త రామ్యుడును ఈగొంధము చదువదగినది. ఒకయొడ సంతాపాచార్యము - ఇంకొకయొడ పాఠశాలసవైఖరి - మరియొకయొడ ఆపూర్వవర్ణనా గాంభీర్యము - చదువరుల కెంతయో సంతస మొసంగును.

పానుగంటి రాజారావు, విరాపురం గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

మంచి ఆభివృద్ధిలో నున్నది

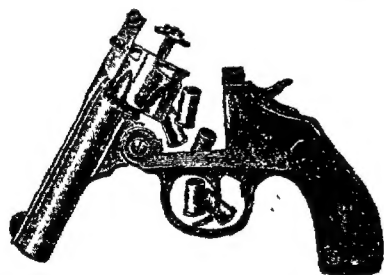
27 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి మితవ్యయముతోను జాగ్రత్తతోను నిర్వహించ బడుటచే గలిగినఫలము.

నేటికి రూ 2,29,00,000 లు ఆస్తిగలదు.

ఈ కంపెనీలో తప్పక మీరు భీమాచేయవలెను.

బెంగళూరు బ్రాంచి 152 కన్స్ట్రక్టివ్ యల్ ఫీడ్, మద్రాసు బ్రాంచి 9/10 సెకండులై నబీచి.

రివాల్యుట్రు ప్రత్యేక ధరల చొప్పున ఇవ్వబడును



హెచ్. వి. ఆర్. సెల్ఫ్ ఎక్స్ ప్లాన్సింగు.

వివర్ హాన్ సెల్ సెల్ఫ్ ఎక్స్ ప్లాన్సింగు.

55	మాత్రమే గలవు.	హోంబుట్ ఆండ్ రిచ్చర్డ్స్ నికల్ ప్లేట్లుగలది.	5 సెట్లు .820 బోరులుగలవు.
		4" బారల్ గలిగిన సెల్ఫ్ ఎక్స్ ప్లాన్సింగు రివాల్యరులు	1-కి ధర రూ 35
45	"	"	" 1-కి ధర రూ 32-8-0
50	"	"	" 1-కి ధర రూ 30
40	"	"	" 1-కి ధర రూ 35
80	"	"	" 1-కి ధర రూ 35
		హోంబుట్ రివాల్యరుగలది	1-కి ధర రూ 30
25	"	ఎంకె ఆమెరికన్ నికల్ ప్లేట్లు గలిగిన 5 సెట్లు సెల్ఫ్ పాకెట్టు	హోంబుట్ రివాల్యరు .820 బోరుగలది 1-కి ధర రూ 25
50	"	వివర్ హాన్ సెల్ఫ్ నికల్ ప్లేట్ల 5 సెట్లు హోంబుట్ రివాల్యరు	.820 బోరు, 2" బారల్ గలది 1-కి ధర రూ 30
25	"	"	" 7 సెట్లు, హోంబుట్ 8" బారల్ గలది 1-కి ధర రూ 30

ఆర్డరుతో నహా లై సెన్సును పంపుకొనవలెను.

స్పెన్సరు అందు కో., లిమిటెడ్. మౌంటురోడ్డు, మద్రాసు.

ఊర్ణనాభి జాతిక్రిములు

(మైమేగజీనునుండి)

పనిముట్ల నుపయోగించుట యొక్క మానవజాతితో యల వడియున్నది. మచ్చిక చేయబడినకోతులందుమాడ నిప్రజ్ఞ కొం తవరకున్నది. కాని కొన్నికొన్ని క్రిమిజాతులయందీశక్తి య త్యద్భుతముగ నున్నది. ఉష్ణప్రదేశములయందలి కుట్టుపని చీమ లు తమ ఔల్లలనే నూదులవలె నుపయోగించుచున్నవి. ఇవి ఆ కులనుకూడదీసి వాటిని గొప్పలవలెకుట్టి వాటియందు నివసిం చును. వాటికి పట్టుదారమును చేయుకైలేదు. కాని వాటి ఔల్లలకు శైశవశయందు ఉష్ణమును పంపులుండును. పెద్ద చీమలు చాలాకలిసి కట్టుకలివి. అనేకమగు చీమలుకలిసి, సాధుగైన గొలుసునువాలినబాద్లగ నేర్పడి దూరముగనున్న ఆకులను కలిపి పట్టియుంచును. ఆకులు సమీపముననున్నవియై నయెడల ఒక చీమలంపు వాటిని కలిపి పట్టి కొనియుండిగా, మరియొకగుంపు వాటి ఔల్లలనే సజీవసూచి లతో కుట్టి గూట్లు తయారుచేయును. ఈపట్టు చాలవట్టుకు ఆవంతర విలేముగ నుండును. కాని కొన్నిపట్టు చాలవిడిత్రుగు లో భాగమందు గీతలతోను గడలగోను అలంకరింపఁజేయుం డును. అనేక ప్రంభసహితమై యనేక ఆకులు కంఠముందు భవము నొకజాతిచీమ నిర్మించుచున్నది. ఆపట్టు చాల దురళగ నుండునుగాని చాల దిట్టునుగనుండును. ప్రమాదశోకన పట్టు చినిగినయెడల వెంటనే తనఔల్లల నుపయోగించి గగ్గ గూటిని చీమలు మరమ్మత్తుచేయుచుండును. గొంగళి పురుగులలో ననేక జాతులు పట్టుదారమును తయారుచేయును. వాటి దవుడల నుండి ప్రవించెడి ప్రవ వివిధముగ పట్టునలె పరిణమించును. ఆదారముతో నవి చెట్లకొమ్మలకు వ్రేలబడుటయో లేక కొమ్మ కాదు దొక్కలను తయారుజేసికొని వాటియందు దాగియుం డి తమదేహములను పక్షవంతముగ జేసికొనుటయో అభిజేయు చుండును. పట్టుపురుగుని మనమునెడి గొంగళిపురుగు లేక ఎగ వలె వెన్నెముక లేని జంతువు. ఇది మనుష్యులచేత విస్తారముగ మచ్చిక చేయబడుచున్నది. దీని తాలువులనుండి రెండు చుక్క లు ప్రవమబడుటకు పడును. అవి గాలితో సంపర్కము కలుగ గనే దారమువలె పడుటకు వీలైన పట్టుఅగుచున్నవి. ఈపట్టు తో నది తనదొక్క తయారుజేసి అందులో దాగుండును. ఆపట్టునుండి సీతాకోకచిలుక కొద్దికోజలలోనే బయటకు రాగలదుగాని పట్టుపురుగులను పెంచువారు కోమ్మకాయ దొక్కలనుండి పట్టుదారమును ఒకపుల్లకు దుట్టి తీసివేయుచుం దురు. ఈ దారమే మన పట్టుబట్టలదారముగ పరిణామ మొందును.

పట్టుచీమిన తోడనే ఇంగ్లాండుదేశమువారికి సాలి పురుగు జ్ఞాపకము వచ్చును. ఆకురాలుకాలమున చెట్లపై న శంఖాకములుగ కనబడు సాలీక్షలకు రెండుమీసములును, రెండువిషకోశములును శరన్ననందుండును. దీనికి నడుమటకు నాల్గుజతల కాడ్లుండును. సాధారణముగ తక్కినపురుగులకు మాడుజతలకాడ్లే యుండును. దీని పుష్పభాగమున మూడుజ తల పూలుండును. ఆపూల మధ్యనుండు చిన్న రంధ్రమునుండి పట్టు ప్రవించబడును. ఈపట్టు, పట్టుకోశములనుండి యనేక నాళములగుండా ప్రవహించి తుడుకు తోకనుండి ఎల్లప్పుడు ప్రవించుచుండును. ఇది నురుగువలె మనకు కనబడును. ఈ దారముతో నది తనపట్టును అల్లుకొనును పట్టును అల్లు నన్న తర్వాత దానిమధ్యనుండి తాను దాగుండుచోటునకు ఒక దా రిమును సాలీక్ష అల్లును. పిమ్మట యేదైన ఈగ మొదలగు నవి తనపట్టులో చిక్కుకొనువరకును నచునది సాంచియుం డును. ఈగ పట్టులో చిక్కుపడగనే ఆపట్టును వింఁముగనుం చిన యాదారమును సాలీక్ష విడిచిపెట్టును. అప్పుడాయాగను వలవలె నీపట్టు బంధించును.

పిమ్మట సాలీక్షువచ్చి యాగను తనగూటికి గొంపోయి దానిని కొరికి తినివేయును. ఆకురాలుకాలమున సాలీక్షుఔల్లలు చకచకలాడుచుండును. ఎత్తైనచోట్లనుపోయి యివి పట్టుదార్ల మును తయారుచేయును. ఆదారములకెక్కి మంత్ర ఉన్నత ఫలములకు యివి ఎగత్రాకును. ఇదియును, దారమునుకూడ గాలిలో కొట్టకపోవుచుండును. అనేకమలగు సాలీక్షు లీ విధముగ తమ దారములతో గాలిలోనన్నప్పుడు సనము పట్టుపురుగులవర్షము లేక పట్టువర్షము కురియుచున్నవని యం డును. తర్వాత నీదారములు కంచెలయందు, చెట్లకొమ్మ లందు చిక్కుకొని ప్రాణేయబిందువుల కాకరములై రర్పహరి ముల నూత్రిముల ననుకరించుచు వర్షనాతీతి శోభాయుక్త ములై విరాజిల్లుచుండును.

మహాభాష్యం నుబ్బరాయుడు, అనువాదకుడు.

వ్యతంతరేఖలు

విలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

అల్పాహార విందు

ఆగష్టు 28: మానవులు జీవగర్భమును ఆదివారమున 20 సంవత్సరముల తరువాతను బలీచేసినందున వారిగౌరవార్థము "నిలవారవారము"నియేమనవచ్చును అల్పాహారముగావించిరి.

మానవజన్మ కేసులు

మానవజన్మ గాదు క్రియలే మానవజన్మ నూర్చునారాని 20 సంవత్సరముల కంటెక్టుగావించిరి తెలియజేయుచు క్రిమినలుకేసులలో నిర్ణయించినట్లు క్రియలే 20 సంవత్సరములకంటెక్టుగావించిరి.

బోగము వేళములు

మానవజన్మ కేసులలో 20 సంవత్సరముల కంటెక్టుగావించిరి తెలియజేయుచు క్రిమినలుకేసులలో నిర్ణయించినట్లు క్రియలే 20 సంవత్సరములకంటెక్టుగావించిరి.

మృగశివుల పక్షములు

ఈ పక్షములలో 20 సంవత్సరముల కంటెక్టుగావించిరి తెలియజేయుచు క్రిమినలుకేసులలో నిర్ణయించినట్లు క్రియలే 20 సంవత్సరములకంటెక్టుగావించిరి.

తిరువూరు

(జీవితలేఖరి)

వెంకటకృష్ణరాయ జాతీయపాఠశాల

వెంకటకృష్ణరాయ జాతీయపాఠశాల 70 లక్ష 80 మంది బాలలను ఉపాధ్యాయులతోపాటు ఉన్నది. ఈ పాఠశాల ప్రభుత్వమునకు చెందిన క్రియలే 20 సంవత్సరములకంటెక్టుగావించిరి.

వర్షారోగము

వెంకటకృష్ణరాయ జాతీయపాఠశాల 70 లక్ష 80 మంది బాలలను ఉపాధ్యాయులతోపాటు ఉన్నది. ఈ పాఠశాల ప్రభుత్వమునకు చెందిన క్రియలే 20 సంవత్సరములకంటెక్టుగావించిరి.

కాలభిరి

ఈ సంవత్సరం వారంరోజుల క్రిందటికంటెక్టుగావించిరి తెలియజేయుచు క్రిమినలుకేసులలో నిర్ణయించినట్లు క్రియలే 20 సంవత్సరములకంటెక్టుగావించిరి.

కాకినాడ.

(స్వకీయవిలేఖరి).

తాలూకావార్త.

ఆగష్టు 27: కేటి యువయువకులు కాకినాడతాలూకా బోర్డు మీటింగు ఇచ్చిరి జరిగెను. ఉపాధ్యక్షుడైన పంచమూరి రావయ్యగారు సభాధ్యక్షుడగు నుండి ఆధ్యక్షుడు వెంకట్రావుగారు అనుమతిపొందుచు నుండి గవర్నరు మెంటు ప్లీడర్ల చేయమందులకే సభకురావలెను సమాఖ్య 50 విషయములు ఆలోచింపబడెను. మొదటివిషయము 1923-24 సం. బోర్డు యొక్క పరిపాలనపేరిక. ఈవిషయము గూర్చి చెప్పబడుచు బాధ్యతగల్గిన అధ్యక్షుడు రావెను. ఆఫీసుచార్జీలోనున్న ఉపాధ్యక్షుడు చూచి ప్రవేశపెట్టెను. కావున నివేదిక వచ్చే మీటింగులో చదువుటకు ఆపివేయబడెను. చర్చలో, నివేదికను ఆఫీసు హెడ్డుగనుక తయారుచేసి ప్రవేశపెట్టినట్లు చెప్పబడెను.

1908 సంవత్సరమునుండి పెండింగులో నున్నట్టి గొల్ల పాలెం చేయవలెనని వేయబడుచు రూ 6200 లు మంజూరు చేయబడెను. దక్షిణ దేశములో వరదల సహాయనిధికి రూ 250 లు మంజూరు చేయబడినదని దుర్గిరాల మార్కెట్ ప్రకారము గావు గావు ఉపపాదించిరి. ఇందు రూ 250 లును, సగము వెంట్రో లిఫ్ట్ ఫండుకును సగము వీటిల్లు రిలీఫ్ ఫండుకును పంపించునట్లు మంజూరు చేయబడెను. ఆరోగ్య వారము నిమిత్తమై ఏర్పాటు చేయుటకు డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ ఆఫీసు రూ 100 లు కంట్రీబ్యూషను కోరగా, ఈ విషయము వచ్చే సంవత్సరము ఆరోగ్యవిభాగమునని తీర్మానించిరి. వచ్చే సంవత్సరమునుండి చామరకోటలో ఆయుర్వేద చికిత్సాలయము ఏర్పాటుచేయుటకు రావెను. రూ 800 లు నిర్ణయించబడినదని తీర్మానింపబడెను. మేడపాడు రైలుస్టేషనువద్ద క్రైమ నిర్బంధము కొందరు మేడపాడు పెద్దమునుష్యులు గల సంఘము నకు 10 పెంట్ల ఫలమును ఇచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది—ఇతర కార్యములకు ఆఫీసు వినియోగింపబడదని పద్ధతినీ—తాళ్లరేవు పంచమల సగపాతకాల నిమిత్తము దిట్టమైన యిల్లు నిర్మించుటకు రూ 430 లు మంజూరు చేయబడెను. వింజరములో జిల్లా బోర్డువారు మిడిల్ స్కూలు నేర్పాటుచేసినయెడల, వింజరము బోర్డుపాఠశాలకు పరిపాలకకాలకు ఇచ్చిన ప్రావిజన్లు సమీక్షించి ఎట్లు వ్యయముచేసెనని జిల్లావిద్యాధికారి అడిగెను. ఎచ్చటనో బోర్డుగూర్తుండివో ఆస్కారము సహాయము చేయుటకు వినియోగింపబడునని ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటకు తీర్మానింపబడెను. వెంకటకృష్ణరాయ గ్రామస్థల తమగ్రామము నందలి బోర్డుగూర్తులకు వయమై విముఖత్వము చూపించునట్లుండునట్లు అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి వాకాడకు ప్రాశస్త్యమిచ్చుటకు తీర్మానింపబడెను. ఆరోగ్యము, పారిశుధ్యము, పబ్లిక్ వర్క్సు—ఈపనులకు ఇచ్చు సానిటరీ ఇన్స్పెక్షన్లు జవాబు వారియందుండి పని సాగకపోవుటచేత ఒకరికి ఒకరు ఫండు పర్మిట్లు, ఆక్రమణలు వర్తించునట్లు, రెండవవారికి టీకాలు వేయుట, ఆరోగ్యము-పనులను యిచ్చిరి.

అడవిపాలనము.

అడవిపాలన సౌకర్యమునిమిత్తము పూర్వపు గోదావరి జిల్లాలో నున్నట్టియు యిప్పటికీ కృష్ణాజిల్లాలో నున్నట్టియు 5 తాలూకాలను కాకినాడలోనున్న లోపలగోదావరిడివిజ్ ఫార్మేషన్ ఆఫీసుకు చేర్చిరి.

కోరింగి పంపెన.

కోరింగిపంపెన పెద్దపంపు 1-వ తేదీనుండి బాగుచేయబడును. ఇది రెండుమాసములు పట్టును. కాకినాడనుండి యానా మునకు పోవునట్లు రాకపోకలచేయ విలుండును. సముద్రము నకు పోవు రహదారిపట్టు పెట్టుటకు పంపెనలో కోరింగుగము వైకి ఎత్త వీలైనప్పటికిని, నదినుండి సముద్రమునకు పోయే పరము వెళ్లవలెను.

బత్తెను రెండుపర్యాయములు తీసికొనుట.

గోదావరి జిల్లాబోర్డుసభ్యుడు ఒకరు నిరుటిసంవత్సరము ప్రాశస్త్యం ఆల్ల వెన్నును రెండుపర్యాయములు సభాపథాలను ఉత్సాహమున అనుకొనుచున్నార. అవిషయము చర్చాశ్రయలో నున్నది.

భిమంగిగూర్తిగారిపై పిటిషను.

కాకినాడపురపాలకసభ్యుడైనట్టి పులవేరి భిమంగిగూర్తిగారిపై పిటిషనును భయముచూపుచు దీని కొందరు జగన్నాథపురం (కాకినాడ) మార్కెటువద్దకు జిల్లాకలెక్టరునకును మ్యాగిస్ట్రేటును చెప్పిననకును పిటిషను పెట్టెనని తెలియుచున్నది. 11.8.24 తేదీన జగన్నాథపురం పంచాయతీగార్డు అధ్యక్షుని యెన్నిక అయినట్లును, అందు భిమంగిగూర్తిగారు ఓడిపోయినట్లును తెలియుచున్నది.

కావలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆగష్టు 28: ఇల్లూరుడివిజ్ ఫార్మేషన్ నూపరింపెం డెంటు లెఫ్ట్ వెంటుపూజ్ ఆలీ గారిని మద్రాసును మార్చిరి. వారిని గౌరవింపటకై యా మూరి పోస్టు ఆఫీసునుగోల్డెన్ స్థలం నిర్మింపబడుచు నొక బహిరంగసభ గావించిరి. డిప్టీ లెఫ్టెంట్ ఈ. యస్. సుందర అయ్యర్ గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

కడు పిన్నవయస్సున పూట్ ఆలీగారు తమ నీబ్బందిని దిని చాలదయతోనున్న మెలకువతోను మామచున్నందున వారి కిట్టి అసమానగౌరవము ప్రాప్తించెను.

సారాయావలము

తిక్కిన ఆంగళ్లు కేలముపాట 26 వ తేదీన జరిగినది. ఆటకొరివుద్దొక్కఁడు సహాయపాటును పడిత్రయ వర్ణనా తీరినది.

హైస్కూలు

సర్కారునుండి క్రి జమరామరావుగారు యానూరు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నియమింపబడుదురని తెలియుచున్నది. ప్రస్తుతమున్న వారికి అనకాశివస్వక యితరులకు పిలిపించుట ధర్మముగానేగదా

అమృత ప్రదర్శనము

ద్విజేంద్రలాల్ గారిచే పంకభావయందు రచింపబడిన "మేనాడురాజ్యపతనము" అనునాటకమును పింగళి నాగేంద్ర రావుగారిచే ననువాదింపబడెనట్లు బందరు నందలి యిండియన్ డ్రైమెటిక్ కంపెనీవారు కడిచినవారమునక బ్రవర్తించియుండిరి.

ఈకాలమున సాధారణముగా బ్రవర్తించబడుచున్న ఇతరనాటకములకు, నీ నాటకమునకును భేదముగలదు. అడవి గడుగునకును బస్సుములను, హిందూస్థానీయులను బెట్టి యాచిత్యమునకును రసోత్పాదమునకును భంగకారము లగుచున్న పను నపవాదమును దొలగించి నీనాటకము రచింపబడినట్లు తోచుచున్నది. కేవల సంగీతయ నాటకములకంటెక్టు కలవాటు పడిన ప్రేక్షకసమూహమున కిట్టి నాటకములు రుచింపనాయని తొలుత నభిప్రాయ మొదలచెను; కాని నాటకరంగమున నూతనపరివర్తనముగాంచిన యానాటక మాదర్శప్రాయమయ్యెననుట నిస్సంశయము. వనోగాంధీర్యముచేతను, భావప్రకటనముచేతను రస ముత్పాదించుచేయుట కిట్టి గద్యనాటకములే యర్హములని స్పష్టమయినది. కాని యిందుకు గానమాధుర్యము గలపద్య సమూహమునో, యెహిందూస్థానీపాటలనో మాటు చేసికొని వాటిచేయునట్లువలె గాక, ఇందు బ్రవర్తకుల సామర్థ్యములు మాపవలసినట్లును తెన్నియొగలవు.

ఈనాటకమును బ్రవర్తమునక బ్రవర్తించిన 'యిండియన్ డ్రైమెటిక్ కంపెనీ' వారెంతయుధన్యులు. నాటకరంగమున ముద్రాపిత క్రియించిన క్రియతులు ది. వి. సుబ్బారావు గారును, బాలసుందరశాస్త్రిగారును, జి. నరసింహారావుగారును ఎ. వి. సుబ్బారావుగారును బ్రత్యేకప్రశంసకు బాత్రులు. మిగిలిన నేపథాయులు క్రిసుబ్బారావుగారి సుశిక్షణమున మిక్కిలి మనోజ్ఞముగ బ్రవర్తించిరి. ప్రతిపాత్రయుఁ దనకర్తవ్యమును యుక్తరీతిని నిర్వహించెను.

వృద్ధుడైనను గోవిందసింగునకు గల దేశమాస్థిభక్తి, రాకొమరితయొక్క నిర్మల సోమ్యము, తురుమ్మ మతాసులకుడైన మహాపతియొక్క పట్టుదల, భర్త సుతాంతరుడైనను దీనిపత్ని కల్కాణి చూసిన పతిభక్తి, నేకద్రోహుడైన నన పతికిఁ తుడు గల్కాణి గావించిన నిమగ్నప్రభోధము, రాజా వారి నిష్కల్మష భూతయ్య, ఇదీ యది యసలేటి ప్రతి పాత్రయందును నొక మహాత్మరసం విశేషము గలిగి నాటక మెంతయు మనోహరముగనున్నది. ఇందు బ్రవర్తకు లమృత కాశల్యము గనబడెడిరి.

నాటకము క్రొత్తదియగుటచే బ్రకటనపత్రికలందు గల కథాక్రమ మిందుకు విరాళముగా రచించినచో ప్రేక్షక లోకమున కెక్కుడు సంతృప్తికరముగ నుండెడియనియు, నాటకమునందలి మధ్యరంగములు కొన్ని యిందుకు సంస్కరింపబడిన నింకను కెక్కుడు మనోరంజకముగ నుండగలదనియు దోచెడిని.

(ఒక ప్రేక్షకుఁడు)

దంతకుల హరి

కల పీసా 1-3 0.8.0. వి. పి. సహా 0.14.0

దంతకులకు శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పములు, వర్ణముల దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నోపిగల పోదూరిన మందులతో తడిసి పెట్టిన నోపి కంటనే పోవును. అమృతాంబునం దీపో మదరాసు - బొంబాయి

జాబులు

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభ

ఈనెల 28 వ తేదీ తాడిపత్రిలో ఆనంతపురమండల కార్యనిర్వాహక సంఘము సమావేశమై మద్రాసులో జరుగనున్న ఆంధ్రసమావేశము క్రియంత ఆంధ్రకత్తు దుగ్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్యగారిని ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాభక్తు క్రియంత గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమ రావుగారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి.

కలఁగవీడు కేంకట రమణాచార్యులు, కార్యదర్శి.

రేవల్లెతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములకు హెచ్చరిక

ఈవిత్తిరంగ ఆక్టోబరు 28-29-30 తేదీలను మదరాసు పురమునందు జరుగనున్న "ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాభక్తు" కు, తాలూకాలలోని గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములవారు ప్రతిసంఘమునకు ఒక్కరు చొప్పున ప్రతినిధుల నెన్నుకొని వారంతోజులలోగా మాకు తెలుపవలయునని గ్రామకాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులను ప్రార్థించుచున్నాము.

మాచిరాజు రామమూర్తి, కార్యదర్శి బట్టిప్రోలు.

పొలసానపల్లె (కృష్ణాజిల్లా)

విలూరుతాలూకా భీమడోలు స్టేషనుకు సమీపమున నుండు పొలసానపల్లె అగ్రహారం శ్రీశారదా మఠాన్నికొని హిందూ ఎలిమెంటరీ స్కూలుపంచమ వార్షికోత్సవము.

1 ఈ వార్షికోత్సవము బ్రహ్మశ్రీ పండిత వైయాకరణి స్వబ్రహ్మణ్య కాశ్మీగారి యాజమాన్యత క్రింద జరిగినది. ఈ పొలసానపల్లె చిరుతపల్లియైనను యిందలి జనులు విద్యాభ్యాసాభిలాషులగుటవలన బాలకులు చాలినంతక్రథతో పాఠశాలయందు విద్యాభ్యాస మొనర్చుచున్నారు.

2. కీర్తిశేషులయిన బోండ్లగారి శిష్యులైన నమగరించి అగ్రామవాస్తవ్యులగు యీశ్రావణ వనారస గోవిందరావుగారు పరమేశ్వర పుణ్యమానసమున ఈపాఠశాలను స్థాపించిరి. వీరు అసాధారణ శక్తిగలవారినియే దాని ద్వార్యాము జరుపుటకై వారిపాఠశాలయందు చిత్తముగ విద్యాదాన మొనంగుచున్నారు ఈయన విజయప్రదముగా నాలుగువత్సరములనుండి విద్యాప్రదానమున గీర్తినిగడించినది. వైష్ణోష్ణ గోవింద రావుగారు ఈపాఠశాలకై చక్కనిమరదులు ఒకటికట్టించి ఉచితముగ నదాని నొసంగిరి. ఆ భవమున ఈ వార్షికోత్సవము జరిగినది.

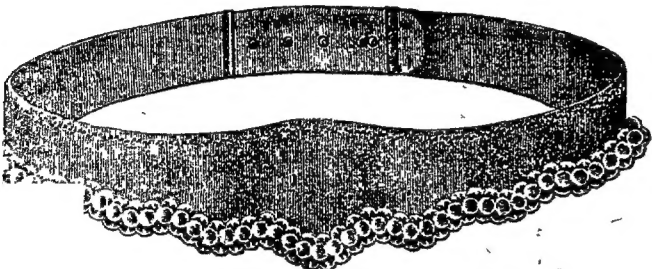
3. పాఠశాలమున ఊరేగింపుతో విజయభూషణము లతో మంగళవాద్యములతో ఉపాధ్యాయ బాలకుల సమంచిత విజయపతాకములతో గ్రామమున ఊరేగిరి. బాలబాలికల వినోద క్రిడ లత్యంత సేతానంద మొనర్చెను.

4. మధ్యాహ్నము సభ ప్రారంభింపబడెను. భగవంతుని సభ్యులతో నిండియుండెను. ఉపాధ్యాయుల నివేదికయు మహాజను బుపన్యాసములు శోతానందములై సుభోదాయకములై చెలంగెను. బాలబాలికలను రాత్రి జనువులను బాలుకును, ముగిసిన శ్రీ గోవిందరావుగారు బహుమతు లిచ్చిరి. అభ్యుదయ వ్యాసము బోధనపద్ధతిని గురించియు ఆవశ్యక లేఖనము ఆభ్యాసములను గురించియు జరిగెను. సమస్త కరతాశ్చర్యముల పేర్కొంటే, బాలకుల మధ్యపదార్థము లివ్వబడెను. సభ్యులకు తాఁబూల ఫలపుష్పము లివ్వబడెను. దైవప్రశంసలతో సభ ముగిసెను. సర్వేత్వరుడు ఈ పాఠశాలకు వినవివాద్యునియై, శాశ్వతము లగు గీర్తినిగలుగుచు చిరాయుర రోగ్య ముత్సవములను నొసగుగాక.

కొత్తపల్లి సోమసుందరము, టీకరు.

గడచిన 30 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచె దినది, నమ్మకమైనది కల్పితేని వెండికి సవరముబంగారుకు పూచి యివ్వబడును.

సావితము 1893



వంకాయగూము 25-45 సవరములవరకు యెత్తుగలదు వారి తమకుతో సహా రు 55-0-0



పువ్వురాగములు, పచ్చలు, పట్టెకంపులతో చెక్కిన వాద్యాము మోపు 1-కి ధర రు 280-350 వరకుగలదు



కాశిమాల 1 కి ధర రు 500-1000 వరకు గలదు

అన్ని రకముల వెండి, బంగారునగలు, యితర సామానులు గల క్యాబలూనకు ఉత్తమువ్రాసిన ఇనాముగా పంపబడును

వీకంసి చీబిల్ దాన్ అందునన్ను, మాన్యుఫాక్చరీంగు జ్యూయలర్లు, తపాలవెట్టె నెం 225, 112 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

SHUNMUGAM SNUFF

ధారల జాబితా

మొదటితరమునక్కము (తపాలద్వారా పంపబడును)

Table with 5 columns: పలము, ధర, పోస్టేజి, ప్యాకింగు, మొత్తం. Rows include 2, 4, 5, 8, 10, 18, 16, 20, 25, 40, 48.

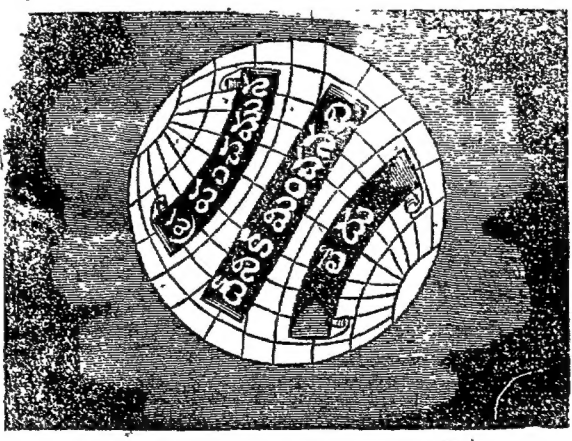
రైల్వేపార్సులములముగా (మద్రాసుస్టేషనుకు మాఖర్చుతో పంపబడును)

Table with 5 columns: పలము, ధర, పోస్టేజి, ప్యాకింగు, మొత్తం. Rows include 40, 80, 120.

ఆర్. కె. పరిమళనక్కము

Table with 5 columns: పలము, ధర, పోస్టేజి, ప్యాకింగు, మొత్తం. Rows include 1 బుడ్డి, 8 బుడ్డి, 12 బుడ్డి.

షణ్ముగం



నక్కము

మామదింపును పంపెదము

మేము మొత్తముగా నడుమైనధరకులీస మా కాలాదాయలకు సప్తయి చెయుదుము. వర్తకులకు ప్రత్యేకపుధరలు చొప్పున యివ్వబడును.

షణ్ముగం స్నాఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు నెం 140, మద్రాసు.

(ఆర్. కె. పరిమళనక్కమును మామూలు నక్కముతో చెల్లి ఉపయోగించి, ఆందుకు నష్టమునకు)

రెండినతర : షణ్ముగం నక్కము

వీకె 1 కి ధర రు 20-0, ప్యాకీంగు, తపాల ఖర్చువేయ.

నక్కము డబ్బీలు యితర వస్తువులు

Table with 2 columns: వస్తువు, ధర. Rows include మ్రాసు డబ్బీ 1-కి ధర, మ్రాసు డబ్బీలు 12-కి ధర, వంకరపు మ్రాసుడబ్బీ 1-కి ధర, చందనపు మ్రాసుడబ్బీలు 12-కి ధర, జర్మనీలో తయారైన నలుపుతట్టెడబ్బీ 1-కి, డబ్బీలు 12-కి, కొమ్ముతో తయారైన నలుపుడబ్బీ, చాలాకాలము వరకు ఉండును 1 కి ధర, డిబ్బా 12 కి ధర, మక్కి-చావిత్తు 1-కి ధర, 12-కి ధర, ఆకలిపట్టులు చిన్నవి 100-కి ధర.

(ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చు వేయ)

జనరల్ ఆర్డర్ డిపార్టుమెంటు ఒకరిండు నూదిరి, మొదలుకొని గృహమునకు ఆవశ్యమైన సామానుల వరకును, ఒకసంవత్సరము మొదలుకొని నిలువగల సీమకును లాలు వరకును సప్తయి చేయబడును. మాకు చిన్నది, పెద్దది అను వ్యత్యాసమే లేదు.

కాకినాడ పురపాలక సంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆగష్టు 26— కాకినాడ పురపాలక సంఘ సమాన్య సభ నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు జరిగెను. సంఘాధ్యక్షుడైన డి॥ బి॥ నూర్జానారాయణమూర్తి సాయండుగారు చెన్నపట్నములో కాసనపా కాన్యములో నుండుటచేత ఆయన అధికారములు సాంధిన దుగ్గిరాల వెంకటసూర్యప్రకాశరావు గారు సభ కన్యాసాధిపత్యము వహించిరి. సుమారు 22 చట్టములు పోషిరెరి.

లోగడ, నియమితసభ్యుల 6 భాగిలలోను ఒక స్త్రీని ఒక పంచముని సిఫార్సుచేసినట్లు వ్రాసియుంటిని. సదరు సిఫార్సులూ అంగీకరింపబడెను సదరు ఆయగారు సభ్యులను నిన్నటిసభకు వచ్చి మామూలు ప్రమాణమును తీసికొనిరి. శ్రీ మతి కోకా కృష్ణవేణమ్మ (డాక్టరు కోకా జనార్దనరావు నాయకుగారి (సంఘసభ్యుడు) భార్యయు, అమలాపురం గవీ జడ్జియగు సి.రంగనాయకులు నాయకుగారి కొమార్తెయు) బహుళ సత్తెయ్య (పోస్టు డిపార్టుమెంటులో మెససాటెమియాయవ్యయలో పనిచేసే చేయి విరుగ గొట్టుకొన్న పంచముడు), కె. వెంకన్న, కాలే గంగయ్య, పాన్నమండ లక్ష్మసాస్వామి, అబ్బాస్ అలీసాహెబుగార్లు- వీరు మాత్రం నియమితసభ్యులు. ఒక స్త్రీ సభ్యురాలగుటయు, ఒక అసలైన పంచముడు సభ్యుడగుటయు, ఇదియే ప్రథమము.

కార్యక్రమము ప్రారంభింపక పూర్వము సభాధ్యక్షుడు తన యువస్వామ్యమున నిట్లు చెప్పెను.—పురపాలక సంఘము స్థాపించుటకు తర్వాత ఒక స్త్రీని సభ్యురాలినిగ నియమించుట నిదియే ప్రథమము. అందు ముఖ్యముగా కృష్ణవేణమ్మ గారు యీ సంఘసభ్యురాలగు వచ్చుట సంతోషదాయకమైన విషయము. స్త్రీసంఘముతరపున ఒకరిని వేయవలెననుచు అని ఖాళీని పూర్తిచేయుటకు కృష్ణవేణమ్మగారిని వేయలేదని గ్రహింపవలయును. మండల విద్యాసంఘమునకు ఉపాధ్యక్షురాలుగనుండి తన సమర్థతను తెలియచేసెను. సమర్థురాలగుట చేతనే ఆమె సభ్యురాలగునవచ్చెను. ఆమె చెన్నపట్టణములో స్త్రీల కళాశాలలో విద్య నభ్యసించెను. ప్రజాభిమానము సంఘ సేవ యిట్టివానికి ప్రసిద్ధిచెందిన సురక్షదడుటయందును సంబంధించిన స్త్రీలత్తము. లోడి సభ్యుల సహకారముతో ఆమె పనిచేసి ఆమెను సభ్యురాలినిగ జేసినందుకు మెప్పు పొందునని భావించును అని చెప్పిరి.

శ్రీకృతి కృష్ణవేణమ్మగారు ఇంగ్లీషున నిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. “సభాధ్యక్షా, సోదరసభ్యులారా,—ప్రకాశరావుగారిపేరు చెప్పినట్లుగా, యీ కాకినాడ పురపాలక సంఘచరిత్రలో, యీసంఘసభ్యుల నడుమ ఒక స్త్రీని చూచుట యిదియే ప్రథమము. స్త్రీలకురూడ ప్రాంచెజా కావలెనని పోరాటము జరుగుచున్న యీరోజులలో యీ సూతకల్పన అతిక్రమముగ చేయబడినది తలంపకు. ఈ సంఘమునందు యీ విచిత్రమున ప్రభుత్వమువారు తెలివిచేటంతోనే ప్రవేశ పెట్టిరి. కాని యీ యెన్నికచేయుటలో అంత సమాన తెలివి తోనే చేయలేదని భయపడుచున్నది. మిరందలును నాతో సమానముగ ఆభినందించుకొనెదమో లేదో కాని, మియొక్క ప్రస్తుత స్త్రీసభ్యురాలను అని అనిపించుకొను ఆపూర్వకారణము నాకు లభించినందులకు నన్ను నే నభినందించుకొనుట భాగ్యముని నమ్ముచును. నా విద్యాప్రవీణత విశేషమైనదికాదు. ప్రపంచకాసుభివము కావలసిన విషయములలో నాకు చాల గ్రాత్ర. మీకు సహాయముచేయవలెనను కోరిక నాకు లేకపోలేదు. కాని నేను ఉచితమైన సభ్యురాలగున నగుటకు తగిన గౌరవము లుండుటకు కోరుచున్నాను. దేనిని నా నృతీ మో (కుమర్తలేమో) దానిని అనుభవించవలెను. నేను చేయుగల్గిన స్వల్పమే కాదెననుచుచో దానిని మనఃపూరిత జేసెదను. చేయలేనదానికే తను మన్నన గోరుచున్నాను.”

పిదప కార్యక్రమ మారంభింపబడెను. సుమారు 40 విషయములు ఆలోచింపబడవలెను. కాని సగము సుమారు తీర్మానింపబడెను. మొట్టమొదట సభ్యుడైన ఇ. బి. సుబ్రహ్మణ్య శర్మగారి ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చబడెను.

దుగిత విషయము— ఈ మ్యానిసిపాలిటికి హెల్తు ఆఫీసును అనుమతము లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారి తీర్మానము చేయిరెరి. చైర్మను నాయకుగారు అధ్యక్షతవహించే సభవాటివరకు యీవిషయము ఆపుచేయవలసినదని సభవారు అభిప్రాయములు తెలియపరచిరి. అందువలన ఆపుచేయబడెను. దీనితో బాటు సెలం మ్యానిసిపల్ ఛైర్మనుయొక్క ఉత్తరమును—హెల్తు ఆఫీసుయొక్క జీతమునుగురించి—1923-24 సం॥ హెల్తు ఆఫీసు యొక్క హెల్తు రిపోర్టును ఆపుచేయబడెను. ఈ సందర్భములో హెల్తు ఆఫీసును ఉంచవలెనను

ఒక మహాజయిటివను దాఖలుచేయబడెను. కాని ఆలోచన గూడ వచ్చేసభకు ఆపుచేయబడెను.

మ్యానిసిపల్ పాఠశాలలలో హిందీని నేర్పుటకు సెల 1 కి రూ॥ 25 ల చొప్పున యిచ్చి ఒక ఉపాధ్యాయుని నియమించుటకు ఛైర్మనుచే యొక్క ఉపపాదన చేయబడెను. ఇది సరలో యిట్టి అభిప్రాయములేదనియు, పాఠశాలలలోని ఉపాధ్యాయులవలననే యిట్టిపని నెరవేర్చబడునని చెప్పబడెననియు, యిది అనివార్యమైన ఖర్చుఅనియు అభ్యంతరములు లేవదెను. పాఠశాల వెంకట్రామయ్యగారు యీజీతము చాలదని రూ॥ 30 లు ఉంచవలసినదని ఒక ఉపపాదన చేసిరి. 25 రూ॥ లకు మించకుండా అని మరియొక ఉపపాదన చేయబడెను. చర్చ ముగిసినపిదప రూ॥ 25 ల మిద హిందీజీతమును నియమించుటకు తీర్మానము చేయబడెను.

ఈసెల 12 వ తేదీని గవర్న మెంటు అడ్వైజరు కి. పా (రెటుగారు యీ పట్టణమునకువచ్చి ఛైర్మకతోను, ఈ సంఘముయొక్క విద్యా సంఘసభ్యులతో ను మరొకరితోను ఒక ఇష్టాగోష్ఠి సభ చేరిపనులబోధనవిషయమై గావించినట్లు యిది వరలో యీ ప్రతికాముఖమున తెలియజేయబడెను. ఆసభలో పోరెటుగారిచ్చిన సలహాలుకూడ ప్రకటింపబడెను. ఆ సభయొక్క మినిట్సు లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారు చదివిరి. అందు ముఖ్యమైన విషయము, సంఘమువారి అభిప్రాయము ప్రకారముగా నూలువడుకుట వీలైన మధ్యప్రదేశములో (ఎలీ మెంటరీ హైస్కూలువద్ద) ఒక నేతపరిశ్రమ పాఠశాలపెట్టుటకును పోరెటుగారు ఏకీభవింపుచు, అందుకు కావలసిన ద్రవ్యములో (రికరింగు, నాక్ రికరింగు వ్యయములో) సగము ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు యిచ్చునట్లుగా సిఫార్సుచేసినదని చెప్పినట్లు సుబ్బారావుగారు చెప్పిరి. నూలువడుకుటకు గురించి సంఘమువారు యిదివరకే తీర్మానించియుండిరి.—ఈ పాఠశాలలలో నేర్పుటకును రూ॥ 600 లు (వ్యయపరచుటకును) ఇక నేతపరిశ్రమ పాఠశాల పెట్టుటకుగురించి తీర్మానింపవలసియున్నది.

దానినిగురించి దామోదర కృష్ణమూర్తినాయకుగారు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి. తమకుగల ఆనుభవము చొప్పున యీ నేతపాఠశాలవలనలాభము లేదనియు, వడుకుట కష్టమనియు, 3, 4 సంవత్సరములనుండి మల్లాది సత్తిలింగనాయకురు ధర్మ పాఠశాలలో జరుగుచున్న దానినిబట్టి తెలియగలదనియు, ఈ కుర్రవాళ్ళకు చదువేరావడములేదు యింక నేత నేయుటవచ్చుట దుస్తరమనియు, కండెలు మట్టుట పడుగులుచేయుట యిట్టిపనులు సాధ్యముకావనియు వారమునకు ఒక గంట జెప్పినమాత్రమున అసలేమియు ప్రయోజనము లేదనియు రోజునకు ఒక గంట చెప్పినయెడల ఏకొంచెమో ఆలవడమవుననియు, యీనేత విషయమై చాలఖర్చు అగుననియు రికరింగు వ్యయము విశేషమునననియు యిదివరకే బడ్జెటులో లేనిది రూ॥ 1500 లు విద్యవిషయమై మంజూరు చేసినామనియు, అవసరముగ ద్రవ్యము పొడుచేయవలదనియు, వచ్చేసంవత్సరమునకు ఈ విషయము ఆపుచేయవలసినదనియు కోరెను.

చల్లా సుబ్బారావుగారు, నాయకుగారితో ఏకీభవించుచు ఖర్చుపట్టులు అదేవనిగ పెంచుకొనిపోవు చుండుటవలన లాభములేదనియు, ఉన్న పాఠశాలలగతి చూచి వాటి అభివృద్ధి విషయమై ఆలోచింపవలెననియు, సామాన్యమైన అవసరమైన ఉపకరణములు సప్లై చేసి మంచినీటిలో పాఠశాలలు పెట్టలేనప్పుడు యీ అవసరఖర్చులు చేయవలదనియు మాట్లాడిరి.

కొమ్మిరెడ్డి కేశవరామమూర్తినాయకుగారు, యీసంఘముయొక్క విద్య ఉపసంఘకార్యదర్శి, ఉన్న పాఠశాలల యొక్క మంచినీటిని చూచుచున్నామనియు, ఆలోచములు సవరింపబడును అనియు, ప్రతి స్కూలునకును నేత పెట్టుట లేదనియు, ఒక స్కెంట్లు ఫలములో 10 ఏండ్లు జాతిన యువకులకే యీనేత నేర్పుటకు పాఠశాల ఏర్పరుపబడుననియు చెప్పిరి.

విద్య ఉపసంఘకార్యదర్శిగారే యిట్లు చెప్పిన ఏమి చెప్పవలసియున్నదనియు, స్కూళ్ళకు సప్లై లులేక ఎంత దుష్స్థితిలోనున్నవో తాను చూపింపగలననియు, మొదలైనవి చల్లా సుబ్బారావుగారు చెప్పిరి.

ఈసెంట్రలు స్కూలు నేతయందు అభిరుచి గల్గిన లేక చూచింపు సమర్థత గల్గినవారికే ఏర్పడుననియు, ఇది ఒక్క స్కూలుకు కాదనియు, పట్టుములోని అన్ని స్కూళ్ళ బాలురలో తగినవారికే నేతలో తర్ఫీతు యివ్వబడుననియు యిందువల్ల భయకారణ మేమియు లేదని కేశవరామమూర్తినాయకుగారు చెప్పిరి.

పిదప భీమలింగమూర్తిగారు అభ్యంతరములకు సమాధానము రిచ్చిరి. ఎక్కడో ఒక మల్లాది సత్తిలింగం స్కూలులో మంచి ఫలితము లివ్వలేదన్న వాదము యిక్కడ వర్తింపదు. ఎలీ మెంటరీ పాఠశాలలలో చదువుకొను యీవిన్న వాళ్ళకు ఏమి వస్తుంది, తుదకంటా నేర్చుకొందురా అను అభ్యంతరములు చెప్పబడెను. చిన్ననాడే యీవిట్లున నాలువలెను గాని పెద్దలు అయినతర్వాత నేర్చుకొనుట కష్టము అని చెప్పిరి. ఖర్చుపట్టులు కెందుకొనవలసినచో పెంచవలసి యున్నది. అవసరమని కోరిన ఖర్చుపట్టులు వెంటనే తగ్గించవలసినది కాని అవసర

ముని తోచిన యీనేత పరిశ్రమ యితరకారణములతోను ఖర్చు ఆపుతుందను కారణముతోను త్రోసివేయకూడదనిరి. శ్రీ శ్రీ విద్యావిధానము వచ్చినప్పుడు శ్రీ శ్రీపద్దు వేసికొనక తప్పదు. తాను తనచేతితో నేసికొని బట్ట కట్టుకొనునట్లు చేయు ధర్మము యిందు కలదని గ్రహింపవలయును. కృష్ణమూర్తి నాయకుగారు నాయొక్క అభ్యంతరము అవసరము లేదని కాదు, అనాచరణీయ మని భీమలింగమూర్తిగారు (ప్రారంభి) నే నేకాని ఆచరణీయమో అనాచరణీయమో చెప్ప వీలులేదు. ఒకానొక పాఠశాలలో నివ్వబడిన ఫలితములనుబట్టి యిక్కడను పనికిరాదు. ఆచరణీయము కాదు అను తీర్మానమునకు రాలేదు.

విద్యార్థులకు నేత నేర్పుటకు స్కూలు పెట్టుచున్నామంటే, ఒకటి రెండు సంవత్సరములు నేర్చుకొని మనివేస్తారు న్న అర్థములో నేర్పుటలేదు. ఈస్కూలులో మని వేసినప్పటికిని అతరువాత సాగించుతారని యుద్దేశము. ఏ చదువు నేర్చినప్పటికిని ఆపాఠశాల విడిచిపెట్టినప్పటికిని తరువాత అభివృద్ధి చేసికొంటారను ద్వేషముతో నేర్పుటకును అని యల్లాజోస్సుల కామేశ్వర రావుగారు చల్లా సుబ్బారావుగారికి సమాధానము చెప్పిరి.

వోటుకు పెట్టుచున్నప్పుడు, ల. సుబ్బారావుగారు చర్చలో జరిగిన విషయములకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటకు లేచిరి.

ఈ చేతిపనులవిద్యవిషయమై గవర్న మెంటు గ్రాంటు ఇచ్చుటకు ప్రారంభించుట యీ సంవత్సరమే. గవర్న మెంటు అన్ని సంవత్సరముల అడ్డి గ్రాంటు యివ్వబోవుచున్నప్పుడు, ఆగ్రాంటు వల్ల సగముసామ్య కలిసివచ్చుచున్నప్పుడు ఇట్టి అవకాశమును పోగొట్టుకొనుట ఉచితము కాదు. ఈసంవత్సరము ఇచ్చెదమన్న గ్రాంటు వచ్చేసంవత్సరమునకు రాకపోవచ్చును. వచ్చే సంవత్సరమున గవర్న మెంటు అభిప్రాయమేమైన మారవచ్చును. ఇవ్వక పోవుటకు ఇతర కారణములు పరిశీలు కలుగవచ్చును. ఇందుకు నిదర్శనముగా కె. వి. కృష్ణారావు పబ్లిక్ లైబ్రరీ (కాకినాడ) ఉదాహరణమును చెప్పిరి. మ. స. స్కూలులో కృష్ణమూర్తిగారి అనుభవము ఎట్టిదో నాకు తెలియదని విశేష ద్రవ్యము చెచ్చించి నేత జయప్రదముగా సాగించబడుచున్న బందరు బాలికాశాలను గురించి నాకు తెలియును. దాని మేనేజరు అయిన డాక్టరు పట్టాభిశీతారామయ్యగారు దాని లాభకరఫలితములను నాతోచెప్పిరి. అది కాకుండా పోరెటుగారే నేతపరిశ్రమపాఠశాల ఎక్కువ లాభదాయకముగ నుండుననియు నడచుచున్న కొంతవ్యయముండు ననియు వాక్రుచ్చిరి చెప్పిరి. శ్రీ శ్రీస్థీము నొకదానిని పెట్టబోయినప్పుడు మనము ఎప్పుడు భయపడుదుము. ఈ ఎక్స్ పెరిమెంటులో అయిదారు వందలరూపాయలు ఖర్చుపెట్టినప్పటికిని అదొక నష్టము కాదు. అందు సుఖపులుపులు తెలిసి మనమే దిద్దుకొనుదుము. నీటిపైపై విషయములో ఎన్ని వేల రూపాయలు ప్రతిసంవత్సరమును ఖర్చుపెట్టినప్పటికిని ఇప్పటి కింకను ఎక్స్ పెరిమెంటులో నేకమైనాము. అంతసామ్య ఆవిషయమై వ్యభయగుచున్నప్పుడు 5, 6 వందల రూపాయలు ఇందు నేతవిద్యవిషయమై వ్యభయై నప్పటికిని ప్రస్తుతము అంగీకరించండి. నేతవిద్య నేర్పుటకు అభ్యంతరము ఎవరకిని లేనట్లు వ్యతిరేకులు చెప్పిరి. ఆచరణయోగ్యము విషయములో ప్రారంభములో ఒకవేళ నష్టమువచ్చినను భరించుట కొప్పుకొనవలెననిరి. కాబట్టి గవర్న మెంటువద్ద నుండి గ్రాంటు పొంది యీకార్యమును సాగించవలసినది అని కోరిరి.

ఈకుర్రవాళ్ళు ఈ నేతవిద్యయూ, 2 సంవత్సరములలో ఏమి నేర్చుకొనగలరు. ఏమి సంపాదించుకొనగలరు అని కృష్ణమూర్తిగారు అభ్యంతరమును చెప్పిరి. సంపాదనముచేయుట ముఖ్యోద్దేశముగా పెట్టుకొని యీ విషయము ప్రవేశపెట్టుచుండుట లేదు. ఎవరిమట్టుకు వాడు తనయింట్లో అన్నము తయారు చేసి కొని తిన్నట్లు తాను నేసికొన్న బట్ట తాను ధరించుకొనగల్గునట్లు చేయుటయు అందువల్ల దేశము రాజకీయముగను ఆర్థికముగను అభివృద్ధి పొందుటకును, ఈ యుద్దేశము బాలర మనస్సుల కెక్కించుటకే యీ పర్యవశాల పెట్టబడుచున్నది. ఈ విద్య నేర్పబడుచుకాని ఒకరూపాయా రెండు రూపాయలా అను సంపాదన ఉద్దేశముకాదు అని ల. సుబ్బారావుగారు చెప్పిరి.

ఇంతవరకేమియు నేత విద్యవిషయమై ఎట్లు తీర్మానము లేదు. ఇప్పుడున్న డేమి కనిపించుతున్నదనగా ఇష్టాగోష్ఠిసభయొక్క తీర్మానములు ఆమోదించుటయూ, కూడదా అను విషయము, అందువలననే నేనింతువరకును మాట్లాడలేదు. కాబట్టి ఇప్పుడు తీర్మాన మేమని సభాధ్యక్షుని పారేపల్లి వెంకటరామయ్యగారు రడిగిరి.

ల. సుబ్బారావుగారు తీర్మానసూపముగా పెట్టెదమనిరి.

చొక్కా భీష్మయ్యగారు మార్గనారాయణమూర్తినాయకుగారు (చైర్మను) అధ్యక్షత వహించే సభవరకు ఈ విషయము ఆపుచేయవలసినదని కోరిరి.

ఈతీర్మానమును వోటునకు పెట్టగా 9 గురు అనుకులురు 9 గురు ప్రతిఘటకు అయిరి. సభాధ్యక్షుడు తన కాష్టింగ్ వోటును అనుకులముగా నిచ్చిని. అందువల్ల ఈ విషయము నిలుపుచేయబడెను. పిదప కొన్ని విషయములైనపిదప సభ 7 1/2 గంటలకు ముగిసెను.

మూడు తోక చుక్కలు.

గంటకు 20 లక్షలమైళ్ళ వేగముతో వచ్చుచుండుట.

(సర్వేంటుపతిక.)

ప్రపంచమునది గొప్పనక్షత్రపరిశ్రమలయము లన్నిటి లోను నక్షత్రశాస్త్రజ్ఞులు ఈశంవత్సరము నూర్చునివడ్డకు తిరిగి పోవలసిన మూడు తోకచుక్కలతోనమే శోధించుచున్నారు. సాధారణముగ అప్పుడప్పుడు వచ్చుచుండు 30 తోకచుక్కల లోను ఎంక, ఫే, ఇ తోకచుక్కలు మిక్కిలి ప్రసిద్ధములు. ఈవే సవిశాలమునందు తెలిస్తే ప్రతివ్యూహా వానిని కనుగొనవచ్చు ననితోచుచున్నది. ఫే తోకచుక్క సెప్టెంబరు 28 వ తేదీవర కును, ఎంక తోకచుక్క అక్టోబరు 27 వ తేదీవరకును నూర్చుని చేరబోవని తెలియుచున్నది.

“టెంపెల్ ఫస్ట్ పీరియాడ్ కామెట్” లేక టెంపెల్ ఇనుపేరుగల తోకచుక్క నవంబరు 29 వ తేదీని నూర్చుని గ్రేటువక్ష పోవును గావున కేవలము కనుపించుటచేతనే పోవచ్చును.

తోకచుక్క లన్నిటిలో ప్రసిద్ధిచెందినది 1910 వ సంవత్సరమున నూర్చునివడ్డకు చేరిన హ్యూలితోకచుక్క రియవాల చిన్న చైనప్పటికిని ఎంక తోకచుక్కయే తోకచుక్క లన్నిటిలోను 10 తగూర్చునైయున్నది. అది అన్నిటికన్న నెక్కువపర్యాయములు నూర్చునివడ్డ కేగనని ఇనల్, యం. లూయిస్ గారు తెలుపుచున్నారు. అయ్యది 8 1/2 సంవత్సరముల కొకసారి వరుస కన్పడుతగ 1819 వ సంవత్సరమునుండి కన్పడుచువచ్చుచునే యున్నది. హ్యూలితోకచుక్కవలెనే దానిని కనుగొనినవారి పేరుగొనక నూర్చునివడ్డ కది అప్పుడప్పు పోవుచుండునని కనిపెడినవారిపేరునే ప్రసిద్ధిచెందినది.

అయ్యది ప్రధమమున 1786 వ సంవత్సరమున ప్యారిస్ వరకును మెక్సికొనుచే కనుగొనబడెను. అయ్యది చిన్నదయ్యు ప్రకాశ రంతమై తోకలేకుండ వెలుగుచున్నది. క్రొత్తగా కనుగొనబడిన తోకచుక్కలవలె నది వంకరగా ప్రయాణము చేయకపోవుట వలన దానిమార్గము తిన్నగ కనుగొనుట కష్టమయ్యెను. అప్పటి యుండి అది 1795 వ సంవత్సరము కన్పించక ఆసంవత్సరము కెంట్ బ్రిష్ పార్శ్ లోచే కనుగొనబడెను.

అనేక పరిశోధకుల కవల్రామి తిరిగి అది 1805 వ సంవత్సరమునందు తేల్చుచే కనుగొనబడెను. అప్పుడది మూడు క్షిప్రిలపాదవుల తోకతో కన్నుల కగడమయ్యెను. దాని తరువాత మూడువర్షాయము అది కనుపించకుండ పోవుటచే నంతకు పూర్వము చేసినపరిశోధనమంతయు వృథాయయ్యెను.

తరువాత 1919 వ సంవత్సరమున తోకచుక్కల పరిశోధనమందు ప్రసిద్ధికెక్కిన పోన్సు అనునత డొక భాషమానమగు గ్రహమును గనుగొని ఆదవారమును పరీక్షించి దానిమార్గమును నిర్ణయింప గలిగెను. ఎంకమాడ దీనిని పరీక్షించి 1786, 1795, 1805 సంవత్సరములలో కనుపించిన తోకచుక్క యదియేయనియు, 1786-1818 సంవత్సరముల నయ్యది అజ్ఞాతముగ యెడుసార్లు ప్రయాణము చేసెననియు కన్గొనెను. అంతటితో తనివిజెందక తిరిగి అది యెప్పుడు ప్రయాణముచేయునో కనుగొనుటకు యత్నించెను. ఈతోకచుక్కల ప్రయాణము అనేకగ్రహముల రాకపోకల వలన నభ్యంతరముల పాలగును కనుక నాపని యంతయు కష్టమైనదై యుండెను ఇతరగ్రహములతోడి సంభర్షణమువలన తోకచుక్కలమార్గము తిప్పిపోవనై నా పోవును లేకపోయిన పెద్దదైన నగును, లేకపోయిన దానిప్రయాణమును జైన మారి పోవును.

అత్యద్భుతముగ నీసంభర్షణముల ఫలితము నారూపార ములలో ఎంకకనిపెట్టెను. బృహస్పతిగ్రహముతోటి సంభర్షణమువలన తోకచుక్క 9 కోట్ల లాగిపోయి 1822 వ సంవత్సరము 24 వ తేదీకి నూర్చునివడ్డకు చేరునని ఎంకచెప్పెను. సరిగ నానాటికే అది నూర్చుని చేరెను.

ఈసంగత్యము నక్షత్రపరిశోధక శాస్త్రజ్ఞులమనము, అతోక చుక్కమార్గమును కనుగొనుటలో మిక్కిలి శ్రేయమందిన ఎంకు నకుగూడ గర్వదాయకమై యుండినందున తోకచుక్క కతని పేరే పెట్టెను. అప్పటినుండియు అదివరుసతప్పకుండ ప్రతి 8 1/3 సంవత్సరముల కొకసారి ప్రయాణముచేయును కన్పించుచుండుటచేత ఈశంవత్సరమునూడ రాకపోదని నక్షత్రశాస్త్రజ్ఞుల నమ్మిక.

నూర్చు నాశించుకొనియుండు గ్రహములలో నెంత తిన్నదైనను నూర్చుగ్రహమయ్యెనుకై వైచిత్ర్యములను ప్రదర్శించును. ఎంక తోకచుక్క కయమును నక్షత్ర దురూహ్యమును కారణములవలన నీతోకచుక్క ప్రతివర్షాయమును ఎంక

చెప్పినదానికన్న రెండున్నరగంటలకు ముందే నూర్చుని చేరుచుండును. ఈప్రకారమే జరిగినచో కొంతకాలమునకు తోకచుక్కమార్గము ప్రాప్తమై అయ్యది నూర్చునియందు లీచమై పోగలదు. ఇప్పుడు నూర్చుతోకచుక్క లన్నిటిలో ఎంక తోకచుక్క మిక్కిలి చిన్నదియు, త్వరత్వరగా వచ్చునదియునై యున్నది.

చిట్టిచివర కీతోకచుక్క ఎక్కడనో ఉల్లలతో సంభుర్షణము జొందియుండునని నిశ్చయమయ్యెను. 1863 వ సంవత్సరమున తోకచుక్కయొక్క ప్రయాణకాలము సగమునంతకు తగ్గిపోయె ననియు అందువలన కన్పించు సంభర్షణమునండి తప్పించుకొనుచుండెననియు విశదమయ్యెను. ఎంక తోకచుక్కవలె కాక పోయినను మిగిలిన తోకచుక్కలుగూడ అగోచరములగు నితర గ్రహములతోడి సంభర్షణమువలన తోకలు తెగినట్లు కన్పించుచుండును.

1908 వ సంవత్సరమున బయల్పడిన మోర్ హాస్ తోకచుక్క విషయముగూడ నిర్ణయించెను. దానితోకతోక ప్రపంచవేగముతో సంచలించుచు నీమధ్య కనిపించిన తోకచుక్క లన్నిటి కంటె నెక్కువవిదోదము కలిగించెను.

ఎంక తోకచుక్క నూర్చుగ్రహమూలమునందు చేర్చుకొనబడినందుకు ప్రతిఫలముగ బుధగ్రహమయొక్కయు బృహస్పతి గ్రహమయొక్కయు బరువును తెలిసికొనుటకు సాధనమైనది. ఎంక తోకచుక్కకు కలిగిన సంభర్షణము పరిమితినిబట్టి సంభుర్షణ కావించినగ్రహమయొక్క పరిమాణము మొదలగునవి తెలిసికొనవచ్చును. ఒకపర్యాయము ఎంక తోకచుక్క బుధగ్రహము నకు 30 లక్షలమైళ్ళ సమీపమునకు పోవుటచే బుధగ్రహము యొక్కబరువు తెలిసికొనుటకు మార్గ మేర్పడెను. ఇట్లే బృహస్పతిగ్రహమయొక్క పరిమితిగూడ తెలిసికొనుటకు సాధనము దొరికెను.

ఎంక తోకచుక్క విశేష పేరునకు నీ నూర్చుని చేర బోవునపుడు నిజపరిమాణమునకు ముందుకొనినది. దీనికి కారణము దురూహ్యము. కానివిషయమునాత్రును శత్యమే. ఒకప్పుడు ఎంక తోకచుక్క నూర్చునకు 1350 లక్షల మైళ్ళదూరమునకు చేరినపుడు దానియొక్క మధ్యకొలత 313 వేల మైళ్ళుండెను.

రెండువేలైన తరువాత నది నూర్చునకు 5 కోట్ల మైళ్ళ దూరమున చేరినపుడు దాని మధ్యకొలత 14 వేల మైళ్ళుమాత్రమే యుండెను. 3 కోట్ల 29 లక్షల మైళ్ళదూరములో నున్నపుడు దానిమధ్యకొలత 3 వేల మైళ్ళే ఉండెను. నూర్చునకు దూరముగ పోవుకొలదిని తోకచుక్కయొక్క పరిమాణము మెచ్చుచుండును.

ఈవిచిత్రమునకు కారణము.

నూర్చుని సామాన్యమున అత్యుష్ణమువలన మంచుతెర పడిపోవునట్లే తోకచుక్కపరిమాణము తగ్గుచుండును. నూర్చునకు దూరమైనకొలది మంచు మబ్బురూపము దాల్చునట్లే తోకచుక్కయు పరిమాణమున మెచ్చుచుండును.

నూర్చుని చేరుచున్నప్పుడు తోకచుక్కయొక్క లెలకును తోకకునుగల భేదమును మరువవగదు. లెలలోనన్న పదార్థము విద్యుత్బోధ్యమువలనగాని నూర్చురక్తివలనగాని తోకవైపునకు త్రోసివేయబడును. అది బృహస్పతిగ్రహమున కాని కొట్ల మైళ్ళదూరమున నుండును.

ఈ సంగత్యము రానున్న మూడు వ తోకచుక్క టెంపెల్ గారి మొదటి తోకచుక్కయనుచే ఒకరచున్నది. 38 యేండ్ల కొకసారి నూర్చుని యొక్క వైష్ణవమునకు చేరి టెంపెల్ గారి 1860 వ సంవత్సరమున గనుగొనబడిన తోకచుక్కకును దీనికిని సంబంధము లేదు. ఈయెడు రానున్న తోకచుక్కను టెంపెల్ గారి నామమున 1867 వ సంవత్సరము కన్పించెను. అది చాలసార్లు కన్పించినట్లు.

అది చిన్నదై ప్రకాశవంతమై కొట్లగ్రహమువలె గుండ్రమున మార్గమున ప్రయాణముచేయును. 5,6 ఏండ్ల కొకసారి నూర్చునివడ్డ కేగును. భూమికి బాగుగ చేరువకు వచ్చునపుడు అంగారకుని యంత దూరమునను నూర్చునకు దూరమగునపుడు బృహస్పతి గ్రహము చాయను కొట్లగ్రహము మైళ్ళదూరమున నుండును. ఈ చిన్న తోకచుక్కలన్నియు దూరదర్శిని యంత్ర సాహాయ్యముననే కనుగొనదగినవి. ఒక్కొక్కప్పుడు ఎంక తోకచుక్కనక్షత్రమువలె కంటికిగవలచుచుండును. 3.8 సంవత్సరముల కాలములో నూర్చునిచేరబోవు తోకచుక్కలు సామాన్యముగ యంత్రసాహాయ్యము లేకుండ కన్పించవు.

అన్ని తోకచుక్కలనువలెనే బృహస్పతి వీనినిగూడ కనిపెట్టియుండును. బృహస్పతి చేరువవచ్చుట తోకచుక్కలకు

తారకేంద్ర సత్యాగ్రహము

ఒకసంఘమును నియమించుట కంగీకరించుట

తారకేంద్రము మహాంతకును దేశబంధు దా ను గారికిని రాజుబారములు జరిగినవి. తార కేంద్ర దేవాలయ స్థాపనములను పరిశీలించుట కొకసంఘము నేర్పరచుట కంగీకారము కుదిరినది. స్వరాజ్యపక్షమువారు కొంతమందిని, హిందూ మహాపర వారు కొంతమందిని, హిందువులనే, ఆసంఘమునకు సభ్యులుగా ఎన్నుకొందురు. మహాంత స్వంత ఆస్తితో నీసంఘమున కెట్టి బోక్సము నుజేరు. త్వరలో ఒడంబడికలో సంతకములు జరుగునని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

తారకేంద్రములో

తుపాకులను కల్పలుట

ఫార్వర్డు పత్రిక

నేడు (30 వ తేదీ) ఉదయమున ఫార్వర్డుపత్రికలోయూ విషయమును గూర్చి విపులముగా ప్రకటింపబడెను. తుపాకి గుండ్ర ముక్కలు శరీరభాగములలో చిక్కుకొనిన ఛాయాపటములు మూడుగూడ ప్రకటింపబడెను. బలమున దెబ్బలుతిగిలిన వారి ఛాయాపటమునుగూడ ప్రకటింపబడెను. ఛాయాపటముల ప్రక్కను వృత్తాంతము వ్రాయబడెను. వైభాగమున దాసుగారి సంతకముతో వ్రాయబడిన వ్యాసము ప్రకటింపబడెను. మహాంతలును వారి అనుబంధులును వారిసహకారులును నిగంత్తు శోధ్యులును నిష్కారముగా నిరసరాధులగు శాంతిపరులపై దౌర్జన్యాస్త్రమును ప్రయోగించి సత్యాగ్రహీలు శాంతముగా కష్టములకు పాలగుచుండగా వారిని పైని రాళ్ళను పిరింగిగుండ్రును వదలిరి. ప్రజల కాగ్రహము కలిగించి శత్రుగ్రహ దర్శమును రూపుమాపవలెననియే వారలు చేరిగని సత్యాగ్రహుల చింతలేదు. 1800 మంది సత్యాగ్రహీలు కష్టముల పాలగుచున్నారు. బాధనిరను ముందు వృద్ధులందునులే కనపడుచున్నది. ఇన్స్పెక్టురినాడు చహంతాపక్షమువా రెబల రుసాకులకు కాల్సిలో అటులే మరల మరల జగుగువనియే సాకు తోడుచున్నది. కాని వారెన్ని దౌర్జన్యములూనొందినను సత్యాగ్రహులు చలించుట వేలకొలది యువజనులు ముందుకువచ్చి యీ సర్వమును ప్రకటింపవలెను అని ఆ లేఖలోనున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ప్రమాదముగను. ఎందుకనగా ఒక్కొక్క పు డొకతోకచుక్కను బృహస్పతి నూర్చుగ్రహమూలమునండి ప్రారకోలును. మరియొకప్పుడు నూర్చునితో నాశించుచేయును

బృహస్పతి లెనదుబ్బుతోకచుక్కలు తిరుగునట్లు నీల జాల్ వాయువను నానిమార్గము నరీకట్టులుగనున. ఇతేప్రకారముగ నూర్చునిచిన్నతోకచుక్కలను తనయధీనమున నుంచుకొని వారిని చివకు కొన్నిలక్షల మైళ్ళదూరము దాటిపోవడంబడునందున దాని కొత్తికి కలగజేయుచుండును.

ఈ విరగతిలో చేరిన తోకచుక్కలలో 1868 సంవత్సరము కన్పించిన డొనేల్ తోకచుక్కయు 1873 సంవత్సరము కన్పించిన తోకచుక్కయు ముఖ్యములు. నూర్చునందులను కొలవించివచ్చుచు బృహస్పతిని తప్పించుకొనినచో తిరిగిన త. త్రెమండలములోలిశుచు చేరి, లక్షలకొలదియేండ్లు ప్రయాణముచు, కందల లదియేండ్లకొకసారి నూర్చునివడ్డించుచుండును. ఈ తోకచుక్కలు చాలసార్లు నూర్చుని చేరినగా వాపు తోకచుక్కలవలెను, పరిమాణపదార్థములకుకొల్పినవలెను.

మొన్న మొన్నటివరకుగూడ తోకచుక్కలరాకయగుభ ప్రధమ భయముచే నూర్చునములుమైయు గడగడలాడుచుండిరి కాని ఇప్పుడు గ్రహసంచారక్రమమును చక్కగ బోధించిన నక్షత్రశాస్త్రజ్ఞుల ప్రయత్నములవలన మనకు జ్ఞాన మెక్కువ కలిగినది. కాబట్టి ఇప్పుడు ప్రకాశనాములుల తోకచుక్కలు కన్పించుటలేదనియే ప్రజలకు గునుపుగనన్నది.

1900 సంవత్సరమున ఇట్లప్రకాశించెను తోకచుక్కయొకటి కన్పించునని నక్షత్రశాస్త్రజ్ఞులొందిరి. కాని యంతవరకు వారి యాశ సఫలము కాలెను.

7వసంవత్సరము కొకసారి నూర్చు హ్యూలితోకచుక్క తప్పించి శత్రువు యందు నే నూర్చుబృహస్పతి గోచరముగ తోకచుక్క యెదియున పొడనూపలేదు.

సానికవార్తలు

స్మరణనభ:—కీర్తి శేష లగు గోపికెట్టి నారాయణ స్వామి నాయుడుగారి స్మరణవిహ్నము శేక్సరదుటను గూర్చి ఆలోచించుటచే స్మరణానే రాజమండ్రి పురమండరమున జరుగును. స్మరణమాటలను విచ్చేయు బ్రాధీతులు.

క్రొత్త కాఫీచాలోటలు:—పెద్దంబరు 1 తారీఖున నెం 183 గృహమునందు బ్రాజ్మేలో ఆనందశెట్టెరెంటో ఆచార్యతో ఒక క్రొత్త కాఫీచాలోటలు తెరువబడును. దీనికి ఎం. ఆనందరామయ్యగారు యజమాని. (సాప్రయిటర్)

సంగీతసభ:—రేపు 4 గంటలకు గోళ్లేహాలులో గొప్ప పాటలచేజరుగును (పల్లం) సంతోషాపుగారు వేణువు గొప్పదొంగ్గొప్పగారు వీరి ఆశగనంబి పిళ్లగారు మృదంగము. ముంగిరియ్యార్ గారు ఘటవాద్యము, వీటితో సంగీతకాలశేషం జరుగును.

ఒక సరణ:—నిన్న ప్రచురింపబడిన "హిందూ దేశమున ను దివ్యమునై పన్నులు" అనువానిని "హిందూ దేశమున ను దివ్యమునై పన్నులు" అని చదువుకొన గొరుచున్నాము. (యాదాద్రి లుగగా హిందూదేశీయ వస్త్రములు, మిల్లుపై తగినరసవి) వ్యాసము తుదిదశకు ఇట్లే చదువుకొన బ్రాధీతులు (ఆం ప. సం)

కార్పొరేషన్ ను నశపరుచుకొనుట:—పెద్ద నాయక శేష వోల్టర్ బహిరంగసభ యన్. శ్రీనివాసయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద మురారు తమిళ, ఆంగ్ల కాంగ్రెస్ కిలాఫతు సంఘముల ఈజమాన్యమున అమృత్ కోసల పిళ్ల వద్ద జరుగును. ప్రముఖులు పెమ్మల గోనుపట్ల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారి కాంగ్రెసు అధ్యక్షిత్వమున బలపరచుచు మాటలాడెదరు.

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభవారు:—హద్రాస్ పాటలకోరిక ప్రకారము దక్షిణదేశముందు వెల్లులచే నవ్వ పడిన హైందవసామెతల సహాయార్థమై 1924 వ నెవ్రెంబరు నెం 2-0 తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5 ఘంట విక్టోరియా పబ్లికుహాలులో గౌ. రాజా రామయ్యగారి ఆదరణ ముక్రింద శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము గంతులవారి గ యోపాఖ్యానము లేక కృష్ణార్జునుల యుద్ధము అనునాటకమున తెనుగున ప్రదర్శించెదరు.

జ్యోతిలికర్షణము:—డాక్టర్ అనిలిసెంటుమ్యగారి నభినందించుటకు గోళ్లేహాలుందు రి తేదీ బుధవారం 5-30 గంటల 5. పి. రామస్వామి అగ్యురుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఒక బహిరంగసభ జరుగును. ఉపన్యాసములలో సహావయ్యార్ భార్య, శ్రీమతి గోతిమ్మయ్య యన్. సత్యమూర్తయ్యార్ డాక్టర్ బాకస్ తేయి, డాక్టర్ జె. హెచ్. కజన్న, కే.వి. శేషయ్యగారు, జి. కృష్ణపతిశెట్టిమార్, ఇ యన్. ముఖమణ్యంగార్లుందురు.

కీ. శే. గోపికెట్టి నారాయణస్వామిసాముడు గారు, బి. ఎ.:—26 తేదీ రాత్రి 2 గంటలవేళ గోపికెట్టి నారాయణస్వామి నాయుడుగారు పరమపదించిరిని తెలుపుటకంతయు విచారించుచున్నాము. వీరు 1862 సం 1 న జన్మించి 8. 18 సం 11 ప్రాయముననే పట్టపర్తియందు గెలుపొందిరి ప్రభుత్వకొలుపునందు చేరి అనేకయోగ్యతాపత్రములను, విరుద్ధమును సంపాదించిరి. వ్యవసాయాభివృద్ధికి, విద్యాభివృద్ధికిచాలాపాటుబడిరి. 88 సం 11 నాకరీచేసి 1917 సం 11 లో విశ్రాంతివేతనముగైకొనిరి. ఏలూరులో ఎట్టెరిసీవరుగా పనిచేసి యుండిరి. వ్యవసాయపత్రికా సంపాదకులుగానుండి వ్యవసాయప్రదర్శనముల జయమునకై పాటుపడిరి. గోదావరి పుష్కరములసందర్భమున ఆయుర్వేదవైద్యశాల నేర్పాటుజెసియు, హైద్రాబాదు నగర బాధితులగు చంద్రానాసంగియు, నిమ్మలూరులూరై రాత్రిపాఠశాల నెలకొల్పియు తమయాదార్థమును ప్రకటించియుండిరి. తమకు తీరిక సమయములయందు పంచమబాలరకువిద్యగలపుయిండిరి. "పేదవారికి పెన్నిధివలెనుండిరి. వీరు 14 గురు పిల్లలను పెండ్లుమంది జంతువులను, స్నేహితులను దుర్బువార్ధి ముంచి పరలోకమున కేగిరి. వీరియాత్మకు భగవంతుడు శాంతిసంగుగాక!

రాకపోకలు:—శ్రీమాను ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు వి. చక్రరయ్యచెట్టి అబ్బులుహమీదుఖానుగార్లు ఈరోజులో తమిళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభకు హాజరుటకు నిన్న రాత్రిపోయిరి.

డా॥ స్వామినాథుగారు అల్లాడికృష్ణ స్వామయ్యగారు ప్రసెనరు టి. రాసుగార్లు, పొన్నట్లపట్ట అధ్యక్షుడు ఏ. ఎ. చిగుగారు నిన్న రాత్రి చెన్నపురినుండి బోయిరి.

తెల్ల. కర్కలు ప్రెస్ మ్యుగారు సర్వసజనరలు, డక్కాల్లీ గము సాహెబాగారు నేడుచెన్నపురివచ్చిరి.

కృష్ణమందిరసభ:—36 వ సం॥ మహా శ్రీ జయంతి ఉత్సవము:—చెన్నపురి పెద్దనాయునిపేట వరదాముత్తిమప్పకొ వీధి 97. వ సంఖ్యగల శ్రీకృష్ణమందిరమున 1924 వ సం॥ ఆగష్టునెం 31 వ తేదీ ఆదివారమున ఉదయం 7 ఘంటలకు వైగా శ్రీ మన్నా సమన్ సభవారిచలన జాతక బృందావన వహోత్సవమునకున్న వాటిసాయంత్రం 4 ఘంటలకు వైగా శ్రీ ప్రన్న వెంకటేశ పెరుమాళ్లు భజనసభకు అధికారియగు మునిరత్నం భాగవతులవారిచలన గోపికావస్త్రావధారణను హరికథ జరుపబడును. మరుదినంబైన పెద్దంబరు నెం 1 వ తేదీ సోమవారము సాయంత్రం 6 గంటలకు బ్రాహ్మశ్రీ నైదామేల మూర్తిరావు భాగవతులవారిచలన శ్రీ యశోద-కళ్యాణకాలశేషము జరుపబడును.

ఆంధ్రవిద్యార్థిసభ

ఆంధ్రవిద్యార్థి సభ నెవ్రెంబరునెం 2 తేదీ మంగళవారము నాటక ఘంటలకు శ్రీయుత వేమరపు రామదాసు పంతులవారి గృహమున (కచ్చేరిరోడ్డు మైలాపూరు) సమావేశమగును. శ్రీయుత వి. రామబ్రహ్మంగారు బి. ఏ. లాగూరు, మీద తెనుగున యువపన్యసించెదరు. మరయు కొన్ని ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడును. మనసభకు అగ్రాసపాధిపతి గుగు శ్రీయుత వేమరపు రామదాసు పంతులవారు మన సభ్యులందరికి ఆదిన మె కార్యక్రమాత్పూర్వము, ఫలాహారముల నొసంగెదరు. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయు బ్రాధీతులు.

పులుగుండ్ల కృష్ణయ్య, సంయుక్తకార్యచర్చి.

వాయువార్తాహారణము

వైర్ లెస్ తెలిగ్రాఫ్

డాక్టర్ పరమేశ్వరన్ గారి ఉపన్యాసము
నిన్న సాయంకాలము పచ్చయప్పకళాశాలామందిరమున వాయువార్తా హారణముగూర్చి రాష్ట్రీయకళాశాలా పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్ర ప్రత్యేకోపాధ్యాయుడు డాక్టర్ హెచ్. పరమేశ్వరన్ గారు రుపన్యసించిరి. రిటిర్ హాయిల్సుగా రధ్యతరే వహించిరి.

ఉపన్యాసము వైర్ లెస్ తెలిగ్రాఫ్ వృత్తాంతమును నిపురముగ తెల్పిరి. దాని పుట్టుకనుగూర్చి వివరించిరి. పర్ జగదీశుగారు రిందు చాలకృషిసల్పిరిని చెప్పిరి. ఈవిద్య కనిపెట్టినవారును కొన్నిఫలితములకంటె యిది ఎక్కువఫలితముల నిచ్చుచున్నది. తండ్రి లేక వార్తలు కొనిపొవుటయొక్క ఉత్పన్నము యములందున్న ఓడలకు రేపు తెచ్చునున్నది తెలుపుట యుపయోగపడుచున్నది. అట్లాంటిక్ మహాసముద్రమున టిలూనిక్కు ఓడ ముందుకొండలకు తగిలి పగిలిపోయినపుడు యివి త్వరేపి సహాయముగూర్చి చెప్పిరి. అప్పటినుండియును వైర్ లెస్ ప్రతియోడయందును పెట్టుటకు నిబంధన ఏర్పడినది. ప్రతి ఓడయు సంగతులు వార్తలు దీనిమూలమున తెలియుచుండును ఓడల కిది మహాసకారముచేయుచున్నది.

ఆదిగాక యంగ్లాండులో, మతబోధనలు ఉపన్యాసములు ఒక్కచోటినుంచి యింకొకచోటికి పోవుచున్నవి. విమానములెట నున్నదియు గుర్తించుట "పిలగుచున్నది. ఈవిషయము లందు నాకు చాలాఅనుభవముకలదు. ఈవిద్య నాకుచాలా శ్రుతి కలిగించినది సంతోషపెట్టిన దని ఉపన్యాసకుడు చెప్పి విరమించెను.

అధ్యక్షుడుగూడా వైర్ లెస్సు గూర్చి క్లుప్తముగాచెప్పి ఉపన్యాసకుడు అంతశ్లేష్టమును విషయమును లేలికగా అందరకు తెలియనట్లు చెప్పినందులకు సంతోషమును చెల్లించి యాయుపన్యాసము నిష్పించినవారిని కొనియాడిరి. పుష్పమాలాం లంకృతులగు నొనచర్చినతర్వాత సభ కృతజ్ఞతాపదకముతో జ్ఞాతులముగా ముగిసినది.

కార్మిక స్వేచ్ఛాచట్టము:—భారత శాసనసభలో యన్. ఎం. ఎల్. జోషిగారు రాబోవుసమావేశమున వైచట్టము ప్రవేశపెట్టెదరు. ఆచట్టము ప్రవేశపెట్టుటకు గల ఉద్దేశ్యములు, కారణములు యాక్రింద తెలుపబడినవి:—“ఇన్ని రోజులు పనిచేసినదని మొదట యొక్క కొని మధ్య వెడలి పోవు పనివాండ్రపై అట్లు చేయుట దగానేరనునకేములు తీసికొనివచ్చుట మంచిదికాదు”ని సిద్ధాంతము నాగరికతగల ప్రతిదేశముందును ఒప్పుకొనుచున్నారు. కాని యీ నాగరికతగల దేశములు, వర్ణము (గంగు) భేదించిన ప్రజలుగల దేశములను పాలించునపుడు యీ ముష్కర భాగ్యమును వదలక గడుపు కాకపూర్వమే పనిమానిన పనివాండ్రను కారలకు పంపుచున్నారు. మన అస్పృష్ట వశమున హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు 185 లో నేర్పరచిన పనివాండ్ర దగాచట్టము (నెగ్ల మెన్సు ట్రిచ్ ఆఫ్ కాంట్రాక్టు యాక్టు) ను 1926 ఏప్రియల్ 1 తారీఖున తీసివేయుచు పని వాదానముచేసియున్నారు

కాని పనివాండ్ర దగాచట్టమొక్కటియే ప్రభుత్వము వారి శాసనపుక్తమునం (స్టాట్యూటు యిక్) దుండలేదు. ఇట్టి దగానేరములకు సంబంధించిన సెక్షన్లు 490, 492 యిండియన్ పీనల్ కోడ్ నందును, 198, 198 సెక్షన్ల ఆస్సాం లేబర్ అండ్ ఎమిగ్రేషన్ యాక్టు 1901 నందును గలవు. అవిగూడ పనినాం (ద్రుగమపు పూర్తిగాక పూర్వమే పనిమానివేసిదగా బనేరము క్రింద క్షిమిటకే ఏర్పరపబడినవి.

కాని ఆస్సాంలేబర్ అండ్ ఎమిగ్రేషన్ ఆక్టులో నున్న ఒక ప్రకటనను (నోటిఫికేషన్) క్రింద ఆ సెక్షన్లు (198, 198) ఆమలులో పెట్టుకుండ ఉపసంహరించుకొనబడినవి. కాని అవి శాసనపుక్తములో (స్టాట్యూటు) నున్నవి. (ఎక్స్ క్యూటివ్ గవర్న మెంట్) ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకవర్గము అవసరమైనపుడు వాని నుపయోగింపవచ్చును. దగా నేరము క్రింద పనిచేయుచు కాని లేమానుపనివాండ్ర పై కేసు తెచ్చుట అసహనీయమని ప్రభుత్వమువారు 1859 పనివాండ్రదగా చట్టమును తీసివేయుదుమని ఏకారణములవలన చెప్పిరో ఆ కారణముల వలననే పనివాండ్ర నిషయమున నున్న మిగతా చట్టములన్నిటిని రద్దు చేయవలసియుండును. చట్టములో ఒక భాగమును తీసివేసినయెడల ఉపయోగకరమైన ఫిలి ఏర్పడకపోగా ఇంకొక భాగము మూలమున ఈ భాగము రద్దు చేసిన పని నెరవేర్చుకొనవచ్చును. ఇప్పుడు పెట్టబోవు చట్టముయొక్క యుద్దేశ్య మిట్టిది మీకాకుండ చేయుటయే.

ఈచట్ట ముద్దేశించినది యిండియన్ ఆస్సాంలేబర్ అండ్ ఎమిగ్రేషన్ ఆక్టు 1901 లోని 198, 198 సెక్షన్ల వైసప్పటి కియాచట్టముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము, 194, 195, 196, 197, 199, 200, 202, 203, 204 సెక్షన్లుగూడా (యీ సెక్షన్లు 198, 198 సెక్షన్లకు సహాయభూతమైనవని నడుపును గనుక) తీసివేయించుటయే. పనివాండ్రయొక్క స్వేచ్ఛకు ఉపకరణ మగుటచే 208 సెక్షన్ ను తీసివేయించుటగూడా యీచట్టము యొక్క ఉద్దేశ్యము.

ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ 492 సెక్షన్ గూడా 1859 పనివాండ్ర గాచట్టముయొక్క ఫలితములనే చాలావరకు కలిగియున్నది. “దేశంలోని రితిమ్యానేరశాసనలాంటిదే యిదిగూడా” అని వాదించుటకు పీలులేదు. ఇది ప్రత్యేకముగా పనివాండ్రకు కార్మికులకు సంబంధించిన దగుటచే నిది సాధారణ నేరశాసనము కాబోదు. ఇది ఒక అస్పృహనీయమైన వర్ణశాసనము సాధారణ నేరశాసనము యజమానులకు పనివాండ్రకు సమానముగా సంబంధించియుండవలయును. పీనల్ కోడ్ వచ్చినపుడు దేశమునందు జనం సరిగా లేరనియు, బాటలు ట్రేడుముగా లేవనియు వామాక సాధనములు లేలికగా దొరకుట లేదనియు చెప్పియిండియన్ లామిషనరల్లు 490 సెక్షన్ ప్రవేశపెట్టుటను సమర్థించిరి. పీనల్ కోడ్ వచ్చినపుడువారు చెప్పినట్లుగా దేశమున సరిగా జనులు లేకపోయినందునను బాటలు ట్రేడుముగా లేనందునను, వామాక సాధనములు లేలిక దొరకనందుననూ దీనిని ప్రవేశపెట్టుసమర్థన కొప్పుకొందుముగాని యిప్పుడు అట్టిచిహ్నులు లేనపుడిదియేల యుండవలయును?

ఇప్పుడు పెట్టబోవు చట్టము ప్రభుత్వవాదానప్రకారము 1 ఏప్రియల్ 1926 నుండి శాసనమై ఆరోజునుండియే అమలులోకి వచ్చును.

ఇంపీరియలు బ్యాంకు మోసము

మొదటి అప్రావరు సాక్ష్యము

(మోసకర్త క్రిమినలు సెషన్స్)

నిన్నటి దినమున ఫహరానంతరము కోర్టువారు మాడు గంటలకు తిరిగి, సమావేశమైన తరువాత న్యాయశాఖ గ్రాంటు గారు మొదటి అప్రావరు రగు వి. రామచంద్రయ్య సాక్ష్యము నింకను విచారించిరి.

అప్రావరు సాక్ష్యము

న్యాయశాఖ గ్రాంటుగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి ఈక్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానములు ఇచ్చినాడు. ఫిబ్రవరి మాసాంతమున నేను అహమదుబాద్ ఇంటికి, 6 వ ముద్దాయిలో కలసివెళ్లి మొదటిముద్దాయిని రు 4000 ల ఋణముడిగితిని. నా మామగారు కొంత భూమిని కొనుటకుగా నీమొత్తమునకు రుద్దెను. అప్పటికి ఆహమదుబాద్ నాకోసం నాకోసం పరిచయము లేకపోవుటచే ఆరవముద్దాయియే ఈ ప్రసంగమును ప్రారంభించెను. మొదటి ముద్దాయి ఋణమునకు తన కర్తవ్యతరము లేదనియు, కాని క్రయదస్త్రావేళలను, ప్రాసోటును తనవద్ద నుంచుకొనియు గోరెను. తానప్పుడు ఋణముగా నొసగుమంటిననియు, ఆవత్సరముననే నాతని కొద్ది సహాయమునబట్టి ఆ ఋణమును తరువాత తాను ఐదుల కొందుననియు ఆమె తమను లంచముగా పరిగణించెననియు మొదటిముద్దాయి నడివెను. అతడినాల్గు వేలకు ఇంపీరియలు బ్యాంకుమీద చెక్కు నొసగెను. తరువాత నాతని ఓరుగల్లులో నేనెట్టి ఆక్షేపణను గావించుటకు పోనిట్లునుంటిని. నేనా చెక్కును రిజిస్టరు పోస్టుద్వారా నామామగారికి పంపితిని. తరువాత నాతడే న్యాయముగ మద్రాసునకు వచ్చెను. నేను, అతడుకలసి మొదటిముద్దాయి వద్దకు వెళ్లి క్రియనిస్తావేజును, ప్రాసోటును ముద్దాయివద్ద నప్పగించి, చెక్కును రు. 1000 ల కొకటి రు 3000 ల కొకటి మొత్తము రెండు చెక్కులుగా చేయవలసినదిగా గోరితిని. ఆర డెండుల కంగీకరించి అట్లే యొనర్చెను. ఆరెండు చెక్కులను నేనే ప్యాన్ జేసితిని. అందుచిన్న చెక్కునకు రొక్కము పుచ్చుకొనక రామస్వామి అయ్యగారి అక్రాంటులోనికి మార్చితిని. అతడు ఆమె తమను తరువాత నాకొసగెను. బ్యాంకు అధికారుల కనుమానము గలుగునకు కారణముచే నిట్లు జేసితిని. తరువాత ఓరుగల్లులో నంగీకరించుటలో నే నొచ్చిన సహాయమునకు ప్రతిఫలముగా ముద్దాయి తాకట్టుగా నుంచుకొన్న క్రయదస్త్రావేజును ప్రాసోటును తిరిగి ఇచ్చివేసెను. నేను వానిని మామగారి కంపితిని. 1923 జూలైలో అహమదు బాద్ నుండి రు 2,000 లు ఋణము దీసికొంటిని.

తరువాత నేనును ముద్దాయియు తరుమగా కలిసి కొంత మందివారము. వ్యవహారము క్లిష్టముగ నున్నప్పుడెల్ల కలిసికొను చుండెడివారము. ఈసమావేశము కొన్నిమార్లు ఆహమదుబాద్ బంగళాలోను కొన్నిమార్లు ఆతని ఆఫీసులోను జరిగెడిది. ఈసమావేశములప్పుడు మొదటి ముద్దాయి ఒక్కొక్కప్పుడు హాజరుకాదు. ఒక్కొక్కప్పుడు లేడు. లోటుకొంత మొత్తమును నాకొసప్పడెల్ల ఆక్షేపణ చెక్కులనుపంపి ఆమె తమను క్లియరుచేయుటకు ఘడ్డాయిలకు నాకును ఏండ్లు జరిగెను.

ఇంకనువిచారణ జరుగుచున్నది. ఈసమయమున 4 X 10 ని. లయ్యెను. ఇంతలో పంకాలాగిపోవుట వలన కోర్టువారు దినమునకు లేచిరి. తిరిగి సోమవారమున గూడుతు.

"చందనపు కంపెనీ" కేసు

ముద్దాయి ఆత్మహత్య ప్రయత్నము

సేలూరు, ఆగస్టు 1:— చందనపు కంపెనీకి సంబంధించిన కేసులో ముద్దాయియగు రామయ్యుని చెట్టినిన్న ఉదయం తీర్పు కేసు సమయమున సబుడివిజనలు కోర్టు అరుగుపై చేరి వేడిలో మోగొనియుండెను. అట్లుండేయే ఒక మంగలి కత్తితో ఆత్మహత్యచేసేకొన ప్రయత్నించుమండగా పోలీసువారు జూచి పట్టుకొనిరి. సంగతులు విచారించుచున్నారు.

స్వేదము ప్లేగు ఆఫీసరు గారు జేయుచున్న ప్రయత్నములకు ఫలితముగ ఎలుకలు చచ్చి పక్షి మందులచే మార్చెటటుపిడిలోని ప్రజలు భయపడి యిండ్లు ఖాళీచేసి పోవుచున్నారు.

(ఆ. సె.)

ఎవరెస్టు శిఖరారోహణము

హృద్యోహనము

ఎవరెస్టు శిఖరారోహణలో నొకరగు టి. హోవర్డ్ సోమర్చెర్ ఎఫ్. జి. యన్. గారు నిన్న ఎవరెస్టు శిఖరారోహణమునుగూర్చి దీర్ఘవ్యాసము హృద్యముగా నొసంగిరి. ఈ జిక్ లాంటరు నుపయోగించి చిత్రముల నగుపరచుచు నుపన్యసిం చిరి. 1921, 22లో జరిగిన శిఖరారోహణచరిత్ర తెల్పిరి. *పర్వతవాసులగు నాబోటివారికి ప్రపంచాచలములందుగల యోగ్యతనుతెలియజేయుటకు మోహించునని ఆశయమున్నది. అట్లు చేయుటకు వారు విధానములొచ్చిరి. తుదకు 1920 లో కనుగొనిరి. ఆనంతరమున టి బెట్టు ప్రభుత్వమునకును ఆంగ్లేయులకు అనుమతమును మేర్పడినది. ఎవరెస్టుపై దాడిచేయుటకు టి బెట్టు ప్రభుత్వ మంగీకరించినది. 1921 లో ఆరోహణలు 20000 అడుగులు పైకెక్కలేనిది. వాతావరణ సమస్యలనుగమనించు వారంతకన్న నెక్కువనెక్కులేకపోయిరి. కాని వరుసటిసంవత్సరము జయమునందాశనో వారు ప్రయత్నములు జరిపిరికాని ఫలితముల సంతృప్తిగాననవి. ఈ యేడు మరల తమకు జయములేవదను ఆశతో వారు మరలయలుదేరిరి. వారి ఆశ తీరినది. ఈ ఏడువెళ్లిన ఆరోహణలు 12 పాశ్చాత్యులు 65 మాలేలు. కాని వారు 900 అడుగులు శిఖరముండగనే పైకి పోలేకపోయిరి. అట్లు పోయినందువలన లాభములేదుకాని అది యొకవిధమున లీల 1126 లో శివక శిఖరంతము చూచితీరగలదు" అని చెప్పిరి.

తరువాత సహవాసకుడు ప్రయాసముతో ఆరోహణము ప్రారంభించినప్పటినుండియు తీసిన బొమ్మలను చూపిరి. ఆ బొమ్మలద్వారా టి బెట్టుజనుల ఆచార వ్యవహారములను, వారి మతాభిమానమును తెల్పిరి. (వారిమతము బౌద్ధమతము) మా ఆరోహక వర్గమునకు నాయకుడుగానున్న బ్రూసుగారి కాబామ తెలియుటచే మేమిచ్చు యిబ్బందిబడలేమని తెలిపిరి. ఆచటివకములందు కుతరుగువులుగడుపు జీవితమును బొమ్మలందు జూపి, శిఖరమున కెక్కుచున్న కొలదియు మాకు కష్టము మోచినది. (మొదటమొదలగువానిచే) మాలోనున్న జంతువులు (యెక్కులు) మాకుచాలా సహాయకారులుగా నున్నవి. ఆరోహణలు 8 భాగములుగా చీలిరి. ఒక భాగమునందు 2 పాశ్చాత్యులు 2 రోజు రోజు 4 గంటల పాళియులు నొప్పున 6 భాగములుగా నేర్పడిరి ఒక భాగమున కొక భాగము 1000 అడుగుల మారమునకు కాములనేర్పరుమకొనిరి అందు వజ్రలో నేనుంటిని. మాజు 28100 అడుగులపై నుంటిని. మావెనుక మిగతాజంతులన్నవని చెప్పుచు మరణించిన మెల్లారి, అయివ్వీస్తగార్లను గూర్చి తెలిపిరి. వారు మంచుగడ్డలు విరిగి కొవడుకుటచే చచ్చియుందురని చెప్పిరి. కాస్త్రజ్ఞులు చెప్పనట్లు 28000 6 అడుగుల ఎత్తున మనిషి చతువుట వ్రాయుట మొదలగునవి చేయలేరని చెప్పుచుకాని అట్లేమియు జరుగ లేదు. మాయందేమియు మార్పుకనవడలేదని చెప్పిరి.

తమకు సహాయముచేసిన మాలేలను ప్రశంసించిరి. ఆ మాలేలంద్రు లేనిచో మేమేమియు చేయజాలము. వారు 27000 అడుగుల ఎత్తునకు 20 పాండ్ల బరువు భుజములమోచిరి. ఆపైన గాలిమారి భయంకరముగ వీచుటచే వైసపోలేదు. తిరిగి వచ్చితిమి. చచ్చిపోయినవారి జ్ఞాపకచిహ్నముల నేర్పరచితిమి అని చెప్పుచు 1926 లో తన ప్రవృత్తసహాయము కాలెనరి. విశాఖమునందు అవి శిఖరారోహణనిధికి పోవుననిరి. రాజ్య ప్రభుత్వమున మీకంతకన్న రమ్యమున కథల తెలుపగలననిరి. 1000 అడుగుల పొడుగుగల బొమ్మలు చూపబడెను.

రోజున రెండుసమావేశములు జరిగినవి. మొదటి 6.15 గంటలకు రెండవది యీ విషయముపై 9.30 గంటలకును జరిగినది. ఎఫ్. జి. యన్. ఫెక్చర్ పాలెసులో యీ ఉపన్యాసములు నిన్న జరిగినవి.

ఇంపీరియల్ సినిమా

హైదరాబాద్, తిరువళ్ళికేరి

30.8.24 తేదీ తనివారమునండి 5.9.24 తేదీ శుక్రవారమునకు హయంత్రము 6.15 ప్రదర్శనము 3 ఆటలు రాత్రి 9.30

శని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 2.15 మాడ గలదు.

నల్ల బాయి (15వ)

వాతావరణ సీత

1924 సం. ఆగస్టు నెల 30-వ తేదీ తనివారము

తేదీ ముఖ్య సంగతులు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము
గోపాలపురం	86.8	79.6	...	16.82	44.96
విశాఖపట్టణము	91.8	81.6	...	6.19	87.09
కాకినాడ	90.1	80.9	...	12.45	89.09
మచిలీపట్టణము	98.8	79.9	...	18.4	41.69
కర్నూలు	88.6	75.6	...	7.12	26.01
బళ్లారి	89.7	74.5	0.07	7.41	20.51
కడప	98.0	79.8	...	7.08	81.28
నెల్లూరు	100.6	81.9	...	5.52	87.98
మద్రాసు	99.5	79.2	...	11.65	80.74
కడపూరు	98.0	77.7	...	4.82	52.94
సేలూరు	95.1	72.8	...	11.55	89.80
కోయంబటూరు	86.4	78.0	...	20.78	22.29
తిరువనంతపురి	95.9	76.1	...	7.06	88.18
బాగపట్టణము	96.7	77.1	...	2.54	84.98
మధుర	95.3	75.1	...	6.86	89.88
పొంబే	91.0	79.8	...	0.86	87.00
తిరువల్లూరి	2.28	28.84
తిరువేంగళము	84.0	77.2	...	57.46	64.51
కొచ్చి	83.5	78.6	...	118.98	114.51
కాళిక్టు	87.8	78.1	0.07	129.18	117.16
చంగనూరు	88.0	74.2	0.47	117.68	125.68
రెంగనూరు	82.6	64.9	...	18.74	85.87
మేరకార	70.0	62.0	0.80	127.92	125.46
కొడవకూడ	65.0	50.2	...	28.22	62.18

సర్కారులు:—మచిలీపట్టణములో ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. తక్కినచోట్ల మట్టగునన్నది. ఆర్ద్రత చాలాకొద్ది విశాఖపట్టణము, మచిలీపట్టణములలో 2 1/2 నుండి 3 డిగ్రీల వరకు ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో రాత్రివేడిమి 8 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—బళ్లారిలో చిరుములపడెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటివేడిమి 5 నుండి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వాతావరణము అనుకూలముగనున్నది. యన్. ఆర్. సాఫర్ రు. నాథాచారి కాస్త్రజ్ఞుడు, నల్లబాయి

గ్రహణిమాత్రలు

20 మూత్రల దబ్బి 1-కి రు.0-8-0
రక్తరేచనములు, బంకవిరేచనములు, జగబువిరేచనములు, అశిర్బువిరేచనములు, వీటివిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ మూత్రలకు మాదుపూటలు నేపించిన తోడనే నిలిచిపోవును. వీటిని పిల్లలకుమాడ వాడవచ్చును. మెరుగైన గుంబియ్యము, అమ్మకొంజనముగా వీసో, ముగరాసు

(95కి) చెల్లెంగుటన్ సినిమా

30.8.24 తేదీ తనివారమునండి 5.9.24 తేదీ శుక్రవారమునకు హయంత్రము 6.15 ప్రదర్శనము 3 ఆటలు రాత్రి 9.30

"ది బిస్ట్రీ ఆఫ్ పారడైస్"

క్రూరమైన అడవిమృగములు భీకరమైన విచ్చియం దెస్కాండ్ లి ఎలివ్ కెడ్జిక్ సావాసకృత్యములు చూపతగినవి. మ్యాను, కామిక్ మాడ చూపబడును.

ఆంధ్రపత్రిక

1924 వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల 30-వ తేది శనివారము

బ్రిటిష్ పత్రికల గరనము

జెంగాలు శాసనసభవారి చర్యలగాంచి బ్రిటిష్ పత్రికలు గంజించుచున్నవి. లండను టైమ్స్ పత్రిక రోషమును వెల్లిగక్కుచున్నది. శాసనసభవారు తమ స్వరచిత్రాన్ని తమ గనుపటావళిక బోయి రట. సంస్కరణ విధాన మక్కరలేదని జూపుటకు జెంగాలు శాసనసభవారు పాటుబడగ, కేరళ అరమును టైమ్స్ పత్రిక స్ఫురింపజేయుచున్నది. స్వరాజ్యమును ప్రజలకే గ్రహముగ కోరుచుండగ, నిరంకుశ సంస్కరణములతో సంతృప్తి చెందియుండలేదని, టైమ్స్ పత్రిక నిందించిన ప్రయోజన ముండునా? ప్రజాభీష్టమును పూర్తిగా నిరాకరించుటచే యిట్టి దుస్సీతిజనించినది. ఇప్పటికి యీ సువివేకమును దెచ్చుకొని ప్రజావాంఛను సఫలపరుచుచో, ఇంగ్లండు తనధర్మమును నెఱవేర్చును. అందుకుమారుగ ఇంకను వక్రమార్గమునే ద్రోక్కుచో, మిక్కిలి యనుకూలావకాశముల కోల్పోవును. స్వరాజ్య పక్షము వారెటుల బ్రవర్తించినను, ప్రతిష్టంభన గలుగుదనియు ప్రభుత్వపరిపాలనము యథేచ్ఛగా కొనసాగుననియు, టైమ్స్ పత్రిక మందలించుచున్నది. ఇది నిజమే. అయినను ఇట్టిసీతితో సంతృప్తి చెంద్యూరకుండుటకు, ఇంగ్లండుకు పాడియగునా? అలవియును ప్రభుత్వగా రిదివరకే జెడించి యుండిరి. దానిని జాతకమానం దంచుకొనవలయునని, టైమ్స్ పత్రిక గోచరున్నది. టైమ్స్ పత్రిక సరియగు సలహా నిచ్చుటకు బానుకొనలేదు. ఈపత్రికకు డెలివరమాగ మొక్కిలే.

ఇటులు పత్రికయగు మాంకెస్టరు గార్డియను పత్రికయైనను ఎక్కుడు ఉదారముగ బ్రవర్తించుచున్నది. లండను టైమ్స్ పత్రిక వాదమునే యీ పత్రికయ అనుసరించుచున్నది. బ్రిటిష్ వారికి రెండే మార్గములు గలవట. హిందూదేశమును పూర్తిగా విడిచిపెట్టట యొంటి. అందుకు వారంగకరింపరు. ఇక పరిపాలనమును నిరంకుశముగా కొనసాగించుచు ప్రతికూలురను తీవ్రముగ నిరోధించుట మరొకటి. రెండవమార్గము లిబరలుమతమునకు భిన్నముగ నున్నదని మాంకెస్టరు గార్డియనుపత్రికకు చెలియను. అందుచే ప్రజలు ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుచో యిట్టి చిక్కులు గలుగవని యీ పత్రిక తలంపు. కాని దేశభీష్టములను మూలద్రోయట వలననే దేశము అసహాయము నవలంబింప వలసవచ్చెను. దీనిమూల కారణములను నివారించుండ సహకారమునలుపలేదని నిందించిన లాభ మేమందును? కేస్తుమిస్టరుగెట్టపత్రికయు యిట్టిని భిప్రాయమునే చెలుపుచున్నది. బ్రిటిష్ పత్రికల యార్థాటములెటులున్నను భారతీయులు వారిధర్మమునువారు నెఱవేర్చవలయును. శాసనసభలను జరుగకుండ జేసి నను ప్రభుత్వమును స్తంభింపజేయుట యసంభవము.

సంస్కరణ శాసనము తగిన కట్టుదిట్టములను మండుగ నేర్పరచినది. అన్నిపక్షముల వారను స్వతంత్ర కార్యోత్సాహంబింపజేసిన తరుణ మాసన్నమయినది. నిర్మాణ కార్యక్రమము ప్రజాశక్తిని విజృంభింజేయను. ప్రజాశక్తి బలండుకొలదియు, అధికారవర్గ బలము షీఁగింపజేయను. ఇదియే ఎల్లరవలంబింపవలసిన పద్ధతి. కాలయాచన జరిగినకొలదియు, అని కారవర్గము తన వెనుకటిసాసనమును మరల నాక్రమించట తధ్యము.

బొంబాయి కార్పొరేషను :
మహాత్మునకు స్వాగతము

సుప్రసిద్ధమగు బొంబాయి కార్పొరేషను, గాంధీమహాత్మునకు స్వాగతమొసగి, తన కీర్తిని నినుమడింపజేసికొనినది. గాంధీమహాత్ముడు హిందూ దేశమునకు సలిపిన సేవ నిరుపమానము. హిందూ దేశమునకు రాజకీయముగనే గాక, ఆర్థికముగ నేమి, నైతికముగ నేమి, ఆధ్యాత్మికముగ నేమి, మహోన్నతిని గలుగజేసెను. నేడు ప్రపంచదృష్టి హిందూదేశమునకు మరలియున్నది. హిందూ దేశసందేశము ప్రపంచ పునర్నిర్మాణమునకు తోడ్పడునని ప్రజ్ఞా లాశించుచున్నారు. ఇందుకు కారకులగు గాంధీ మహాత్ముని గౌరవించుటయనిన తమను తాము గౌరవించుకొనుటయే. జాత్యైక్యతకై మహాత్ముడు సలుపుచున్న ప్రయత్నము లితకు మున్నెన్నడును జరిగియుండలేదు. అన్నిటికన్నను దిక్కుమాలిన నిమిజాతుల దుఃఖమును బాపుటకై మహాత్ముడు బడుచున్న శ్రమ ఎట్టివారి హృదయములనయినను కరగింపజేయను. తరతరముల నూడియు జరుగుచున్న యన్యాయమునకు మహాత్ముడు పాదుగదలించెను. ఇట్టి మహోపకారమునకై రతనన్నము సర్వదా కృతజ్ఞత జూపకమానదు. బొంబాయి కార్పొరేషనువారు సమర్పించిన జ్యెక్టికి మహాత్ముడిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము మిగుల గంభీరముగ నున్నది. మతమును రాజకీయ విషయములను మహాత్ముడు కలిపివేయుచున్నాడను అవవాదమునకు అడు చుక్కని జవాబుసేసెను. కాని రానురాను అట్టి విభేదము తగ్గిపోవుచున్నది. రాజకీయ వేత్తల మనుకొనువారుగూడ మహాత్ముని దృక్పథము నంగీకరింపవలసి వచ్చుచున్నది. జీవితమును పరస్పర సంబంధములేని గదలక్రింద విభజించుట యసంభవమని తెల్లమయినది. ధర్మబద్ధముగాని సంచలనము కీడుదెచ్చి పెట్టనని హిందూదేశమును, ఆధునిక ప్రపంచమును గ్రహించవలసిన తరుణ మాసన్నమయినది. రాజకీయ సంస్కరణ మతమునుజూచి భీతిజే ద సక్కరలేదని, మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. మహాత్ముడు స్వగౌరవము నాశించుటలేదు. దేశవిముక్తికై తాను సల్పుచున్న కృషికి తోడ్పడుటకన్న, సేరుసహాయమును మహాత్ముడు కోరుటలేదు. బొంబాయి కార్పొరేషనువారు తోడ్పడి, మిగిలిన స్థానిక సంఘములకు మార్గము జూపుట యవసరము.

సంయుక్తమలేరాష్ట్రములు: భారతీయులు
1923 వ సంవత్సరపు సంయుక్త మలేరాష్ట్రముల పలన రిపోర్టు నిరుత్సాహకరముగ నున్నది. ఈరాష్ట్రములకు వెడలువారిలో విశేషముమిది,

చెన్నరాష్ట్రానినంకి వెడలువారే 1923 వ సంవత్సరమున వలసబోయినవారిలో 4941 మందిబాలురును బాలికలును గలరు. ఇట్టివారు దూరదేశములకు కూలికి బోవలసివచ్చుట, వివాదకరము. 1921 జనాభా ప్రకారము, మలేరాష్ట్రములలో 305,219 మంది భారతీయులు గలరు. వీరిలో 281539 తమిళ, తెలుగు, మళయాళమువారు గలరు. 1923 సంవత్సరాంతమున వీరిసంఖ్య 286,000 ఉండునని యూహింపబడెను. లై సెన్సుదారులగు కాంగ్రెసీల ద్వారా కూలిలు గొంపోబడిరి. 1922 వ సంవత్సరమున 22,200 మంది కూలి కీర్తిరున దీనికొనిరాబడి నటుల రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. 1923 వ సంవత్సరమునందు 29,936 మంది పురుషులకు, 5902 మంది స్త్రీలు మాత్ర ముండిరి. అనగా 100 కి 22 మందిమాత్రము స్త్రీలు గలరు. స్త్రీల సంఖ్య ఇంతతక్కువుగ నుండుట, చాల శోచనీయము. కార్మికుల సాంఘిక నైతిక జీవనమునకిది భంగకరము. ఇట్టి దుస్సీతిని నివారించుట కింతవరకు ప్రయత్నములు జరుగవలెయ్యెను. గతవత్సరము, వర్షములు సకాలమునకు కురియకుండుటచే, కూలి లభికముగ వెడలి నటుల చెలియుచున్నది. అనంతపురం, బళ్లారి మండలములలో టోమరెసితు లుడయించెను. ఇతర ప్రాంతములలోగూడ వర్షములు లేవయ్యెను. హిందూ దేశము, తన తనయులకు అన్నమిడజాలక బోవుట దుఃఖకరము. పాశ్చాత్య శాస్త్రవేత్త లెటుల బలికినను, రాటము ప్రజలెల్లరకును భుక్తి నొసగును. తగిన ఏర్పాటు లున్నచో, హిందూదేశ ప్రజలను లిండికొరకు వెలుపలకుబోయి అగచాట్లు బడకుండ జేయవచ్చును. ఆ విషయమై ఎక్కువ శ్రద్ధవహించ నంతవరకు ప్రజలు అన్నమో రామచంద్రా యని ప్రపంచమునంతను చుట్టి రావలసివచ్చును. భారతీయ కార్మికులలో మరణసంఖ్య వేయింటికి 15 గనుమించుచున్నది. దక్షిణ దేశవాసులలో ఆత్మ హత్యలు బలముగ నున్నవి. ఇందుకు కారణ మేమై యుండునో తెలియదు. కూలిల వేతనములు అభివృద్ధి జూపుటలేదు. అధికారులపైని కార్మికులు 702 కంప్లయింట్లను దాఖలుజేసిరి. ఈసంఖ్య చాల యధిమనుటకు నందియములేదు. వీనిలో చాలవరకు నిరాధారమని రిపోర్టు చెలిపినను నమ్ముటకు వీలు లేదు. కూలిలకు గలుగుచున్న యబ్బందుల నేకముల కివి నిదర్శనములు. మరియొక సంగతిని గమనింపవచ్చును. 1923 సంవత్సరమునందు భారతీయ కార్మికులలో 33061 మంది ఎస్టేటులనుండి లేచిబోయినటుల చెలియుచున్నది. ఎస్టేటులలో పరిస్థితులు దుర్భరముగ నుండనియడల ఇంతమంది లేచిపోవుట తటస్థండు. నివేదన సంవత్సరమునందు ఏడుమార్లు గలభాలు జరిగెనని చెలియుచున్నది. రిపోర్టునందు పూర్ణ సమాచారము గన్బింపదు. నిజసిత్తిని గ్రహించుట కిందు ప్రచురింపబడిన వివరము లేమాత్రము జాలవు.

బెసెంటుగారి ఆశ
బెసెంటుగారి కేమి, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి కేమి, లేబరుపక్షముపై ప్రబలవిశ్వాసము గలదు. బ్రిటిష్ ప్రధానమంత్రియు, ఇండియా రాజ్యాంగ మంత్రియు హిందూదేశముపట్ల మిగుల సానుభూతి జూపుచున్నారట. కాని యుక్త కాలమునకే వేచి

యన్నారట అంతరికను భార్యలు గూడ జపముచేయుచుండువలె గాబోలు! మాకన్నాల్లు ఆ వియరుగార్లు హిందూ దేశమునకు సహాయముజేసెద రని తలంపజాలము. అట్టిప్రయత్నములను వారిది వరకు గావించియుండులేదు. వీరిపై లేనిపోనియాశలు బెట్టుకొని యూరకుండుట శ్రేయస్కరము గాదు. వీరు ఆంతరంగముగ తీయని కబుర్లు నె త సేయు నను జెప్పవచ్చును. 2. హిరంగ వ్యవహారములలో న్యాయమునులుపుటకు వారు ముందుకు రానంత వరకు ప్రయోజనములేదు. లేబరుపక్షమువారుతమ వెనుకటి వాగ్దానములను చెల్లించుటకు వెనుదీయు చున్నారు. మరల జేసే వాగ్దానముల నయినను వారు లింగలరని దోచదు. ఇంగ్లండు దృక్పథము మారెననుట కేవల మతిశయోక్తిదప్ప వేరు గాదు. మారినందులకు నిదర్శనము లేములను కాన్సింగ్. బిసెంటు, శాస్త్రిగార్లకుగల యాశలు ఆశ్చర్యమును గలుగజేయుచున్నవి. హిందూదేశ సమస్యను లేబరుపక్షమువారు తమఎన్నికహంశము లలోనొకటిగ జేర్చుకొందురనినమ్మజాలము. బిసెంటు గారి యభిప్రాయము లెంతసంకుచితముగ నున్నను హిందూదేశపక్షమున ఆమె సలిపిన సేవకు భారతి యులు కృతజ్ఞత జూపకమానరు. హిందూదేశము నందు ఐక్యము ప్రబలవలెనని, బిసెంటుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. స్వరాజ్యసిద్ధికై దేశము కృషిసలుపుచున్నదనములలో, బిసెంటుగారు వేరు మార్గములద్రొక్కి అసహాయోద్యమమును నిరోధించుకున్నచో, ఎక్కుడు అభివృద్ధి గలుగుట కవకాశముండెడిది. సర్ శంకరనాయరుగారుగూడ, హైందవ స్వరూపాలనము కొరకై పాటుబడుచున్నారనియు, పార్లమెంటు సభలో లేబరుసభ్యులగ ప్రవేశింపవచ్చు ననియు, బిసెంటుగారు వాక్రుచ్చిరి. శంకరనాయరుగారు పార్లమెంటుసభ్యులయినను, మరొకరికెది ఇంగ్లండులో నుపన్యాసముల నిచ్చినను, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగుననుట కల్ల. స్వరాజ్యసిద్ధి హిందూదేశపు స్వయంకృషిపై నాధారపడియుండును. ఈపక్షము వారికొరకును, ఆపక్షమువారి కొరకును గుటకలు మ్రింగుచుకూర్చుండుట, భారతజాతికి ధర్మముగాదు. ఏపక్షమువారి ధికారమునం దున్నను హైదరాబాద్ స్వాతంత్ర్యమున కంగీకరింపక తప్పని పరిస్థితు లెర్పడ వలయును. బిసెంటుగారి కింకను భ్రమదోలగలేదు. స్వశక్తిపై విశ్వాస మెర్పడలేదు.

కీర్తిశేషులగు మాసింగుహాముగారు మాసింగు హాముగారి మరణము, బ్రిటీషు పత్రికాప్రచురమునకు తీరనినష్టమును వాటిల్ల జేయ గలదు. వీరు సేషనుపత్రికను అత్యున్నతపథ్యులపై నిర్వహించిరి, బ్రిటీషు ప్రముఖులకుగాని, బ్రిటీషు పత్రికలకుగాని, ఆదర్శములు తలకెక్కవు. తాత్కాలిక ప్రయోజనముల కొరకై వీరు పోరాడుచుండురు. వీరినిసాధించుటకై, ఎట్టియూర్భాటముల నయిననుగావించురు. పరస్పరదూషణకు వెరువరు. దురుద్దేశ్యముల నారోపించుటకు ఐకరు. ఇంపీరియలిస్టులపక్షములు, అతికృత్రిమ మగుచున్నవి. నైతికధర్మ మడుగంటుచున్నది. మాసింగు హాముగారు, పత్రికానిర్వహణము నిట్టి దుస్థితికి దేశ, ఉన్నతపూర్ణమును దొక్కునటులేసిరి. తాత్కాలికభాముల

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని వుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

30-8-24

యథా శక్తి ని తోడ్కుడుడు

ఇదివఱకు చందాలు 47795 2-5 ఇదివఱకు 23720-12-9

పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు ఓరనామా:—కా. నాగేశ్వరరావు నె. 7, తంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు

కొరకు ఆదర్శములను మరువకుండిరి లలితమగు భాషాశైలి, గంభీరమగు భావములు, దూషణ కవ కాశి మియని వ్రాతలు, గలిగి సేషనుపత్రిక స్వాతంత్ర్య భావభరితమై యొప్పుచుండెను. మాసింగు హాముగారు, లిబరలు పక్షమునకు జేరియున్నను వారి చర్యలు రానురాను రుచింపక జోయెను. లిబరలు పక్షమువారు విశాలాదర్శములను వివనాశా న్యతంత్ర్య విముఖతను జూపదొడంగిరి. ఆకారణ ముచే, వీరు లేబరుపక్షమున బ్రవేశించిరి. మాసింగు హాముగారు అత్యల్పసంఖ్యాకు లగు ఆదర్శవాదు లలో నొక్కరు. వీరి జీవితనిదర్శనము, బ్రిటీషు ప్రజ లలో చక్కని యాదర్శముల గలుగజేయు గాక!

మకార్డిగారి బెదరింపు న్యాయమూర్తి మకార్డిగారు ఎట్టి యాధారము లేకుండ డయరుసేనాని నిర్దోషియని జెప్పిన సంగతిని చదువరు లెరుగుదురు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు వీరి నన్యాయముగ శిక్షించిరిగూడ న్యాయ మూర్తి బలికెను. ప్రభుత్వచర్యను సమర్థించుచు ఇండియా మంత్రియగు ఆలివియరు ప్రభువుగారు ప్రకటన నొకడాని గావించిరి. కొందరు పత్రికా ప్రతినిధులు మకార్డిగారి యభిప్రాయము నడిగిరట. ఇప్పుడు తానేమియు బలుకమనియు సమయము వచ్చినప్పుడు తగిన జవాబుచెప్పెదమనియు, మకార్డి గారు వాగ్దానము జేసిరి. మకార్డిగారు తమపలతి మును చెల్లించుకొందురనుటకు సందియము లేదు. కాని డయరు ఓడ్వయరుగార్ల దోషములను మకార్డి గారుగాని మరియుకొకరుగాని, కడిగివేయజాలరు. ప్రపంచమెన్నడును వీరు నిర్దోషులని నమ్మబోదు. తమ యవ్యక్తప్రవర్తనము నలన న్యాయమూర్తి మకార్డిగారు ఇంగ్లండుకును బ్రిటీషు న్యాయమున కునుగూడ తీరనికళంకము వాటిల్ల జేసిరి. మరల సమాధానముజెప్పటకు ప్రయత్నించిరేని, మరింత యధికనష్టమునువాటిల్ల జేసెదరుగాని, వేరులాభము గడిగింపబ లరు.

అధునికవిద్య అధునికవిద్య విద్యార్థుల కీలమును పెంపొందింపదనియు సత్కృతులను తయారుజేయజాలదనియు సమంతు మోహతానతి బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారి ఎదుట బలికెను. విద్యావిధాన మునకొకఆదర్శము గనుపించదు. ఇయ్యది విద్యార్థులనుపరీక్షించుటకొక నిర్ణీతయంత్రమువలె నున్నదని ఈమె స్పష్టముగ చెలిపెను. జాతీయ విజ్ఞానముపై

ప్రేమనుగాని శారవమునుగాని అధునిక విద్యా పద్ధతి గలిగించుటలేదు. ప్రాజ్ఞుల యభిప్రాయ మి తిరసనే యున్నది. దీని సంతరింపజేసి జాత్యభివృద్ధి కనువగువిద్యను ప్రవేశ పెట్టుట ముఖ్యము. ప్రభుత్వమువారిందుకు తోడ్పడెద రని భావింపజాలము. అనుకూల పరిస్థితు లరుదెంచువరకు ప్రజలే యీ భారమును నిర్వహింపవలయును. ఇందుకొరకై పాటుపడుచున్న జాతీయ సంస్థలను బలపరప వల యును. విద్యయొక్క నిజ ప్రయోజనమును, ఓరనా పింపవలయును.

పంజాబు గవర్నరు : అకాలీలు పంజాబు గవర్నరుగారు సర్ మాల్ఖాం హాయి లీగారుఅకాలీలగుర్చి తెలిపినవిషయములు, అకాలీ సమస్యా పరిష్కారమున కనుకూలించవు. అకాలీల దుందుడుకు చర్యను తామామోదింప జాలమని వీరు బలుకుటకప్పు, వేరుమార్గమును సూచింపక పోయిరి. అకాలీయుద్యమము బలమగుటకుగలకారణమును వీరు తొలగింప బూనుకొనలేదు. తమ ప్రసంగములలోవీరు విశేషగ్రహమును వెలిగ్రక్కుచుందురు. మొత్తముమీద, పంజాబు అధికార సా ప్రదాయములను, హాయిలీగారు నయితము పోకుండ కాపాడుచున్నారని గ్రహింపవచ్చును.

మధురకు రైలు నడచును తిరుచనాపల్లి, ఆగస్టు 29:— మదరాసు నుండి మధురకు మూలగా అన్ని ప్యాసంజరు రైళ్లు 81 వకేడి ఆదివారమునుండి సరాసరి బోవుచుండునని ట్రాఫిక్ కంఠివార్త వచ్చినది. (ఆ. ప్రె.)

రాణీ అహల్యాబాయిగారి వాణికోత్సవము పూనా, ఆగస్టు 29:— భారతేహాస పరిశోధక మండలి వారు శ్రీ అహల్యాబాయి హోల్కారు (ఇండియ రాణీ) గారి వాణికోత్సవమును నిన్నను జరిపిరి. సి. వి. వైద్యకృష్టిగా ప్రభు సేసరులు తిరి పోద్దామగార్లు శ్రీమతి పవర్ధనంగారు ఉపన్యాసముల నొసంగిరి. అహల్యాబాయిగారి పరిపాలనగుర్చి విపులముగ డెలువునట్టి స్వంతతేఖలు 28,000 ప్రకటించబడిన యున్నవని ఆస్తిగారు చెలిపిరి. ప్ర సేసరు పోద్దామగారు ఆహల్యాబాయిగారి దక్షుతోన్ను ఒక తేఖును జూపిరి. అధ్యక్షులగు శ్రీధరమోహనుదాసుగారు ఆమెను గొనియాడుచు ఉపన్యసించి పథ ముగించెను. (ఆ|| ప్రె||)

రంగూను, ఆగస్టు 29:— ఇండియా సెంట్రలుబ్యాంకు మానేజింగు డైరెక్టరు ఎస్. ఆర్. పూకను వాలాగారికి రంగూనులోని వ్యాపారస్థులను భారతీయులు బండ్లయులు వీనావారు గొప్ప ఆహ్వానముసంగిరి. (ఆ|| ప్రె||)

నేషనల్ కన్వెన్షన్ రాయబారము

ఇంగ్లాండులో చేసినవని

డాక్టరు బెనెంట్ టెప్పిన్ విషయములు

బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—

డాక్టరు బెనెంట్ టెప్పిన్ టెప్పిన్ వారు మాట్లాడినప్పుడు స్వరాజ్యము యొక్క ముఖ్య శయమును గూర్చి యేకాభిప్రాయముండుట మిక్కిలి యవసరమని ఆయన నొక్కి చెప్పెను. నేషనల్ కన్వెన్షన్ వారు ఇంగ్లాండు రాయబారము పోయి చేసినవనిగూర్చి ఆయన చెప్పెను. — కన్వెన్షన్ వారి కార్యక్రమమును ఇంగ్లాండులో రోయజేసి కార్యనిధి నయితో యింగ్లీషు ప్రజలకు పరిచయము కలిగించుట వీరి పని యైయున్నది. ఇంగ్లాండుయొక్క రాజకీయ విషయములలో హిందూదేశ సమస్య ఒక ముఖ్య విషయముగా చేయగలిగినది చెప్పవచ్చును. లేదనవచ్చును. రెండవ మనశ్చయనే నిశ్చయమన్నాడు. టెప్పిన్ గారు బహిరంగముగా చెప్పినట్లు కాపితములలో ఆధిపత్యములు వనవారై యున్నాడు. ప్రధానమంత్రియొక్క యిండియా మంత్రియొక్క యెడల సంపూర్ణ స్నేహభావముతో నున్నాడు. ముఖ్యముగా యిండియానుండి 1919 సం. సంస్కరణ శాసనమును గూర్చి శాస్త్రీగారిలో దీర్ఘ సంభాషణలను గావించి యున్నాడు. నైతికంగా పార్లమెంటు సభలో ఆయన హాజరు ప్రశ్ని పరంపరలు తలకించిన తోయనను. అంత కంటే బలమైన నిద్రవను కావలెనన్న క్రోధముతో వ్రాయవచ్చు టెప్పిన్ పత్రికలు చూడగలవు. పరిశీలనచేసినవనియు రాయబారము ఇంగ్లాండు చేరినప్పటినుండియు ప్రభుత్వమువారివై ఖరీదే హా భావముగా మారినది అని టెప్పిన్ నున్నది. ఇప్పుడుగొప్ప చిక్కు ఏమనగా ప్రభుత్వమువారు సభలో ఎక్కువమంది లేరు. జర్మనీకి కొంత వ్యవహార మిప్పించి తిరిగి ప్రాంసువేశముతో స్నేహమును గట్టిచేసికొని విదేశాంగవిధానములో మద్దతును జయమును గాంచుచున్నాడు. దేశములో ఉద్బోధన గావించిందెడల నిజమైన శక్తి రావచ్చును. అప్పుడు దేశములో సంచారముచేసినయెడల ఆధిపత్యములతో సభలో నిలిచి రావచ్చును. దీనినియే చూచుచున్నామని హిందూ దేశమున కొంతమంది చేసి నాగూనముగా చెల్లింపు డని మన ముప్పుడు లేబుపక్షమువారి ననుగ్రహిస్తున్నాడు.

ఇంగ్లాండు, స్కాట్లాండు, మేల్బోర్లో రాయబారము నామగారు అనేకసభలను గావించి యున్నాడు. అన్ని స్థానముల హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమునకు విశేషసానుభూతి చూపబడినది. ఈసభలలో చాల భాగము లేబుపక్షమువారే యేర్పాటు చేసియున్నాడు. రిపిరి లేబుసంఘములు యిండియా దోమనియను చూచుచున్నామని బలపరచుచు ప్రధానమంత్రికిని పార్లమెంటులో నున్న లేబు సభ్యులకు ను తీర్మానములను పంపి యున్నాడు. బ్రిటిషు యిండియా యూనియను, సర్ ఆలీ యిమాం మొదలగువారు మేము చెప్పునంగతులను వినుటకు మాకు ఆహ్వానములను పంపి యుండిరి.

ఒకసారి హరికన్ లాగుగారు బొంబాయికి గారును వచ్చు శాస్త్రీగారిని ఆహ్వానించిరి. ఆసభకు లాలాజవహర్ రావు, రంగాచారియ్య, కె. సి. రావు, సర్ కృష్ణ ప్రకాశును విట్టిరి. లండనులో నున్న రాజకీయజీవితగూర్చి మేముందర మును విచారించి, మేము బలచేయుచున్నట్టి మార్చల్ కాంపె ను లీలామార్ గారింటివద్ద ప్రతివారమును ఒకసభ చేయవలెనని యేర్పాటు చేసుకొంటిమి. ఇట్టి వాడవు సభలోనే హిందూదేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యరాజ్యాంగవిధాన ప్రకటన వ్రాయు బడెను. ఈ ప్రకటనను యిండియా మంత్రికిని ప్రధాన మంత్రికిని విజే దించి తిరిగి. ప్రధానమంత్రి గార్లకు వాపునప్పడే ఒక అలీయమాన్, కే. సి. గట్టా, కె. సి. రావుగార్లు మారాయబారములో చేరిరి. ఈకార్యక్రమ ముముఖ్యమైన అంగీకారపత్రిక లిప్పిటిలోను ప్రచురింపబడె ను. హిందూదేశములోగూడ బాగుగా చూపించెను.

టెప్పిన్ ఆశ

తెవరలు ఎన్నికలు జరిగి లేబుపక్షమే అధికముఖ్యా తులుగా వచ్చినయెడల కన్వెన్షన్ వారు యిండియా కాసునె ల్లువచ్చును నివేదించి పార్లమెంటుసభలో అంగీకరింపవలె ననని అడుగుదురు. అట్లు కానిపక్షమున క్రొత్తసంవత్సరపు ప్రభుత్వ సహకేతులలో యానట్టుమును బలపరచబడినదిని కొం

తమంది లిబరలు, లేబు, వ. వ. మొలలు సభ్యులతో యేర్పాటు చేసియున్నాను. 50 సంవత్సరములు లేబుపక్షమువారిలో కలిసి పనిచేసేయున్నాను. కావునను, యింగ్లాండులోపాటు చేసిన 1884 సంవత్సరమునుండి షేపియన్ సామైటీలో సభ్యురాలుగా నుంటిని గావునను నాపని చాలసరకు గుఱమైనదని చెప్ప నవచ్చును.

రాయబారమువారికి కలిగిన ఆటంకము

ఇంగ్లాండులో రాయబారమువారికి కలిగిన ముఖ్యాటంకమునుగూర్చి ఆయన చెప్పెను. హిందూదేశములో పెక్కుపక్షములుండుటవలన ఏపక్షమును హిందూదేశమునంతను గూర్చి మాట్లాడవలదు. అందువలన ప్రభుత్వమునా లేబుపక్షము వారితో మాట్లాడినది హిందూదేశము సంస్కృతిపరమగుటచే అను ఆభిప్రాయము ఇంగ్లాండులో వ్యాపించియున్నది.

ఇకముందు చేయవలసిన పనినిగూర్చి ఆయన చెప్పెను. "కాబట్టి హిందూదేశములో నేను చేయబోవుపని ఏమనగా అందరికి యిష్టమైన స్వరాజ్యానసరమును ఆధారముగా గైకొని అన్నిపక్షములవారును ఏకీభవించునట్లు చేసెదను దానినిగూర్చి మేముందరమును యేకీభవించుననియు అలంబించవలసిన విధానమునుగూర్చియు మాకు ఖచ్చితాభిప్రాయము కలదనియు నేను ఇంగ్లాండులో పలుసార్లు చెప్పియుంటిని. కావున మనముందర మును కలిసి పనిచేయుటకు అనుకూలమైన పద్ధతిని తీసికొని వచ్చుట.

సంఘభావములు చేయవచ్చునా?

నేషనల్ కన్వెన్షన్ వారికి రాజ్యాంగపథములపై స్వరాజ్యమును సంగ్రహించుటపై నే కార్యక్రమములేదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు శాసనసభలో ప్రవేశించిరి. కావునను స్వరాజ్యమువారిలో చాలమందికి శాసనసభలద్వారా పనిచేయుటకు యిష్టము గావునను అందరు ను కలిసి పనిచేయుటకు ఆశ్చర్యమేమియునుండదు. ఒకటి ఆ దర్శముగల యిష్టముల కౌన్సిల్ ను నుపయోగించుట కిష్టములేని వారును వీరితోకలిసి పనిచేయువందుల ఆత్మకృత్యతో సమాన మగును. నేను చెప్పేటట్లుగా సిద్ధాపాప్రసవము కన్వెన్షన్ అధ్యక్షుడైన సర్ లెజ్ బహుమాన్ సమ్రాటగారి చూడగలరు మున్నాను. హోమురాలు కిష్టపడే వారందరూను స్వాభిప్రాయముల నుచుకొని యిండియా కామక వెలుచట్టమును తయారుచేయుటలో నేల యేకీభవించుపాడదో నాకు తెలియకున్నది. అట్టి చట్టము ను రియారు చేసి న అది వాటి అది పార్లమెంటుచే అంగీకరింపబడుచరకు దానిని సమర్థించు గండింగోళము చేయుచుండవలెను. ద్రితీయ ప్రకాశి వ్రాయుచులన వా కొప్పుకొనక తప్పదని నేను తలచెదను కాని మొదట ముఖ్యముగా మనలో సంఘభావముండవలెను.

కేంకరన్ నాయకుగారు చేయుచున్నవని

ముగింపును కేంకరన్ నాయకు గారు యిండియా స్వాతంత్ర్యమునకు యింగ్లాండులో చేయుచున్నవని గూర్చి చెప్పెను. వచ్చేసెనరలు ఎన్నికలలో లేబుపక్షము తరపున ఆయన అధ్యక్షిగా యెన్నుకొన బడవచ్చునని ఆయన చెప్పెను. పార్లమెంటు లోనున్న మంచిపని చేయగలడనియు ఉత్సాహముతోను ప్రార్థనముతోను ఉన్నాడనియు ఆయన చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

ఆనీబెనెంట్ గారి రాక

బొంబాయిలో స్వాగతము

బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—మండిడినియా అను మొయిలు స్త్రీమరు నేషనలము 74 చేరినది. డా॥ ఆనీబెనెంట్ గారు రెండు వచ్చిరి. బొంబాయిలోనున్న ఆయన పితలు నుస్వా గర్ మొసగిరి ఆస్ట్రేలియావైకే భ్యపురం రాజకీయ, హోదా, జమహారా లుగూడ వచ్చియుండిరి.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణము

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణ విచారణ సభకు బొంబాయి రెండుట శ్రీమతి క్యామంత్ మెహతాగారు (ఒక రా)నాత్మమిచ్చిరి. విశ్వవిద్యాలయమునకు ఒకయాదిర్చు సా మదాయకజీవనము కొంచెం విద్యార్థుల కిలసంపదనభిద్ది జేయవలెనన్నదనియు విద్యార్థులకు పరిశ్రమజేయుట వ్యాపకములు టరప్ప దేవదాస్ బాంబాయిలో జనకలెగించుచు పాటుబడన దని మిమి ట్రీయ ప్రత్యేకకారాల లుండవలెనని ఆయన జెప్పెను. బొంబాయి రాష్ట్రమునందు బాలబాలలకు కల్పి విద్య నేర్పు యత్నములు విధులులైన వని తెలిపెను. (అ. ప్రె.)

సంగ్రహము

సర్ మోల్ కాం హైలీగారు చెప్పినవిషయములు

అంబాలా ఆగస్టు 29:—ఒక సన్యాసప్రతీకమును జవాబు చెప్పుచు నాకభావా సామెలు గూర్చి కాబాగు సంబంధమున జరిగిన విషయములను బట్టి సిక్కుల గీరుదారులను జమిం దారులను గూర్చి సర్ మోల్ కాం హైలీగారిని చెప్పిరి.

ఆయనంటి గల్లంతలు జమింబలెనని మే మెవ్వరికిని కోపము తెప్పించుట ఎవ్వరిని ప్రార్థనీకంపము. మంచి చెడ్డలు స్వల్పలకే వహించేయుదుము. వానిఫలితములను కోర్టులకు విడిచి పెట్టుదుము. కాని ఏదోయొక కారణము మీద ఒక సంఘమువారు కోర్టువారి అధికారము ను ధిక్కరించుట మేము సహించు పజాలము. కలిగిన ఫలితము సంఘమునకు ఇష్టము లేనియెడల 'లా'ను మార్చుకొనవచ్చును. అట్లు చేయుదుమని మే మెల్లప్పుడును చెప్పుచునేయున్నాము. ఇతరుల హక్కులకు భంగము కలిగినట్లు చర్చ తీసికొనబడుచుండ మేము గూర్తుము ఊహించుట. మరియు మీగుమి క్రిలి మీదేసానమలన వాటిని ఇతరుల హక్కులకు భంగము కలిగించుట రక్షించుట మేము సహించుకొన సహాయము చేసెదము. మాపద్ధతి కొంతమంది సారబాటుగా అనుకొను మున్నట్లు సిక్కులకు విడదీయుటగాని స్వలాభముకొరకు ఒకపక్షమువారికిని మరొక పక్షమువారికిని పోట్లాట కల్పించుటకాదు.

సిక్కులందరూ మానముగా నెట్టిభేదములను లేకుండ నేను చెప్పిన పద్ధతులమీద కలిసి పని చేయుటయే ముఖ్యమైన యుద్దేశ్యము. పలుకుబడిగల సభ్యులు కలిగినట్టి విశాసంఘము వివిధముగా పనిచేయగలరు.

సిక్కులందరూ గననగ్గురు బహిరంగముగా ఆదరణచూపుచున్నాడనియు లోపల యాపు మా పవలెనను నుద్దేశ్యము కలదనియు అన్ని మాటలకు అట్టిమాటలను సృష్టి జేసవారి బలహీనతకు జాలి పడవలెనో తిరిగి ఆమాటలనే చెప్పుచున్నవారి నేరమును ఖండింపవలెనో తెలియకున్నదని సర్ మోల్ కాం హైలీగారు చెప్పిరి. సిక్కులను నాశనము చేయవారికి సహాయము జేయుటయే ప్రభుత్వమువారియొక్కయు ఉద్దేశ్యమని చెప్పెను.

అంజుమాన్ యిస్లామియావారు సన్యాస పత్రములలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును ఆశ్రయించినందు అదియొక నిర్ధారణయైన విషయ మనియు, కాని రాజ్యాంగవిధానములలో అది చివరవరకు ఉండజాలదనియు చెప్పిరి సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అనన సరమని గాని కొరదగనిదిని కాని చెప్పువారిబుద్ధివిశేషమును తాను తెలిసికొన జాలనని చెప్పెను. భేదాభిప్రాయములను వహించేసి అనుకూలముగా నున్న విజ్ఞానిక యుష్ట పట్టుబట్టి హిందూదేశముకొరకుండరకు కలిసి పనిచేయుటయే మహమ్మదీయులు ముఖ్యమూత్రముగా పెట్టుకొనవలెనని చెప్పెను.

అంబాలా పుష్పాలకసంఘమువారిలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునలన అధికారములో మాట్లాడుటకుచే హిందూసభ్యులు రికవోపుట బాగగలదని గవర్నర నెను. హిందువుల సహకారమును ఆదరించుటకు సిద్ధముగా నున్నామని మహమ్మదీయులు గవర్నరపదవలెనని చెప్పిరి. జిల్లాబోర్డు జిల్లాస్థానము బోర్డు అంబాల సహకారసంఘములు బ్యాంకులు మొదలగు వారిచ్చి న సన్యాసప్రతీకములకు గననగ్గురు జవాబు చెప్పెను.

(అ. ప్రె.)

ఎవరెవరు పయనము

ఉత్సాహము

కోయంబూర్, ఆగస్టు, 29:— గా॥ టి. మోన్. సోమగ వాలాగారు, ఎవరెవరు పయనలోహారు బోయ సవారిలో కగనో. ఉప మండలము నుండి వచ్చుచు యిచ్చుటదగిరి. ఎవరెవరు పయనముగూర్చి ధామను మేమెరియలు హామందు ఉపన్యాసమునంగిరి. సభకు చాలమంది రిచ్చేసిరి. జిల్లాకలెక్టరు వేన్నుగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండి ఉపన్యాసముని అభినందించిరి. ఉపన్యాసానంతరము ఎవరెవరు ప్రయాణనిధి కొంత వసూలుకాబడినది. (అ. ప్రె.)

ADDISSON Co., Ltd., Madras.

భూమి రైలు ప్రమాదము

95 గురు మృతి నొందిరి 102 గురు గాయ పడిరి.

లాహోరు ఆగస్టు 29:— నేడుదయము 1 గ. దాటివ పడవ కేంక పాసంబు రైలుబండ్లు హార్వార్డువద్ద (నూంటి జనరే ట్రేవనుకు రెండువేలనులీలపంబాబు) ఒకదాని నొకటి ఎదురి గొన్నవి విఫలముగా సమాచారములు తెలియవచ్చు టలేదు. బ్రిట్రాపెట అధికారులు మూడుంటి సత్వరముగ బోయివచ్చు తంతివార్తలను తెలియపర్చినది.

తెండు రైల్వలోను ప్రయాణికులు నిండుగానుండిరి. గాయములు తగ్గి అపాయము కలిగినవారిని గొనితెచ్చుబండి లాహోరునకు నేడు మధ్యాహ్నమున రానున్నది. అత్యధము అర్థముగా బండ్లుపడుటచే దోవమాయబడినది. ప్రయాణికులను పడవలపై యినలలనుండి అవతలికి గొనిపోవుచున్నారు. కరాచీమెయిలు షేరోకోటలు దుగా వేరొకమార్గమునకు మరల్చబడినది.

నార్తెకు రైల్వేఅధికారులవద్దనుండి తరువార వచ్చిన సమాచారమునుబట్టి రైలుబండిలో 102 గాయములు తగిలినవారున్నట్లు తెలియవచ్చెను. అందు 49 గురుని మాంటిజిమరీ నగరమునకు గొనిపోయిరి. మిగిలిన 53 గురుని లాహోరునకు మధ్యాహ్నము 2 గ. గొనివెళ్తురు. ఇంతకుమించి సమాచార మేమియు తెలియలేదు. టెలిఫోను తీగలు చెడిపోయినవి. లాహోరురైలు ట్రేవనువద్ద గాయపడినవారిని మోయుటకు తొట్టెలు (ట్రైన్స్) రైల్వేసహాయములు మున్నగు సవనీయు యేర్పాటుజేయబడుచున్నవి.

లాహోరు, 29:— చిట్టిచివరకువచ్చిన తంతివార్తకారా మాంటిజిమరీవద్ద రైలుప్రమాదమునందు 87 గురు ప్రాణములు గోల్పోయినట్లును, యింక 20 మంది చావనీర్థముగనున్నట్లును తెలియచున్నది. టెలిఫోను తీగలు తెగిపోయియుండుటచే వివరము లింకను తెలియవు. (ఆ. ప్రె.)

95 గురు చనిపోయిరి

ఆరు రైలుపట్టెలు పిప్పియైనవి

నాల్గవరములు

లాహోరు ఆగస్టు 30:—నిన్న సాయంకాలము ఆలస్యముగా వచ్చిన రైలు మాంటిజిమరీవద్ద రైలు ప్రమాదమును గూర్చి వివరములు వార్తలు వచ్చినవి. అందు నెంబరు 24 డౌను రైలులో ఒక బండి పూర్తిగా పిప్పి అయి పోయినది. నాలుగు బండ్లు ఎందుకు పనికిరాకుండ చెడిపోయినవి. ఆరు రైలులో ఒక్కబండికి మాత్రమే అపాయము కలిగిన మిగిలినవన్నియు తప్పించుకొనినవి. పిట్టిలో నే ప్రజలకు చాల అపాయములు కలిగినవి. నిన్నరాత్రి 10 గంటల సరికి 95 గురు మృతి నొందినట్లు తెలిసెను. గాయపడినవారిని తెచ్చు రైలు లాహోరుకు నేడు మధ్యాహ్నము వచ్చినది. అందు 37 గురు మేయో ఆస్పత్రియందు చేర్చుకొనడిరి.

పూర్తిచివరములు

లాహోరు, ఆగస్టు 30:— నేడుదయమునాల్గవరము ట్టున్నది. బండ్లు కుంగుకు ప్రాంతకాలము 2 గ. కు. కలయుటచే ప్రయాణికులు చాలమంది నిద్రయందుండిరి. తెలివితో నున్నవారికి రైల్వేలకు బడినపుడు ఒక డెడ్లెట్టును ఒక్కొక్క ప్రభువ సత్వరపునువారి ఆర్తనాదము భర్తీము చెందినవారి ఆరుద్రతప్ప వేరేమియు తెలియదు. ఆట్లు ఒక్క టైల్వార్డును గలదు. దిగవరైలు (డౌను) ఆలస్యముటచేచాలవడిగ వచ్చుచున్నది. ఎగువరైలు వడపు ట్రైవరు ఎదుగా రైలు వచ్చుటగాంచి తనబండినిదిపి ప్రాణము దక్కించుకొనుటకై త్రిందడు చుమికను. దిగువబండి ట్రైవరు యిప్పటివరకు అగడలేలేదు. ఈ ప్రమాదము వార్త తెలియవచ్చుటతోనే నే మాట్టుకునుండి రైలు అధికారులు వెంటనే హార్వార్డు వేరొకరైలునుబంపిరి. గాయములు పడినవారికిని చనిపోయినవారికిని ఉపచరములుజేయుటకు యేర్పాటుజేసిరి. 24 నెం. రైలులోని ప్రయాణికులుచాలా వానొందిరి. రెండు ఇంజనులును చీకటిలో తిగులు కొనినవి. అంధకారమునందే ఆ రైల్వే ము చాలా దుర్మార్గులునుండినను. బాధితులకు సహాయము జేయుటయును, బండ్లుక్రందపడినవారిని వైకిలాగటయందును

నిన్నురై నవారికి చాలకష్టముగ నుండెను. 1, 2, 3 తరగతుల ప్రయాణికులకు ప్రమాదము సంభవించలేదు. కాని ఒకవిశోపి యు బిడ్డ ఆలొందరలో కిటికీలోనుండి బయట పడిపోయెను. ఆ మె తల్లి వెంటనే తీసి యెత్తుకొనెను. చావలేదు. 102 మంది బాధ నొందినట్లు నిన్ను తెలిసెను. కాని మంచి జెప్పయన్నవారు యింకనోకులు గాయపడినట్లును మరణించినట్లు తెలుపుచున్నా.

రైన్వేయిలు శేయుటలో సారకాటువలన యీ ప్రమాదము సంభవించినట్లు తెలియుచున్నది. (ఆనంతూర్)

మాట్టుకు డి. టి. ఎస్. గారిట్టు తంతివార్త నిచ్చిరి:— మిగిలిన మిగిలినవారిలో ఒకరు రైలుమార్గము నేడుదయము 0 గ. నుండి సరిజేయబడినది.

చచ్చినవారందరు భారతీయులే

95 గురు మృతి నొందినట్లు చివరకు తేలినది. 68 గురు పురుషులు, 18 స్త్రీలు, 9 బిడ్డలు. దీరందరు 3 వ తరగతిలో ప్రయాణముజేయు భారతీయులే. (ఆ. ప్రె.)

వేటపాలెం

28.8.24 తేది శనివారం కోజాన శ్రీవేటపాలెం హిందూయజనసంఘ వారీయాజమాన్యమున “గుబ్రాయి మహా

లునందు శ్రీకృష్ణజయంతి బహుజయప్రదంబుగ జరుపబడెను. భగవద్భక్తులెల్లర క్రధాభక్తులతో నేతెంచిరి శ్రీకృష్ణజనభాగము పురాణశ్రవణము గావించబడెను. శ్రీకృష్ణభగవానుడు సహమా హిందూయజనసంఘమును కాపాడుచుండుగాక యని ప్రార్థనతో సర్వకాలములందును భక్తులను సంరక్షించుగాక యనియు వేడుకొనుచున్న నాటికార్యక్రమము ఏమాప్తమాయెను.

డా. వె. శ్రేష్టి.

కార్యదర్శి, హిందూయజనసంఘము.

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక

ప్రతివాంద్రమానాదిని ప్రచురించబడును

సచిత్రమాసపత్రిక ప్రచురించుచున్నది 34 రింగులపటములు కలిగి ఇతర శ్రేణులకులతో ప్రచురింపబడున వాజ్మయము, చిత్రకళలు, గానము, కళలు, నాటకములు మున్నగు వాతావరణములతో కలిమిగామునను 260 పుటలు కలిగియుండును.

సంవత్సర చందా	రూ 6 0 0
ఒకసంవత్సరము	6 0 0
విశేషతరీ	1 0 0
మాదిరిపత్రిక గొనెడు రూకలు	10 0 0

ప్రస్తుతము గాస్టు 15 రూపు ప్రకారము. 0-2-0, రిజ్యురుచార్జి, 0-3-0 తపాలు చార్జి లభికముగచున్నది మూరే ముందుగ మిగిలినవారికి పంపిన కళియ్యునిగ్గుచి. పి. పి. లు పంపి సాము. మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగా వచ్చుచున్న పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయందు భవిష్య

మేనేజరు, భారతి.

రిపోలెట్టె వెంటలు 12 రూ. 00

దొమియను వక్రపు కమీషనరులకు విందు

విజయరాఘవాచారిగారి ప్రసంగము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆగస్టు 30:— మాంజెస్టరు పురమండరమున దొమియను వక్రపు కమీషనరుల గౌరవాధ్యక్షులు విందుసగబడెను.

విజయరాఘవాచారిగారు

యుద్ధసమయమున సామ్రాజ్యమును కాపాడిన గుణము లే ఇప్పుడుగూడ ఇండియాలో ప్రస్తుతముందున్న రాజకీయ కష్టములను తొలగించగలవు. ఈ కష్టములు సామ్రాజ్యమునకు లాభముగ నుండునట్లులే పూరింపబడునని నమ్ముచున్నాడను. ఇదివరకున్న దానికంటె ఎక్కువ బలముగ ఏర్పడునని నమ్ముకముతో ప్రస్తావించిరి.

భారతన స్కూలకావసరము

శంకరనాయకరుగారియభిప్రాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆగస్టు 30:— రాజప్రతినిధి సభలో భారతీయులను ఎక్కువకార్యనిర్వాహకసభ్యులను నియమింపవలెను, రాష్ట్రీయ సభలు

అన్నిజాతుల, తెగల భారతసభ్యులతో నుండవలెను. అన్ని తెగల జాతులవారికిని ప్రాతినిధ్యముండవలెను.

భారతీయులను గవర్నరులు

గ నియమింపవలెను. ఆర్థికవిషయములలో భారతీయులకు మరింత ఎక్కువ అధికార ముండవలెను. భారతీయులు గవర్నరులకు నియమించబడుటకు తగినవారు లేనిచో క్లిష్టమగు దాటెనునంటి వ్యక్తులనునియమించవలెను.

భారత సంస్కరణములనుగూర్చి తత్తజ్ఞము ప్రభుత్వము నా సవరింపగలదు మేము జేయునట్లు లండన్లో డెంటు కార్యకర్తలనువారు ఒత్తిడి గల కీయవలెననియు శంకరనాయకరుగారిని పార్లమెంటులో సభ్యునిగ జేర్చుకొనుటకు జేయవలెననియు క్లిష్టరంగాలు నుడిపిరి.

బోలిషివికు ప్రచారకుడు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆగస్టు 30:— బోలిషివికు ప్రచారకుడు డెనిషింపు కొను జకోవినికు అనుజుగోస్లావియా దేశీయుడు తూర్పు ఆఫ్రికాకు పారిపోయెనని నెయిరోబీ వార్తలు తెలుపుచున్నవి. బోలిషువారిరినకై వెనుకొచ్చుచున్నది. బహుశా, బ్రిటన్లో ప్రవేశించిరట.

అహమ్మీయ యుద్ధ ముగిసకుడు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆగస్టు 30:— హమ్మూగు అహ్మూగుగా 15 గురు బాల్కనీయలతో తెలుసుకు నచ్చిరి. భారతస్వార్థుల చిహ్నమును పరీక్షించిరి. హమ్మూగు భారతి సైన్యములకునున్న రాయలునుడవమున వత్సాహిని స్వీకరి.

దక్షిణచేకమున రైలుమార్గములు

సరిచేయబడినవి

తిరుచనాపల్లి ఆగ 30:— దక్షిణచేకమున రైలుమార్గము ముగిసేటవద్ద గండ్లుపూర్తిగా సరిజేయబడినవి. నేడుదయము ఒక రైలు నడపించి జూచెదరు. తేటబడిన ప్యాకెంజు రైల్వే నడచును.

గవర్నరుగారు సోమవారము సెప్టెంబరు 1 వ లేదిన వరకల్లాదును జూరుట ప్రవచ్చెదరు

తే.పు. 31 (ఆగస్టు) నుండి డి. ఇం రైలు మిటరుగజా మార్గముపై అన్ని రైల్వే సరిగా నడచుచుండును. ఈగోడు దిరుచనాపల్లిమార్గముననుగా వేయబడిన మురుగం మేమార్గము పూర్తిజేయబడినది. నేడుదయము ఒకరైలు నడపించి జూచబడినది

గవర్నరుగారి హయాము

కూనూరు ఆగస్టు 28:— గవర్నరుగారు తిరుచనాపల్లికి 31వ తేదీన బయలుదేరుదురు. (ఆ. ప్రె.)

గాంధీ మహాత్ముడు

బొంబాయి కార్యరేషనువారి నన్నానము

నిన్న సాయంకాలమున కార్యరేషనువారి మహాత్ములను సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి

నన్నానపత్రము

నిన్న 29 వ తేదీ సాయంకాలము బొంబాయిలో సర్ కాన్స్టేబుల్ జుహంగీరుహుల్లా బొంబాయి కార్యరేషనువారు గాంధీ మహాత్ములకు సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. సభాభవనములయందు ప్రేక్షకులతో పూర్తిగా నిండిపోయెను. సాయంకాలము 6 గంటలకు సన్మానపత్రమును సమర్పించుటకు నిర్ణయించబడినను కొన్ని గంటలు ముందుగనే గాలిరిలన్నియును నిండిపోయినవి. కేలకొలది ప్రజలు లోపల తావు దొరకక పీఠులలో కూడ నిండియుండిరి. 6 గంటల 10 నిమిషములకు మహాత్ముడు చిన్నగావంచాను కట్టుకొని నగుమొగముతో సభావనమున నడుగుపెట్టెను. వెంటనే కరతాళధ్వనులును, జయజయధ్వనులును మిన్నుముట్టినవి. సభ్యులందరూ లేచి నిలిచి మహాత్ములకు స్వాగతమిచ్చిరి. డాక్టరు అనిబెంబుగారు వేదికపైనుండి మహాత్మునకు స్వాగతమిచ్చిరి. ఒకనంక డాక్టరు బిసెంటు, సర్ జిన్ దేవి గార్లను మరియొకవైపున కార్యరేషను అధ్యక్షుడు వి. జే. పటేలుగారును, స్థానికసంఘాధ్యక్షుడును, కార్యరేషను కమిషనరు క్లెయిటనుగారును కూర్చుండియుండ వారిమధ్య మహాత్ము డాసీనుడయ్యెను. మహాత్ము డాసనము నలకరించినపిమ్మట కొన్ని నిమిషములవరకుకూడ కరతాళధ్వనులు చెలగుచునే యుండెను. వి. జే. పటేలుగారు మహాత్మునకు ఖడ్గరూపమును సమర్పించి సన్మానపత్రమును చదివిరి.

“మీరు ప్రబలవ్యాధికి పాలయ్యెను భగవదనుగ్రహమున మరల సంపూర్ణారోగ్యమును బడయుగలిగినందులకును కారాగృహవిముక్తిని బడసినందులకును నగరవాసులును సంఘమువారునుకూడ చాల సంతసమును పొందిరి. మనదేశమునకు శాంతియుతమున నభివృద్ధి గలుగవలెననిన భిన్నమతములవారిలో సంపూర్ణ సామరస్యమును పరమతాపనమును కలుగు టత్యవసరము. ఈ విషయమున మీ రొనరించుచున్న నిరంతరకృషి చాల ప్రశంసనీయును. నిమ్మజాత్యుద్ధరణము జాతీయాభివృద్ధికి మూలకందముగా నున్నది. మీరు కావించుచున్న మహత్తమమగు దేశసేవ అమూల్యమును విషయము కాలక్రమమున ప్రపంచమునకు బాగుగా వెల్లడి కాగలదు. ఈ విషయమున మీ ప్రయత్నము సఫలమగుగాక యనియును మీకు సంపూర్ణారోగ్యము కలుగుగాక యనియును మేము మహారాష్ట్రముగా కోరెదము. కోట్లగొలది ప్రజలు మీ నాయకత్వమునకు నిరీక్షించుచున్నారు. గాన మీరు దేశయులను సన్మార్గమున నడిపించి స్వరాజ్యప్రాప్తి, వివిధమతముల సామరస్యమును కనలబాడగలుగునటులు మీకు దీర్ఘాయురారోగ్యములు నొసంగవలెనని సర్వత్రముని ప్రార్థించెదము. భారతదేశమునకు మహాత్ముని లభింపగలదు. ప్రస్తుత మేగ్నతైన భిన్నతత్వ లంతరించుగాక. దేశమున కున్నతస్థానమును దేశమున శాంతిసౌభాగ్యములును లభించుగాక యని కోరెదము” అని సన్మానపత్రమునందు వ్రాయబడినది.

అసన్మానపత్రము నొక పండితవైఖో నుంచి పత్రము గారు మహాత్మునకు సమర్పించిరి. మహాత్ముడు మొదట ఘోషారభావలోను పిమ్మట ఆంగ్లభావలోను ఉపన్యసించెను.

ఉపన్యాసము

“నేను మొదట ఘోషారభావలో నుపన్యసించుటయొక తట్టివింతయునులేదు గాని బొంబాయినగరము సభాభవనకు నిలయ గుగాన నే నాయుపన్యాససంగ్రహము నాంగ్ల భావలో కూడ వినరింపదలచితిని.

మీ రొనరించిన సన్మానమునకును మీరు ప్రకటించిన సన్మానమునకును వందవములు. నేను చేయుచున్న నుపసేవను గూర్చి మీరు ముచ్చటించితిరి. నానపులను నూత్రిమే గాక జీర కోటి కంటకును నేవచేయుటలే నావలయును. మతమును రాజకీయములును భిన్నములని నేనెన్నటికిని తలంపను. రాజకీయములను వేరుచేసినచో జీవితము సమగ్రము కాజాలదు. (వినుచు-నినుడు హర్షధ్వనులు). మతాధారములేని రాజకీయపరిశ్రమ వహా

పరదాకరమని రుజువుచేయుటకే నేను ప్రయత్నించుచున్నాను. (విను-వినుడు). అట్టి రాజకీయపరిశ్రమలవలన వ్యర్థములకు దేశమునకుగూడ చాల హాని కలుగును. (గంభీరహర్షము.)

నేనిటుల రాజకీయజీవితములో మతమునుకూడ చేర్చుటకు ప్రయత్నించుటచే నాకత్యంతమిత్రులను సహకారులనుగూడరిలో కొందరికి నైతియు బెడరుగడిరినది. నేనిపుడెక్కటమున బడియుంటిని. (నవ్వు). రాజకీయములందుమతమును చేర్చుచున్నాను కొందరు బెడరుమండ, కేవలముసంఘసేవనే చేయుచుతక్కినవానినన్నిటిని వదలివేయవలెనని మరికొందరు నన్ను ప్రోత్సహింపరుచుచున్నారు. కాని నావిధానమునందు నాకునమ్మకమున్నచో నేను చలంపరాడదు (హర్షము.) మానవజాతికి సంబంధించినమతమువల్ల రాజనీతిజ్ఞుల భయమును తొలగింపవలసియు శిశుముగ నె యేర్పడగలవు. (హర్షము.) మానవసంఘసేవాపరతంతులుగూడ రాజకీయములలో పనిచేయక తప్పదని త్వరలోనే వారును గ్రహింపగలిగెదరు. అప్పుడుగాని వారు సమగ్రసేవచేయజాలరు. అందులననే భారతదేశవాసులందరూ ఖడ్గరూపకట్టిరాట్టమును చేతబట్టాలెనని నేను కోరుచున్నాను. హిందువులు, మహమ్మదీయులు, పార్సీలు, క్రైస్తవులు యూదులు, మున్నగు వివిధమతములవారు ఒక్కమతమున కొత్తొక్కరైకమునొత్తున వేరు వేరుభగవంతులున్నారను దుర్బుధులలో మునిగియున్నారు (హర్షము.) రాట్టముతలననే అన్నిమతములవారికిని మానసిక సంయోగము లభింపగలదు. ఏజాతిపురములనుగాని స్త్రీలనుగాని అస్థుత్వములని తలచుట మతక్రోధమునయే నాఅభిప్రాయము. (వినుడు వినుడు. ఈవిషయములన్నియు ఉత్తమోత్తమమగు మానవసేవకు సంబంధించినవేయైనను యివిరాజకీయములగూడ నగుచునే యున్నవిగాన మీరుగూడ నాప్రయత్నమునకు తోడ్పడి భారతదేశమునందున్న పురపాలక సంఘములలో మీసంఘ మగ్రగణ్యమున కీర్తిని బడయుగొరెదను” అని మహాత్ముడు సుడిపెను. దీర్ఘగంభీర హర్షధ్వనులు మహాత్మునకు జయజయ ధ్యానములును చెలగినవి. పిమ్మట కార్యరేషను సభ్యులతో నవ్వుతుడు మహాత్మునకు పరిచయము కలుగజేసెను. ఆ. (వై)

మంగళాష్టమి త్రివ్యము

అవ్వకేటు జనరలు ఎస్. ఆర్. దాసుగారి లేఖ

మంగళులజీతముల టిలుకు కాననసంఘమువారు పూర్తిగా నిరాకరించినపుడు, ప్రజాయుత్రేకాఖిలను గవ్వరు నితపంతులొంటు కంటె గత్యంతరము లేదు గాన గవర్నరులు చేసెను. ఈరీతిగా మంగళులు పరిహరించుపద్ధతి దేశయులకు సమీతియు కాదనియే యీ నిరాకరణమువలన గ్రహింపవలసివచ్చినది. కాన నిపు డెవరును యీమంగళులందగుగూడదని మాత్రమే మాయభిప్రాయముగాని ద్వంద్వపరిపాలన ముండగూడదని మా అభిప్రాయము గావని” మరల నవ పిలువెదరు. నిజముగా వారు యీమంగళులు బుడగూడదని మాత్రమే కోరినచో అట్టి ఆ సమ్మతిని తెలుపుటకు నియమసమ్మతములగు నవకాశములు చాల గలవు. వారాయాకాశిలోనుండి ఒకటిరెండు రూపాయల తగ్గింపగోరుచు తిమిఅసమ్మతిని తెలియింపవచ్చును. ఈరీతిగా కొందరు కొన్నిసవరణల నుపపాదించ గోరి తెలియింపలేయున్నారు. మంగళుల జీతములను పూర్తిగా నిరాకరించుటచే స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు తెలిపినటుల ద్వంద్వపరిపాలన మంతరించినదనియే చెప్పవలసివచ్చును. (ఆ. (వై)

క్రిమినలుకేసు మార్పు

కేసు, ఆగస్టు 29:— ఇండియా గజటునందు యిటు ప్రకటించుచు-డి.వి. పిలువకోడు 420 నెక్సుక్రింద నేర మార్గోపచయించి. దాని పై గారెన్నెక్సు క్రిమినలుకేసు నీవహుగోని పాతురైన సయిదీవిజనల మెజిస్ట్రేటు కోర్టునుండి బడతాను ఫిర్యాదుపెట్టెన్చి మేజిస్ట్రేటు కోర్టునకు మార్చబడినది. ఇ. బి. టి.గారిని తిరిగి నీవహుప్రభుత్వముక్రింద మర్యాదగి శంపిరి. (ఆ. (వై)

లిట్టను ప్రభుత్వమావణ

మహాత్ముని అభిప్రాయము

“లిట్టను ప్రభుత్వ వాక్యార్థమును బాగుగా వెల్లడించి మాటలలో నూత్న భేదములనుకనబరచెనుగాని అందులవ లాభ మేమియును కలుగదనియే నేనుతలంచెదను. గవర్నరులిట్టను ప్రభుత్వ మహాకవి రచిత్రమహాకాయనకు వ్రాసిన లేఖలోని విషయములు అగ్రహప్రజ్వలనమునకే సహాయకములగునుగాని అగ్రహాపకమునమును కలిగింపజాలవు. భారతస్త్రీలందరిని ఉడ్డేశించియే లిట్టను ప్రభుత్వ అటుల నపభ్యవ్యాకృములను పలికెనని ఎవరును ఆక్షేపించలేదు. కొందరిని ఉడ్డేశించియైన నట్టివాక్యములను పలుకగూడదనియే వారాక్షేపించిరి. ఒక పెద్దయవోగి అట్టినింగనుమోసినపుడు దానినిగూర్చి అతడు బాగుగా పరిక్షించి నిర్ధారణచేసెననియు, ప్రపంచమున కాతడు దానిని ఋజువు పరచగలదనియు, భారతస్త్రీలలో మోయుమంది అట్టి దుర్మతి పరులేయెందులదనియు లోమలూహించుట సహజము. పోలీసువారు తెలిపినవిషయములతప్ప లిట్టను ప్రభుత్వకు మరెట్టి ఆధారమైనకలదా? లోకులను-ముఖ్యముగా మహాకవికైన సంతోషికులను నలుల టిట్టను ప్రభుత్వ ఋజువుచేయగలదా? ప్రపంచవ్యాప్త స్థానమున భారతీయుల మగు మే మిపుడు ప్రతివాదులముగా నున్నామని లిట్టను ప్రభుత్వ చెరుగదా?”

లిట్టను ప్రభుత్వ నుడివెటల మనదేశమున నెచటైన నట్టిమానహీనులు కొందరు స్త్రీలను పురుషులుగూడ నుందురనియే యొప్పుచుందురు. అంతమాత్రమున దేశీయులందరూను మానహీనులని బహిరంగముగ ప్రకటించుటకది తగినకారణమగునా? అంగ్లేయులగు సివిలియనులలో ఎవరో కొందరు దుర్మయములొనరించిన భారతీయులలో నెవరోకైన తెలిసినచో అంతమాత్రమున వారు ఆంగ్లేయులగు సివిలియనులందరూ నీతిమూరులని చాటించుట పాడియగునా? అట్లు చాటించినచో మిన్నకుందురా? అదుర్చయలెవరో చూపుడు. లేనిచో త్తమాపణ కోరుడని వారిని రచ్చకీడ్చుకుందురా? ఎవరో కొందరిని సాకుచెప్పి తప్పించుకొన జూచిన సాగరిత్తురా? భారతీయులలో నెవరో కొందరు మాన హీనులుండురని చెలుపుటయే, లిట్టను ప్రభుత్వ సంకల్ప మై సచో అట్టిమానహీనులన్ని జాతులలోను నుందురుగదా! అట్టిచో నత. డట్టి మహాపన్యాసమును చేయవలసిన అవసరమేమున్నది. ఆయి పన్యాసమును భారతదేశమునకు విదేశములలోనుగూడ కఠినపరీక్ష చేయకవదుదురా? కాన లిట్టను ప్రభుత్వ సదుద్దేశముతోనే ఆయుపన్యాసము నొసంగియుండినచో అతడు తనవాక్యములను రద్దుచేసికొని బహిరంగముగ దేశీయుల త్తమాపణ కోరుటయే కర్తవ్యమని నేను సగౌరవముగ నూచించుచున్నాను. అటులచేసిన నాతినిపరపు ప్రతిష్టకెట్టి భంగమును కలుగదు. అటులగాక ఆతనికి తగిన నిదర్శనములు దొరికినచో వానిని స్పష్టముగా వెల్లడించుటయే కర్తవ్యము. అసమగ్రముల సమాధానము మరింత అవమానకరము” అని మన తృప్తివ్రాసెను. (ఎంగుయిండియా)

కలంగట్లమున పెంజెంబరు 6,7,8 తేదీలలో జరుగును

క్రియంత, బాబు సాంబమూర్తి (కాకినాడ) గారి అధ్యక్షతక్రింద రాజకీయభేదమును, క్రియంత గాడిచర్ల హరిశర్మోత్తమరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద అస్పృశ్యతానివారణసభయును, ప్రొఫెసర్ గుప్పయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద స్త్రీలసభయును జరుగను. క్రియంత డాక్టరు బ్రహ్మజోష్యుల సుబ్రహ్మణ్యముగారు ఖడ్గము ప్రదర్శనము తెరచెదరు. మండల ఆర్థిక గ్రంథాలయ సభిలనుగూడ జయపుట కేర్పాటు జరుపచున్నది. ఆరివిశాలమగు సభాశాలను నిర్మించుచున్నారు. బస లుచితముగా నీయబడును. స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థానము లేర్పిరుపబడును. సన్మాన సంఘసభ్యులరునును మాడురూపాయలు. ప్రతినిధులరునును ఒకరూపాయి. ప్రేక్షకులకు ఒక రూపాయి. భోజనమునకు ఒక రోజుకు (రెండుపూటలకు ఏకము) 12 అణాలు. ఒక పూటకు విడిగా 8 అణాలు. ఆముతాలవలన రైలుస్టేషనువద్ద మోటారుగునులు, జట్కాలు, ఎడ్లబండ్లు మున్నగువి కర్షముగా నుండును. మండలవాసు లభికసంఖ్యాకులుగా వచ్చి నాయకులకు గౌరవించి సభను జయప్రదముగా జయపగోరెదము. అని సన్మానసంఘ కార్యదర్శి గరిమెల్ల మహారాష్ట్రమిగారు తురివార్త నంపిరి.

విదేశవార్తలు

లండను ఒడంబడిక

జర్మనీ-డాన్ నివేదికము

సెనలేటివల బెదరింపు

లండన్, ఆగస్టు 28:—రాత్రి 11/45. టైమ్స్ పత్రికా విలేజ్ లో నుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—డాన్ నివేదిక ముప్రకారము కార్యక్రమమును అనులు జరుపుటకు జాతీయ వాదులు నిరాకరించిన మరల క్రొత్తగ సంఘమును జరుపుటకు సెనలేటివల మూలక బెదరింపును తెలియచున్నది. ప్రాంతీక పక్షముల జ్యూటింగ్ పత్రిక తెలుపుచున్నది.

రివిస్టాగురాయవారములు

బెర్లిన్, ఆగస్టు 28:—జాతీయవాదులు లండను ఒడంబడికను అంగీకరించుచున్నారని వెలుగుటకు రాత్రివేళ రివిస్టాగుర భవనమున నివస ప్రభుత్వమువారును జాతీయవాద పక్షమువారును సంప్రదించినది తెలియుచున్నది.

జాతీయవాదులు డాన్ నివేదికము నిరాకరించినచో? ప్రతిఫలము

లండన్, ఆగస్టు 28:—జాతీయవాదులు డాన్ నివేదికములను నిరాకరించినచో వారికిని వారికిని జేర్చుకొనబడెదనని తెలియుచున్నది.

ఇట్లు చేయుట రిపబ్లికను విక్రయించుటవంటిదని క్యోట్టి డియస్ పత్రిక వ్యాఖ్యయొనర్చుచున్నది. రాజు సింహాసనము నధిష్టించి పాలింపబడెనవానితో ప్రభుత్వమునేర్పాటు చేయుటకుండు రిపబ్లికనుగ భవన ప్రతినిధులు ముందుగానున్నారని, ఆట్టి ప్రభుత్వమును స్థాపించిన గాంతికి భంగములేకుండవలయుననియున్నది.

వేల్పుయువరాజు

అమెరికను యుత్సాహము

న్యూయార్క్, ఆగస్టు 28:—అమెరికను హర్బా పత్రిక లందు అన్నిటికంటెను వేల్పుయువరాజు ప్రతిపదములే ఆతని పటములే. ప్రజలయత్సాహమునకు మేరయేలేదు. గుంపులు గుంపులుగ వచ్చుచున్నారు.

చీనాలో విషాదకరమగువరిస్థితులు

హాంగ్కౌ, ఆగస్టు 29:—హాంగ్కౌ, హ్యాంగ్కౌ ప్రదేశములందు విరోధము రానున్నది. ప్రతిగంటయు పరిస్థితులు విషమించుచున్నట్లు అమెరికను కాన్సులుజనరలు తెలుపుచున్నాడు. సైనికపక్షము క్రైస్తవ మత ప్రాధికారము జేసినచి కర న్యాయములను మూసివేసెడి.

సోవియటు ప్రచారము

క్రైడ్ యూనియనులపై ధ్వజమెత్తుట

ఇంగ్లండులో ఆందోళనము

లండన్, ఆగస్టు 28:—రాత్రి 4/50 సెప్టెంబరు లేడిని ట్రిటిఫు క్రైడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ హాల్ లో సమావేశమగును. సోవియటు ప్రతినిధు లిచ్చువేదియందును విశేష గుర్తుదని మాస్కోవారు ముఖ్యముగ తలచుచున్నారు.

నిర్వాహకముగ ప్రవర్తించు ట్రిటిఫు క్రైడ్ యూనియను నాయకులపై చర్యనుదీసికొనవలెనని సోవియటు ప్రతినిధులు కోరుతున్నారు. ముఖ్యముగ ఇట్టివలపుపరిహారము న్యాయవిమర్శమునూర్చి అందును గల సాక్షిభయమును జూపవలెననుచున్నారు. రష్యాలో ఆందోళన జరచుచున్నందుండి నిన్నుగాని ఏకవ్యక్తిపాలననుకొని నిలబెట్టుట ట్రిటిఫు క్రైడ్ యూనియనుల సహాయము అవసరమని ప్రచారపత్రిక హితమునున్నది.

బెంగాలు శాసనసభ స్వరాజ్యవాదులచర్యలు

టైమ్స్ పత్రిక యభిప్రాయము

మగ్డొనాల్డుగారి హెచ్చరికను జ్ఞాపకముంచు కొనవలెననుట

లండన్, ఆగస్టు 29:—బెంగాలు, శాసనసభవారి తీర్మానమునూర్చి చర్చించుట టైమ్స్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

బెంగాలు శాసనసభసమన్య ఇప్పుడు బెంగాలు శాసనసభ్యులు తమకీయబడిన అధికారమునకు తగుచురా లేదా యను అన్ని పరీక్షను జేయుచున్నది. తమ అర్హతను రుజువు జేయుటకు వారికి మంచియవకాశము నేర్పరుచుచున్నది. త్వరలోనే మరొకచెయ అధికారమును ఇచ్చుటకు తమకున్న అర్హతను తెలియజేయుట కవకాశమేర్పడినది. కాని వారుతమ అర్హతను జూపలేకపోయిరి. పరీక్షకు ఆగలేకపోయిరి. సంస్కరణములు నిష్ప్రయోజనములు. వాటిని అమలుజరుపుటకు వీలు లేదని రుజువుచేసితి మని స్వరాజ్యవాదులు చర్చముగ బలపరుచుచున్నారు. అదంతయు ఉత్తర ఆతిశయోక్తిగాని వేరొకటిగాదు. హాస్యాస్పదమైనది. సంస్కరణములు అమలుజరుపుటలో భారతీయులు ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడెదరను నమృతముతో సంస్కరణములను ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టిరి. ఈ క్రొత్త సంస్థలు ప్రత్యేకముగ పని జేయుటకు జేయుటకు ఒకతెగవా రెంతివ్యప్రయత్నము జేసినను అది సాగుచునేయుండక. ఇట్లు ఇంతినిర్భరమును జూపుచున్నను, సాగునని ఎవరును చెబుచులేదు. అనుకొనలేదు. సంస్కరణములు జయప్రథముగ జరుగుటకు ఉభయత్ర సుహృద్భావమువరకు, దీనిని దా ఆధారపడియున్నది. స్వరాజ్యవాదులు దీక్షకుటకు భారతీయులెరవున పనిచేయుచున్నారమని తెల్పుచున్నారు. కాని హామపక్షమువారిచర్యలు స్వరాజ్యపక్షము వారు కరుణ్యముతో సుహృద్భావముతో పనిజేయుచున్నట్లు కనిపించుటలేదు. మృగపరకాలయందుగూడ స్వరాజ్యవాదులు ఈవిధమేక పడుటనే అనుచుచిరి. కాని అచట ప్రభుత్వమును నిలిచిపోవుటకు జేయలేకపోయిరి. బెంగాలులోగూడ ప్రభుత్వమును జరగకుండ ఆపుచేయజాలరు. ప్రభుత్వమువారు తమధర్మమును పైర్చుకు తొలగించి నిర్వహించిరని ఎవరును ప్రతిష్టంభమునకు వీలుండదు. భారతీయుల ఆశయములపట్ల ఎలయునన్ని సౌకర్యములను గలుగజేయటము సిద్ధముగనున్నారమని వాక్యమెందు రిమజుచును తెలియజేసిరి. సిద్ధముగనున్నారమని రుజువుచేసిరి. స్వరాజ్యవాదులు ప్రభుత్వమువారిని ముందు అడుగిడకుండ నిలిచిపోవుటకును, పశులప్రయోగము నుకొనకునని బెదరింపులచేతను తమవిధానమును స్వరాజ్యవాదులు వెల్లడిజేయుచున్నారు. స్వరాజ్యవాదుల యభిమానులు అందరును వారికి చేయూత నొసగువారందరను ఆసంవర్ధమున మగ్డొనాల్డుగారి రిచ్చిన హెచ్చరికను జ్ఞాపక ముంచుకొనుట మంచిది

గ్రేటు బ్రిటనులో రెడ్ ఉపద్రవము

కార్యాలయములను పోలీసువారు సోదాచేయుట

లండన్, ఆగస్టు 29:—అంతర్జాతీయ రెడ్ కార్యాలయములో కార్యదర్శి ప్రవేశించువరకి అంతయు అల్లకల్లోలముగ నుండెను. కాగితములన్నియు క్రిందపొయి పడియున్నవి. కొన్ని కాగితములు కనిపించుటలేదు. వారు చేరికొన్న తీర్మానముల కాగితములుగూడ కనిపించుటలేదు. పోలీసువారు ఈకార్యాలయమును ఉదయమున సోదాజేసిరట.

బెల్జియం - జర్మనీ

వర్తకపు ఒడంబడిక - రాయబారములు

లండన్, ఆగస్టు 28:—రాత్రి 11/45 బెల్జియం జర్మనీ శాసనసభ వర్తకపు ఒడంబడికను ఏర్పాటు జేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవనియు సెప్టెంబరు 15 తేది రాయబారములు ప్రారంభమగుననియు తెలియుచున్నది.

ఫ్రెంచి మరాకోలో

రిపులతిరుగుబాటు

న్యూపింతుండ జేయుటకు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఎవరును దీనిని వ్యాపించు ప్రయత్నములను జేయుటకు జూచుచున్నారు. సైన్యము లుపద్రవము రానున్న ప్రదేశముల కంపబడినవి. సైనిక స్థానములు బలపరచబడినవి. సప్లయలు క్రొత్తగ జేరుబడినవి. రిపుబలికను జర్మనుల ఆధిక ఆయుధసాహాయ్యము జరుగుచున్నదట.

డొమినియను లంకావైరు

ప్రత్యక్ష వర్తకపు కేంద్రాలులు

లండన్, ఆగస్టు 28:—డొమినియను లంకావైరుతో ప్రత్యక్షముగ వర్తకమును సలుపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. మూడురోజులందు డొమినియను వర్తకపు కమిషనరులు మాంచెస్టరుకు బోయి ఆలోచించుచున్నారు. ప్రతిమరుల కార్యకారములు, నాకాశయములను పరిశీలించిరి.

బ్లండులో

పాస్తా ఫీసును ముట్టడించుట

15000 పౌనులను దోచుకొనుట

లండన్, ఆగస్టు 28:—ఎవరో నలుగురు సాయధులై డబ్లిన్ పాస్తా ఫీసులో దోచుకొనిరి. 15000 పౌనులముట్టుకొని పారిపోయిరి.

డాక్టరు సన్ యాత్ సేగారి

అధికారము క్షీణించుట

పన్నుల ఆదేశము

క్యాంటన్, ఆగస్టు 28:—డాక్టరు సన్ యాత్ సేను గారి పలుకుబడి అధికారము క్షీణించుచున్నది. ప్రతివోటున విరుద్ధాధికారమును ధిక్కరించుచున్నారు. పన్నులను ఎక్కువగ విధించరట. ఆయుధములు, మందుగూడు సామగ్రిని రవాణాజేయుచుండ డాక్టరు సేనుగారు బట్టుకొని ప్రతిమహావీర 60 దూలరులపన్నును విధించెనట. వర్తకులు వర్తకమునుమానిరి. బ్యాంకులు మూసివేయు దెను వర్తక మంతయు స్తంభించెను

చీనాకు మందుగుండుసామగ్రి

ఎంతయో ఇంకను దొంగతనముగ పోవుచున్నదని ట్రే యిట్లునుండి తెలియుచున్నది. సింగపూరులో 17 తేదీని జర్మను సాగయోడవిద చీనాబోవుచున్న ఆయుధములను మందు గుండుసామగ్రియు పోలీసువారి కంటబడినవి. 9 తేదీని ఈ పోయోడను వెదకినపు డేమియు కనిపించలేదు. క్వింగుమింగుగారు మరల వెచ్చననుచున్నారు.

ప్రతికూల బోలిష్ కుకుటలు

స్వాల్జ్ కోపుగారిని విచారించుట

రష్యాకూకావల విప్లవపట్రులందు అన్నిటియందు నాయకుడుగ స్వాల్జ్ కోపుగారు రుండిరని వానిని సైనిక ముక్తిముఖుల వారు విచారించుచున్నారు. ఇతనికి ఉరిశిక్షనువిధించిరి. కాని దయచూపవలెనని సిఫార్సు చేయుబడినట. తాను తప్పుజేసితినిని ఒప్పుకొనెనట. సోవియటు ప్రభుత్వము నంగీకరించెదననిరి. రష్యా యాజాతీని ప్రేమించువారు సోవియటు ప్రభుత్వము నంగీకరించవలెననిరి. తాను దాక్షిణ్యమును జూపవలెనని కోరువాడను కాననిరి.

కో వెంటుతోట సమై

యజమానులు వైఖరి

లండన్, ఆగస్టు 28:—తమ యుద్ధశక్తి ప్రకారము సమై అంతరించెనని తలచి కార్మికమండలి కలిసి కొనుటకు యజమానులు నిరాకరించిరి. సమైదారులు పనిలో ప్రవేశించినపుడు కొద్దివారికే అవకాశముండును. మియుసరకు సమైకి మండుటయే దీనికి కారణము.

భయంకరమైన సుడిగాలి

నాకలకు చాలనవ్వుము కలుగుట

న్యాయార్థు ఆగస్టు 28:— గొప్ప సుడిగాలి వీచే సమయము పడవలో 52 మందికి హానిగల్గినదియు ఇందులో 7 గురు వైద్యులయమునకు బంపబడినదియు ఈగారికి భయపడి ప్రీతిలు, పిల్లలు గోలబెట్టి ఏడ్చుచు సామానులతోను, తదితర వస్తువులతోను దొడ్లపడిరినియు తెలియుచున్నది. కొందరు పురుషులను మందలించుటకు కఠినచర్య అవసరమాయెను.

వైట్ స్ట్రావడవగుడ తుపానులో విక్రమింపెను. 8 గురికి అపాయముగల్గెను పడవవైభాగము పాడయెను.

విమానముతలకిందులై బద్దలగుట

చే ఒక వైమాని కోర్కోని చనిపోయెను. ఇద్దరుపిల్లలకు చాలగాయములు తగిలినవి.

న్యాయమూర్తి మకార్డిగారి

ప్రకటనము

లండన్ ఆగస్టు 29:— న్యాయమూర్తి మకార్డి గారి పుట్టిన దినోత్సవము జరుగజేసిరి. ఆలివియస్ ప్రభుని ప్రకటనమును గూర్చి మియాభిప్రాయ మేమని ప్రతికా ప్రచారకులడుగ తనఉద్యోగ ధర్మముచే ఏమిచెప్పబడును వీలులేదనియు కాని అవసరమగుచో తగినసమయమున సంప్రదియగు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెద ననియు మకార్డి గారు తెలియజేసిరి.

క్రీడి శేషులయిన

హెచ్.డబ్ల్యూ.మ్యాసింగుహం గారు

మ్యాసింగుహంగారు చనిపోయిరి.

భారతదేశపు ఆరికవిధానము

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారిని బలపరుచుట

లండన్, ఆగస్టు 25:— లండన్ వార్తాపత్రికలు సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి కేవలకర్మనీ నాణ్యతలవల్లము తీర్మానముగూర్చి చర్చించుచున్నవి.

ప్రాతపద్ధతిప్రకారము తక్షణము మరల కాసు 1 కి 15 రూపాయల ధర నేర్పరచవలెనని మెట్టప్రభువు ఇటీవల ప్రకటించెను. భారతవర్తకతేమము నిమిత్తము, భారతీయుల లాభమునిమిత్తము రూపాయధరను బంగారుతో నిలకడగ ఏర్పాటుజేయవలెనని సర్ తేమ్ము నిల్వకాగారిని. ఇట్లు కాసు 1 కి 15 రూపాయలు ధర ఏర్పడుటచే ఆప్రకారము నిలకడగ రూపాయధరను యేర్పాటుజేయుటకు కష్టముండదు.

హైనాక్షియలు న్యూస్ పత్రిక

కు సర్ ల్యామింగు సర్టింగ్ ఈవన్నుగారు సంపాదకులు. ఇండియను బ్యాంకు రేటు ఫేబ్రవరినుండి ఏప్రిలువరకు నూటికి 9 చొప్పున నుండెను. వచ్చే సంవత్సరము ప్రారంభమున భారతదేశ వర్తకమునకు భంగకరముగ నూటికి 8, 9 చొప్పున ఏర్పడును. ఎక్కువవడ్డీ నీయవలసి వచ్చును. కానత్యరలో ఏదో ఒకపరిష్కారమును జేయవలెను. ఆలశ్యముజేసినప్రమాదముగను.

భారతదేశపుటంకశాల

ను తక్షణము బంగారు మొహూరీలను, కాసులను ముద్రించుటకు నెలకొల్పవలెను. ఇది చాల అవసరము. బ్యాంకురేటు అక్రమముగ హెచ్చుకుండగ నుండును. కరెన్సీ వ్యవస్థము ప్రశంసించును. అధికారులు విదేశీ వర్తకులు దీనిని ఆశ్రేయించవచ్చును. ఏదోవిధగుడునూచింపవచ్చును. కాని దానివలన పరిష్కారము ఏర్పడజాలదు. దేశములో పరిశ్రమలు, వర్తకము బాగుపడవలెనన్న పురుషోత్తమదాసుగారి బిల్లును అమలులోబెట్టవలెను. మైనారిటీ కరెన్సీమిటీవారి శిఫార్సులను తక్షణము అమలుజరుపవలెను. భారతదేశముసామ్యము లినుచున్న ప్రతి ఆరికమంత్రియు భారతదేశపులాభముల నుపేక్ష జేయజాలదు. పురుషోత్తమదాసుగారి బిల్లులను ఒప్పకొనవలెను. సర్ మాల్కం హాయిలీగారి కరెన్సీవిధానము హానికరమైనది. ఇండియాను తక్షణములో నష్టముపెచ్చెను. వర్తకము, పరిశ్రమలు దిబ్బాల్పాటిలోనికి హాయిలీగారివిధానము తెచ్చెను.

పురుషోత్తమదాసుగారు తెలివైన ప్రవేశపెట్టినబిల్లును ఆమోదింపవలెనని హైనాక్సు న్యూస్పత్రిక వ్యామనమున్నది.

ఎస్టేటు లాండు ఆక్టు

సవరించుటకు అవశ్యకత

శిస్తు వసూలుచేయుట

గంజాముమండల జమీందారీరయతులసంఘము అసిస్టెంట్ కమిషనరీ యిట్లువ్రాయుచున్నాడు:—

ఎస్టేటులాండాక్టు (1908) ప్రకారము శిస్తుఅనగానేమో అది వసూలుచేయుటయే, రివెన్యూభోధనవారు కాసననిర్మాతల యుద్దేశమేమో యిదివరకు దృఢీకరించినది. ఇప్పుడు శిస్తు వసూలుజేయు పద్ధతులగుర్తి చేరినది. శిస్తు వసూలుచేయుటకు చట్టమునందు నాలుగుపద్ధతులు పేర్కొనబడినవి:—1. సెక్షను 58 ప్రకారము శిస్తునిర్ణయించి ఒసంగబడిన పట్టాలను (తీసికొనుటకుగల అధికారముతో) 2. 78, 75 సెక్షనుల ప్రకారము పంటను అంచనావేయుట 3. 111 సెక్షనుప్రకారము రయితువాని ఆస్తి విక్రయించుట 4. గత మాడేండ్లశిస్తు వసూలుచేయుటకు సెక్షను 77 (1) ప్రకారము కేసుజేయుట.

ఈ నాలుగింటిలో మూడుపద్ధతులు గలవి రివెన్యూడివి జనులు ఉద్యోగి యిష్టమువచ్చినట్లు జేయవచ్చును. ఇచ్చట న్యాయముకన్న మొగమేటుమువలన అనుకూలముగా పనిజరుపుకొనవచ్చును. ఇదివరకొసంగబడిన పట్టాలపైనప్పటికీ అది అమలుజరుగవచ్చునని 58 సెక్షను చెబుచున్నది. పట్టాలయందలి సంఖ్యలు సాధారణముగ తప్పులని మనము అనుభవముబట్టి చెప్పగలము. ఒకసారి పట్టాఒసంగబడినచో అందువహరింపబడినంతి మొత్తము యివ్వకున్నచో పోలీసువారిసహాయముగని భూస్వామిరయితువాని చరాస్తినిగూడ ఇచ్చజేయ పాక్షగలదు. అట్లు పూర్తిగా చరాస్తియంతయు గోల్పోయినపిదప రయితుకోర్టులో కలక్టరు ఎదుట దావాతెచ్చుకొనుటకు ఎస్టేటు లాండాక్టు అధికార మొసగుచున్నది.

ప్రత్యేకరం దివిజనులోను ఒక కేసులోని విషయముల నిందువహరించెదను:—“అక్కిదారుడు, కల్లికోట అరగడా ఎస్టేటుల మేనేజరు ప్రతిఆర్టిదారలకు 24.5.23 తేదిన పట్టాలాసంగియుండెను. వారు పట్టాలతో సంతృప్తి జెందక ముచ్చిలకాలిచ్చిరి. ఇందుకు మేనేజరు అభ్యంతరము జెప్పలేదు. కాని 7.7.23 తేదిన సదరు పట్టాలనాధరు జేసికొని వారిచరాస్తులను ఇచ్చజేసి, డిప్టీ తాశీల్దారుగారిని విక్రయించమనిగోరెను. ఇట్లు కాగానే రయితులు ప్రతిఆర్టి దాఖలుచేసికొనిరి. పంటను తమకు సరిగా పంచియున్నది కోర్టువారిని గోరిరి. తమతో సమభాగులై కాలుదారులగ నుండినవారిని, మేనేజరుని ప్రతివాదులుగా జేర్చిరి. పంటపండినవెంటనే టెన్డరు మేనేజరు అంచనాజామకొనుటకు రాలేదనియు, కావున కేసుకోసి కళ్ళములో వేసి ప్రత్యేకముగా నొక రివెన్యూ ఉద్యోగిని నిమిచ్చి తమకు పంటపంచియిమ్మని గోరగా, ఆయనవచ్చి అట్లుజేసి ఒకఉత్తరు వ్రాసంగెను. ఆ ఉత్తరువ్రాసంగిన 2 నెలలకు పట్టాలు దాఖలుజేయబడినవి. దీనిని బట్టి మేనేజరుగారిచర్య అక్రమముగ నున్నదని తెలియుచున్నది.”

ఆమలు ఇట్లుకాడిన రయితులు 29 గురిలో 25 గురి కేసులను డిప్టీ కలక్టరుగారు కొట్టివేసిరి. వారు ధనముచెల్లించి ఇట్లు విడిపించుకొనుటచే, వారికిగలచిక్కులు సీవిలకోర్టువారిచే తీర్చబడునుగాని రివెన్యూకోర్టువలనగాదని జెప్పెను. విలువగల తమచరాస్తులను విడిపించుకొనుటకు చాలధనము వెచ్చించి, అట్టి ఇట్లు కలుగకుండజేసికొనుటకు చాలధనవ్యయముజేసి కేసు యిట్టి సలహా మాత్రము సంపాదించగలిగిన యీ రయితులస్థితి చాల విచారకరము. చట్టమునందు శిస్తువసూలు జేసికొనుటకు అనేకావకాశము లొసంగబడియుండుటచే ఫలితముగా రివెన్యూకోర్టులలో యిట్టికేసుల సంఖ్య అత్యధిక గుగుచున్నది. వైత్తిర్యవలన అసహాయులగు రయితుల ప్రైవేట్ తీర్పునందలి ఇట్లుజేయు జమీందారులవద్ద నుండి తమఆస్తులను రాబట్టుకొనుటకు రయితులకట్టి అవకాశము యీ కాసనమునందు లేదని విదితముకాగలదు. రయితులు చెల్లింపవలసిన భాగము సమయమునకు నిర్ణయింపబడకుండుటచే చెల్లించలేకపోవును. అందుకుగాను బలహీనుడగు అతని ఆస్తులను ఇట్లుజేయుటకు ధనాధికులగు భూస్వాములకు పోలీసుసహాయము నొసంగు యీకాసనమును ఎవరు మెచ్చుకొనగలరు.

ఇందుకు ప్రతికారము గావలెన్నవారు కోర్టుకు బోవలెను.

భూస్వాములకుగల రెండవ అవకాశ మేమన 78, 75 సెక్షనుల ప్రకారము అంచనావలనగాని, తన వంతువసూలుచేసికొనుట. ఈ సెక్షనుల ప్రకారము కోర్టుకాకమునుపు పంట అంచనా చూడవలసియుండె, సాధారణముగా కోర్టులపట్టు భాగ్యము కుప్పల అంచనా జామబు జరుగుచున్నది. అంచనా వారుల బాధనుండి తప్పించుమని జమీందారీ రయితుల సంఘమువారు రెండు తీర్మానములను గావించియుండిరి:—(1) అంచనాలకుగాను భాగ్యము కుప్పవేసి ఫేబ్రవరి మాసంతమువరకు

నిలవయుంచు ఆచారమును తప్పించవలెను. (2) ఎస్టేటు లాండు ఆక్టులో లేని ఆచారమును యీ కోర్టులయంతరము అంచనాల పద్ధతిని గవర్న మెంటు రివెన్యూఇనస్పెక్టరులు అవలంబించుటకు ఉత్తరు వ్రాసంగవలెను.

రివెన్యూఇనస్పెక్టరులు అంచనాలు జామబుకు పంపబడుదురు. సాధారణముగా వీరు రూ 50 తక్కువజేతగాం ద్రయినందున, ఇంత యెక్కువ అధికారము వారి కొసంగగనే దురాశలకు లోనగుదురు. అట్టియెడల భనాధికులపక్షమునకే అచనాలముగా నిశ్చయింతురు. కావున రయితులు యిట్లు వస్తబోవుటకన్న ఎంతయాలస్యమైనను గవర్న మెంటు (రివెన్యూ ఇనస్పెక్టరువచ్చి అంచనా జామవరకు కోర్టులు జరుపగనే యుంచుటకు బూనుకొనుచున్నార. రివెన్యూ డివిజనులు ఆఫీసరులు యీ కేసు లెక్కించి నిశ్చయించుటచే కమాడేండ్లనిలిపి పిదప తీర్పుచెప్పించుండును. కల్లకోట జమీందారు 1978లో దాఖలుజేసిన వందలకొలది అంచనాఅర్జీలులో వచ్చిన తీర్పులన్నింటిని యిక్కడ ఉదహరింపజాలరు. అందు డిప్టీ కలక్టరుగారు రివెన్యూ ఇనస్పెక్టరు పంటలకోత కాకమునుపు అంచనాజామబు తప్పనిచెలిసి జమీందారుగారికి రూ 10 00 మొత్తము వసూలుజేసికొనుటకు డిక్రీయొసంగెను. ఇంతమొత్త మిదివరకెన్నడును వసూలుయియుండలేదు.

ఇంతలో రయితుల కడగండ్లు తీరలేదు సెలెక్షుమిటీవారి రిపోర్టు నాటనుండి జమీందారులు ఒక్కరయితులపైనే అంచనా అర్జీలను కేసుల పట్టాలను దాఖలుచేయుచుండును ఆతరు. అభ్యంతరము చెబుచును అట్టి పట్టాకొనుచు కోర్టు ఫీసుకుగాను చాలధనము వెచ్చించుకొనవలసి వచ్చును.

శిస్తు వసూలుజేసికొనుట న్యాయముగనుండి, అవలంబించు పద్ధతి హానికరముగా నుండనిచో ఎట్లు వసూలు జేసికొనినను బాధలేదు. 111 సెక్షను, లేక 112 సెక్షను ప్రకారము రయితుల ఆస్తి విక్రయించిగాని, లేక 77 (1) ప్రకారము కేసుజేసిగాని వసూలు జేసికొనవచ్చును.

శిస్తు వసూలుజేసికొనుటకు వాయిదాలు మదరాసులో విపరీతముగా నిర్ణయింపబడినవి. ఇతర రాష్ట్రములలో వాయిదాలు స్థిరముగా నిర్ణయింపబడినవి. కేమ్మసు చెల్లింపవలసిన వాయిదాలు మధ్యపరగణాలలో టెనెన్సీ చట్టమునందు బాగుగ నిర్ణయింపబడినవి. గంజాము జిల్లాలోని రయితులు కోర్టులువెంటి తిరుగుటకు విసుగుజెంది పంటలు చెడిపోయినను, దరలు తగ్గిపోయినను, రయిత్వార్థి రయితులందరు కోర్టులముగించినను, అంచనాఅనువరకు కోర్టులు జరుపక వేచియుండును. అట్లుజేయుటవలన వేసంగిపంటలు వేయుటకు సమయముమించిపోవుచున్నది. పెద్దకిమిడి, కల్లికోట, టెక్కలి తాలూకాలలో జనవరి, ఫిబ్రవరి మాసములలో కూడ కోర్టుజరుగక పాలములలో పంటనిలచియుండుట జూడ ఆశ్చర్యపడుచును.

ఈవిషయములన్నియు గమనించి ఎస్టేటు లాండుఆక్టు విచారణసంఘమువారు బాగుగ యోచించి ప్రస్తుతమున్నదాని కన్న మంచికాసనమును ప్రసాదించెదరని నమ్ముచున్నాము.

బీహారు శాసనసభ

రాంచీ, ఆగస్టు 29:— బీహారు, ఒరిస్సారాష్ట్రలు కాసనసభ నేటిదినము నిర్వహించి యీసమావేశము ముగియును. సర్ హెచ్. మాకుఫెర్సను (హోటావాగపూరు) గారి ప్రతిపాదనపై తనకాలుగల ఎస్టేటులు సవరణచట్టము అంగీకరింపబడెను. బీహారు లోకలోఫండు ఆడిట్ బిల్లును (1924) ఒక ఉపసంఘము వారిచే తదికీ చేయించవలెనని గోల్ ఎస్. శిస్తగారి ప్రతిపాదనపై ఉత్సాహకరముగ చచ్చకు కారణమయ్యెను చివరకు 22 అనుకూలరు 14 ప్రతికూలరుతో ఆమోదించబడెను. హోటావాగపూరు కాలుదారుల ప్రత్యేకశిస్తు తక్కువచట్టము అభిప్రాయము పంపవలెనని సభలో విశ్లేషింపబడెను. కాసనసభ తిరిగి పాట్నాలో యింకోక సెషను సమావేశమగువరకు మాయబడునని గవర్నరుగారి ఉత్తరువును అధ్యక్షుడుచదివెను. (అ. ప్రె)

కొత్తపేటతాలూకా కాంగ్రెస్ సంఘము

ది 4.9.24 తేదీ గురువారముభాగ్యన్నము 2 గంటలకు కొత్తపేట స్వరాజ్యఆఫీసులో కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమగునుగాన సభ్యులు తప్పకదయచేయ బ్రాధితులు. 1. తాలూకాలో ముందు జరుగనునసభ. 2. ఖద్దరు ప్రచారమునుగురించి. 3. తాలూకా పరిస్థితులలో తెలిసికొనుటకు ఉపసంఘమును యేర్పరచుట. 4. ఇతర ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడును.

దేశరాజు నరసింహం, కార్యదర్శిగాను, (వాడపాతెం).

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ

చందీతపరీక్షలు.

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ అధ్యక్షులు మాటలు వ్రాయుచున్నారు:

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థము (ఆంధ్రరిసర్చియూనివర్సిటీ) వారు ఆంధ్ర విజ్ఞానశాఖయందు రెండు విరుదపరీక్షలను రాబోవు వారమునుండి యేర్పరచుచున్నారు. ఈ పరీక్షలలో నుత్తీర్ణులైనవారు “విద్యార్థి” పరీక్షలో నుత్తీర్ణులైనవారికన్న నెక్కువ సాహిత్యజ్ఞానము కలిగినవారై ఆంధ్రవిద్యాబోధకులుగా నుండుటకు సర్వసాధ్యములగుట యందును.

పరీక్షలు వ్రాతపరీక్షలని, అభ్యాసపరీక్ష (ప్రాక్టికలు) లని రెండు భాగములుగ నుండును. వ్రాతపరీక్షలో 6 మాసములలో శీక్షణబయలువును. ఆ పరీక్షలో తేరి ఆంధ్ర కావ్యబోధనమునందు ప్రాక్టికలు పరీక్షకు నిచ్చినగాని విరుద పత్రము పూర్తికాదు. ఈ ప్రాక్టికలు పరీక్ష యూనివర్సిటీ ప్రొఫెసర్లుగా నున్నవారును గొర్న మెంటు ఇన్స్పెక్టరును బోర్డుగా చేరి చెల్లుచును.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర విద్యాభ్యాసముపై చరీ.

ఈ పరీక్షకు దరఖాస్తులు గూ-10-ల రుసుముతో ఆంధ్ర విద్యాభ్యాసముపై చరీ కమిషనరుకు 1925 జూలై 10 వ తేదీలోగా చేరవలయును. విశ్వవిద్యాలయమువారు పరీక్షలను 1925 సెప్టెంబరు 10 మొదటివారమున జరుపుచున్నారు.

వ్రాతపరీక్షకు ఆరు ప్రశ్న పత్రము లుండును. (1) కవిత్వము (2) భక్తి వైరాగ్య చారిత్రక ప్రబంధములు (3) శృంగార ప్రబంధములు (4) విమర్శలు (5) వ్యాకరణభంధం (గ్రంథములు) (6) అభిమానకావ్యము. ఈ క్రిందివానిలో చేసిన నొకదానిని అభిమానకావ్యముగ నైకొనవచ్చును.

(అ) ఆంగ్ల లేక గీర్వాణానువాదము (ట్రాన్స్లేషను) (ఇ) ఆంధ్రులచరిత్ర (ఉ) భాషాతత్వవిమర్శ (బు) ప్రాకృత లేక పాలీ భాషాస్వరూపము (7) తమిళ లేక కన్నడ భాషాపరిచయము (ఎ) నాటక లేక నవలా వాఙ్మయచరిత్ర. విశ్వవిద్యాలయమువారు పైపరీక్ష క్రిగంధములను నిర్ణయించినారు.

(1) కవిత్వము:— సభాపర్వము, కాంతి పర్వము నృసింహపురాణము.

(2) భక్తి వైరాగ్య చారిత్రకాఖ:—భాగవత దశమ స్కంధము, జ్ఞానవాసిష్ఠము సీతారామాంజనేయము, కృష్ణ రాయవిజయము, హరవిలాసము.

(3) శృంగార ప్రబంధకాఖ:—అముక్తమాల్యద, కవి కర్ణరసాయనము, పిన్వీరభద్రకవి విరచిత శకుంతలాపరిణయము.

(4) విమర్శలు:—చరణభూపాలీయము, ఆంధ్రదశరూపకము, కవిత్వతత్వవిచారము, విమర్శాపర్వ, ఏకాంతసేవ, ఆ. సోమనాథ రాయకృత రఘుమంజరి, రాజా భుజంగరాయ కృత ఉత్తరరామచరిత్ర, చిత్రనలీయము, రాజర్షి.

(5) వ్యాకరణ చంధోబద్ధగ్రంథములు:—అహోబలపండితీయము, బాలవ్యాకరణము, ప్రౌఢవ్యాకరణము, తత్త్వమచంద్రక, వైకృతదీపిక.

(అ) అభిమానకావ్యము.

(అ) బెకన్ సెషెస్ సముఖము (and Becons Essays) తేక కాళిదాసుమహాభారతము, ప్రసాదరాయకృత కుమార సంభవ (ఇందు సరిమర్తనమార్గములను సరించియు బోపాలోపములను గుఱించియు ప్రశ్న లుండును).

(ఇ) కీర్తనద్రక్షర ఆంధ్రులచరిత్ర గూడు సంపుటము.

(ఉ) టిక్కన్. న్యాయరలు హిందూ ఆఫ్ లాంక్వేజి.

(బు) వ్యాకరణాంధిక లేక ముల్లగుకృత పాలీ వ్యాకరణము.

(7) కిమిలు కన్నడ వ్యాకరణము లేక భట్టకలంకుని కర్ణమణిదర్శనము లేక విక్రమసింగుని టూవిల్ సెల్లుటూర్.

(ఎ) ఆంధ్రనాటకముల పరిణామచరిత్ర.

“మహాపాపాధ్యాయ” బిరుదపరీక్ష.

యూనివర్సిటీవారు ఏర్పరచిన శలబుముద్రకారము ది. 10 వ రుదాహరింపబడిన కృతులలో చేసినను సహృదయమాద పరిణామము వ్యాఖ్యానము వ్రాసి పరీక్షార్థము పంపి కృతార్థులగు.

లగు వారికి “మహాపాపాధ్యాయ” బిరుద మొసంగబడును. వ్యాఖ్యానమును యూనివర్సిటీవారి యనుమతితో వ్యాఖ్యానకర్త ముద్రించుకొనవచ్చును.

కృతులు:—భాగవత ఆది, విరాట, ఉద్యోగ, కాంతి పర్వములలో నొకటి. గిక్సన్ నిర్వచనోత్తర రామాయము, నన్నెచోడుమారసంభవము, కేతన చళమూరచరిత్ర, సోమ నాధారాధ్యుని పండితారాధ్యచరిత్ర, బసవపురాణము, తేనా లిరామకృష్ణుని పాండురంగ మాహాత్మ్యము, పింగళిమారన కళాపూర్ణోదయము, భూర్జులీ కాళహస్తి మాహాత్మ్యము, నృసింహకవి కవికర్ణరసాయనము, అయ్యలరాజు రామభద్రుని రామాభ్యుదయము.

కవిజీవిత చరిత్రనుండియు, కవి జీవించియుండిన కాలపు పరస్థితుల నుండియు క్యాంకల్చనలో కవికుపచరించిన విశేషాంశములు - కావ్యమున కాధారముగ కథయు దానిని కవి తీర్చి విస్తరించి కావ్యముగా చేసిన విధానము - కావ్యమందలి విశేషములు - రసవర్ణ - కథావివ్యాసచర్చ - పాత్రపోషణాదికములు - ఇతరకావ్యములతో పోలికలు - సాహిత్యచరిత్ర యందు కావ్యమునకుగల గౌరవము - కావ్యములోని ప్రతిపద్యమునకును ప్రతిపద్యముగాని సులభములగు సర్వములకు గచ్చ వ్యాఖ్యగాని - సూక్తిగూలపదములకు నిఘంటు నిర్వచనముల ప్రయోగములు - వ్యాకరణవిశేషములు - జాతీయములు - జౌదిత్యవిచారము - పాత్రభేదములు - చంధో విశేషములు - రస పోషణ - రీతిశయ్యాదికవిమర్శ - కల్పనావిశేషములు - నూచి కలు (1) సంస్కృత సమాసనూచిక (2) ఆంధ్రశబ్దనూచిక (3) జాతీయములనూచిక (4) గాథానూచిక-కృతిపతి చరిత్ర.

గృహవిద్యాపరీక్షలు.

విశ్వవిద్యాలయమువారు రిచ్చు అవకాశములను అన్ని ఎర్దుములవారు నైకొని కృతకృత్యులగుటకుగాను, గృహవిద్యా పరీక్షలను జరుపుటకు యూనివర్సిటీవారు నిశ్చయించుకొని నారు. ఈ పరీక్షలు ప్రత్యేకముగా స్త్రీలకును, గ్రామవాసులకును నిర్ణయింపబడినవి. నవీనవిజ్ఞానము నంతటిని సులభతరముగా దేశమున వ్యాపింపజేయుటకై ఈ కార్యమునకు విశ్వ విద్యాలయమువారు పూనుకొనియున్నారు. ఈపరీక్షావివరములను ముందు వివరముగ ప్రచురించెదము.

విశ్వవిద్యాలయమువారి శిక్షణావిధానమును గుఱించి గాని, ఈసంస్థకు సంబంధించిన మరయితర విషయములను తెలిపినదలచువారు మా ముదరాకు కార్యస్థానమునకు (అడయూరు, మదరాసు) గాని విజయనగరమునకుగాని రిజిస్ట్రారు గారి వేర వ్రాసికొనవచ్చును.

నర్సాపురం తాలూకాబోర్డు

ముందడుగు

ఈగోర్డువారు యిదివరకే వ్రారంభపాతకాలలలో ఉచితముగ విద్య నేర్పుట కేర్పాటుచేసిరి. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను ఆంధ్రభాషలోనే జరుపుచున్నారు. ఇభలచర్చలను ఆంధ్రము ననే వ్రాయుచున్నారు. మెగలతుర్రలో ముందక ఆయుర్వేద చైద్యశాల నేర్పరచిరి. చెన్నపురి టెంపరెన్ను లీసవారిలో పాటు మద్యపాననిరసనప్రచారము నవలంబించిరి. బోర్డు పాత కాలలలో రాట్టుములపై నూలుపడుకుపధతి నేర్పరచిరి.

నిన్న 29 వ తేదీని బోర్డుసభ జరిగినది. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి చేసినసూచనలు చాలవర కామెదింపబడెను. పాతకాలలలో నేతపని మున్నగు వృత్తివిద్యలను నేర్పుట, హిందీ ఉరుదూభాషలనుగూడ నేర్పుట, జాతీయపాఠశాలలకు విరాళముల నొసగుట, జాతీయనాయకుల పటములను పాతకాలలలో నుంచుట పంచాయతీలద్వారా మతకలహములను పరిష్కరింపుట, పంచములకుబోర్డు యిలాకా ఉద్యోగముల నిచ్చుట, పంచములవారు పాఠశాలలకు రానిచ్చుట, గ్రామ చెరువులలోను నూతులలోను నీళ్లు తోడుగొనుటకు పంచములను రానిచ్చుట, మున్నగుసూచన లామెదింపబడెను. జాతీయపాతకముల నెత్తెడునివయమున మరల నాలోచింపవలె ననిరి. బోర్డుసభ్యులును ఉద్యోగులును నూలుపడుకువలె నను విషయమునకు వారు వెనుదిరిరి. కావేరీవడలనిదికి 30 రూపాయల నిబ్బిరి డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారి ఆయాశ్వద చైద్యశాలలో సభ్యులించుటకు తోలేటి సుబ్బారావు (అభ్యర్థి) గారిని సంపుట కంగీకరించిరి. (తంతివార్త)

అఖిలభారత విద్యార్థి మహాసభ

కాకినాడలో డిశెంబరులో జరిగినదాని నివేదికము.

1923 డిశెంబరు 30 వ తారీఖు కాకినాడలో కాంగ్రెసులోరాలు జరిగిన చతుర్థ అఖిలభారతవిద్యార్థి మహాసభ నివేదికమును తృతభావ్యసంఘకార్యనిర్వాహక వర్గమువారు ప్రచురించిరి. ఆపుస్తకముకటి మాకుపంపిరి. అందుతత్వభాధ్యక్షులగు రాసుగారియొక్కయు, ఆచార్యసంఘాధ్యక్షులగు కళా వెంకటరావుగారి యొక్కయు వాయుపటములును, మహాసభ యందుఅధ్యక్షుడుపన్యసించుచుండ దీసికొనిన వాయుపటమును తేర్చుబడినవి. అధ్యక్ష, ఆచార్యసంఘాధ్యక్షులవ్యాసములును తత్వభలో గావింపబడిన తీర్మానములును ప్రచురింపబడినవి. అంతయును బాగుగ నేయున్నది. ఈసభలోవిద్యార్థులందు జాతీయవిజ్ఞానాభివృద్ధి నెక్కువజేయవలెనని తీర్మానము గావింపబడినది. ఇక్కాలమున సాధారణముగ విద్యార్థు లందరకును జాతీయాభిమాన మెక్కువగనేగలదు కాని ఆచరణయందు మాత్రముయేమియును కానరాదు. కనీసము ఖద్దరై నను ధరింప జాలకున్నారు. చెన్నపురివిద్యార్థులను జూచినయెడల కడుపు తలుగుకొనిపోవును. టెన్ని సుమాలనువేసికొనటమును, అందుకు వీలయ్యెట్లు చొక్కాలు కుట్టింపుకోవటమును, అంతావిదేశీయమునే చేపట్టటమును యొక్కడచూచినను గాన్పించును. జాతీయతయన నది లోపలనుండి పుట్టులెను గాని పై యెన్నిసభలుజేసినా, యెన్ని ఉపవ్యాసా లిచ్చినా యొక్కటియే. ఖద్దరును ధరింపజాలలేనివారికి జాతీయతయేమి యభివృద్ధియగును? ఈవిద్యార్థిసభలో తీర్మానాలు జేసినవన్నియును బాగుగనే ఉన్నవికాని ఆచరణలో ఒక్కటియులేదని కాన్పించుచున్నది. అట్లుగాకవిద్యార్థులగువారందరును యూనివేదికమును పరించి ఆసభలో గావించిన తీర్మానముల నాచరణలోబెట్టి కృతకృత్యులై మరల డిశెంబరులో సమావేశమున నాటికి యీ సంవత్సరములో నింతపని జేసితిమని తెల్పుకొనుటకు తగినట్లుండవలయును. అప్పుడే యూమహాసభలు సార్థకములగును. విద్యార్థులు దేశపుకోభివృద్ధికి సాధకులని విదితమును.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆగస్టు 29:—ఏప్రిల్ 10 వ తేదీని గోదావరిజిల్లా కోర్టులో మ్యునిసిపల్ ఆర్డు 4 వ షెడ్యూలు 61 వ క్లాత్రప్రకారం లోకల్ ఫండు ఆకా, ంట్ల ఎగ్జామినర్ వైసి దినాకొమార్దరు కొమ్మిరెడ్డి మార్కెనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు అప్పీల్ పిటిషన్ పైలుచేసెను. దేశబంధు చిత్రరంజనదాసుగారికి సమర్పింపబడిన స్వాగతపత్రమునకయిన వ్యయము పెట్టుకొనవలసినదన్న ఎగ్జామినరు సర్పర్జిఆర్డు ఆకాస్త్రియము గాన కొట్టివేయవలసినదని పిటిషను పెట్టుచుడెను. అది నేడు 3.30 గం విచారణచేయబడెను. కల్తెరుఆర్డుయకు వైసవెట్లుబకు యీకోర్టున కధికారములేదు అనియు, లాకు నిర్వచనము అర్థముచెప్పటకు అధికారమున్నదనియు జడ్జిఆనెను. చివరకు ఖర్చులతో పిటిషను కొట్టివేయబడెను. ఓరుగంటి సుబ్బారావుగారు పిటిషనునతరపునను ది.11 చిత్రపు వెంకటాచలంగారు రెస్పాండెంటుతరపునను వాదించిరి.

కాంగ్రెసుకార్యక్రమము (రోజులు తాలూకా)

నిర్వాహకార్యక్రమసంఘకు తమదృష్టినిమర్చి రాజోలు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమువారు మోరిలో తమ ఖద్దగ్ని రాగ్నాముమున కొక కాఖను ప్రారంభించిరి. ఈకోజాననే (27.8.24 విఘ్నేశ్వరభూజతో శాఖతెరుపబడినది. రేపటినుండి పనిప్రారంభమును.

అంతరవేదిపాలెం ఫిర్కాకాంగ్రెసు కమిటీపడ యీమోరి గ్రామముననే స్థాపింపబడినది. ఇదివరలో రాజోలు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసుయమున పనిచేయుచుండిన శ్రీ ఓలేటి సరసింహము గారిచ్చటనే కాపుముండి, ఖద్దరశాఖపనియు ఫిర్కాకాంగ్రెసు సంఘపుపనియుగూడ నిర్వర్తించెదరి. (ఒకవిలేఖరుడు)

కలరామాత్రలు

డబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ 0-6-0.
1000 గ్రాములకే ఒకవిధమైన అంకురార్దము.
1000 గ్రాముల కంటే మించున రితులు అత్యధికము.
అమ్మకొంజనము దిబో, మదరాసు - జాంబాయ

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ ఖద్దరు బోర్డుకు నూలువడికి పంపినవారు

ఈనెల 16 వ తేదీవరకు మాకార్యస్థానముకు నూలు పంపినవారి పేర్లు ఈనెల 21 వ తేదీ పత్రికలో ప్రకటింపబడినవి. ఆదరిమిలిన ఈ తేదీవరకు ఈ దిగువ పేర్కొనబడినవారు తమనూలును పంపిరి.

ఎన్నిక సభ్యులు

తూర్పు కృష్ణా

389 గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్యగారు	2120 X
390 అట్లూరి వీరరాఘవరాయ చౌదరిగారు	425 X
391 గండ్రపు బసవరాజుగారు	1680
392 కర్రా వెంకటేశ్వరరావుగారు	2000
393 గుళ్లపల్లి శ్రీరాములు చౌదరిగారు.	5 1/2 తు
394 చావలి సుబ్బారావుగారు	881 X
395 మారెంపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు	1700
396 వీరపనేని అన్నపూర్ణమ్మగారు	2160
397 పెదప్రోలు శేషయ్యగారు	2000
398 కోడూరు అప్పయ్యగారు	2936
399 వీరపనేని సోమయ్యగారు	4 7/8 తు

గోదావరి

400 అంకరాజు శంకరరావుగారు	1640 X
401 మా. సోమయాజులుగారు	2100
402 కోడేటి రంగారావుగారు	2040
403 గునుపూడి కామేశ్వరరావుగారు	2020
404 దంతులూరి వెంకటకృష్ణరాజుగారు	15 తు
405 దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు	510 X
406 కో. చినరఘుపతిరావుగారు	2200
407 మాడభూషి చూడమ్మగారు	2000
408 వంమూరి నరసింహాచార్యులుగారు	2028
409 వడింపల్లి సుబ్బరాజుగారు	5000
410 ర్యాలి లక్ష్మీనరసింహముగారు	1500
411 రెండుచింతల లక్ష్మీనారాయణగారు.	1830
412 మంజులూరి అప్పలనరసింహముగారు	6 3/4 తు
413 సోమనాథం కృష్ణమూర్తిగారు	6 1/2 తు
414 న. వెంకటరావుగారు	2500
415 తూము రామరావుగారు	1190
416 తూము చూడమణిగారు	540
417 దేశరాజు సత్య సుబ్రహ్మణ్యంగారు	400

గంజాం

418 మల్లావర్ణుల వెంకటరామమూర్తిగారు	2000
419 వున్నా రామమూర్తిగారు	200

గుంటూరు

420 కంభంపాటి సాంబయ్యగారు	200 ⁰
421 మంతెన రామరాజుగారు	200 ¹
422 తుమ్మల శీతారామమూర్తిచౌదరిగారు	201
423 మంతెన వెంకటరాజుగారు	2300
424 శ్రీకాకుళం పట్టాభిరామయ్యగారు	465
425 కుప్పా శ్రీరామశర్మగారు	2000
426 అంచె శివయ్యగారు	2500
427 మంతెన సుబ్బరాజుగారు	2116
428 వేముల వెంకటప్పయ్యగారు	445
429 మంత్రవాడి వెంకటనరసింహముగారు	1000
430 ఊటుకూరి రామయ్యగారు	520

పడమర గోదావరి


431 బందా వియ్యన్నగారు	2000
432 పి. పేర్రాజుగారు	2000
433 నకిరె అహమ్మదుసా హేబుగారు	3600
434 టి. కృష్ణారావుగారు	2180
435 కె. రామకృష్ణారావుగారు	2080

పడమర కృష్ణా

436 నల్లూరు సూర్యనారాయణగారు	2100
437 బి. వెం. శివరామయ్యగారు	2088

విశాఖపట్నం

438 సబ్బిపేట సత్యశేఖరరావుగారు	2000
439 ద్వారక లక్ష్మీ మహాలక్ష్మమ్మగారు	2000




Guard your Baby against milk-borne disease

Give your baby Glaxo —the one safe Milk food that is made in New Zealand, where the dreaded disease, bovine tuberculosis, is practically unknown. The cows that produce the milk made into Glaxo live in the open air and feed on sun-bathed pastures all the year round. That is why Glaxo is exceptionally rich in Vitamins and is free from all risk of milk-borne diseases.

Run no risk with your baby's milk; give him Glaxo, the safe milk food, which is free from the risk of conveyed tuberculosis.

Ask your Doctor!



The Super-Milk Food

"Builds Bonnie Babies"

WHOLESALE DISTRIBUTORS:-

Alfred Young & Co., Ltd.,

(INCORPORATED IN ENGLAND)

Post Box 40 MADRAS.

440 ,, రావదీక్షతులుగారు	2066
441 మ. భ. నరసింహాచార్యులుగారు	2000
442 శ్రీ. ప్ర. భ. మం. వెంకట రంగారావుగారు	2000
443 తరిగొప్పుల వెంకట శ్రీనివాసరావుగారు	800

అనంతపురం

444 యాతం నారాయణగారు	2118
445 వడ్లవన్నాటి హనుమంతరావుగారు	2040
446 సంగటి కొండారెడ్డిగారు	2000
447 సంగటి బాలిరెడ్డిగారు	2019
448 బి. రామేశ్వరరావుగారు	200
449 చీ నారాయణరెడ్డిగారు	2000
450 కలచవీడు వెంకటరమణాచార్యులుగారు	3000
451 చెన్నంపల్లి వెంకటరంగారావుగారు	2200
452 పు. చిన్నబయ్యపరెడ్డిగారు	360

మద్రాసు

453 గుంటూరు యామినీ పూర్ణతిలకమ్మగారు	1500
-------------------------------------	------

ఇతరులు

గోదావరి

454 ఆకెళ్ల సూర్యకాంతమ్మగారు	2000
455 మంతెన నరసాయమ్మగారు	1600
456 వింజమూరి పేరిశాస్త్రిగారు (నూలుసాడవు తేడు)	
457 ఆకెళ్ల సూరన్నగారు	2000
458 కంభంపాటి సూర్యనారాయణగారు	2080
459 మునుగంటి వెంకటరావుగారు	519 ⁰
460 భద్రరాజు కామరాజుగారు	240 ⁰
461 అ. లక్ష్మీసాంబశివరావుగారు	2000
462 దంటు శీతాయమ్మగారు	1600

తూర్పు కృష్ణా

గుంటూరు

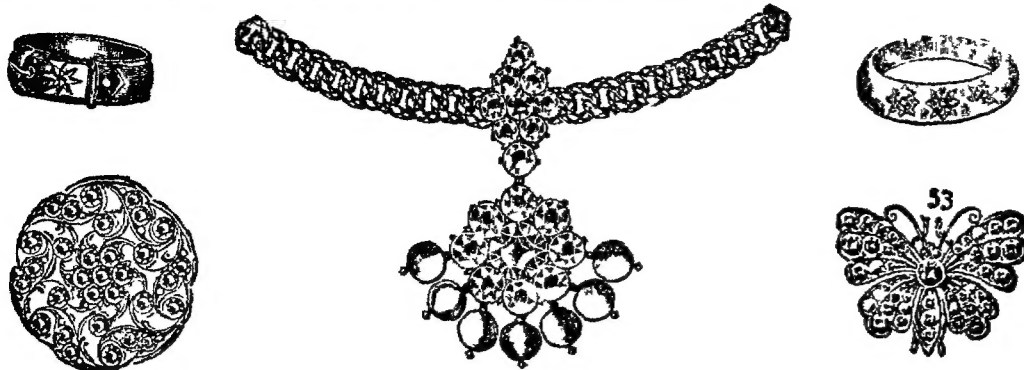
463 యెర్నేని శేషమ్మగారు	2000
464 తాడేపల్లి శ్రీరాములుగారు	2500

పడమర గోదావరి

465 కవిదాడి రామచంద్రరాజుగారు	2275
------------------------------	------

విశాఖపట్నం

466 క. నరసింహరావు	2230
467 ఛ. భు. ఉ రిఫ బాబులూసా హేబుగారు	1500



నవ్వుకనుగు క్రొత్తమాదిరి నగలుదొరకు స్త్రీసము
ది ఆంధ్రా జ్యాయలరి పూనిఫాక్చరింగు కంపెని.

హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ బ్రాంచి 51, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు
మావద్దనున్న అనేకముల క్రొత్తమాదిరి గాజులు, మెడగొల్లులు, కాసములు అడ్డిగ
చెక్కులు మొదలగు అనేకముల నగలున్నవారలను నేనన అనేకమాదిరుల అడ్డిగను, జడగొల్లు
లు నాగములు, అంగరములు, చంపనరములు, పతకములు, మొదలగు వన్ని వేం రైలు
కూజాలు, టప్పుగ్ల, వేగిస్సెలు, కాపిస్సెలు మొదలగు పాత్రసామానములను అనేకరకములు
కాపుగొలుసులు, మొదలగు అన్నివస్తువులు యెప్పుడున్నవిగా యుండును కాన బంగార
మనకున్న చాచివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును

నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనబడును

ప్రైవేట్ - కాకుమానుల లక్ష్యయ్యచోదరి,
శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,



మై సూ రు చ ద న స బ్బు ను
ప రి శీ లి ం చి చూ డు డు.

మైసూరు గవర్నమెంటుఫాక్టరీలో తయారుచేయబడు చందనసబ్బులు మిక్కిలిచిన్నవి.



మీకు ఎట్టిఅభిప్రాయమున్నను యీ
సబ్బుకంటెను మేలైనవి ఎక్కడనుండి
కొనివచ్చుటకీని దీనికిపరానమైనది కా
నది విషయము మీరే నిశ్చయించు
గీకరింకరు కర్మిచెడిన విషయ చే
మిక్కిలి మేలైన సామానును చేర్చి
నియోజుచేయబడుటచే సిద్ధమునందు
ను, చర్చము. కు అందముచేయుటయం

దను చేరుసా నది దేహశాశ్చ్యమునకును, అందమునకును తగినది ఇదియే వేదవికాలము
ంగు గలుగు చమకాయ, గడ్డలు మొదలగువి రానీయక ఆటంకరచను

స్వదేశిసామానులనుకొనుడు, విదేశ సామానులను విడువదు.

(1560) అన్ని చోట్లలోను క్రయమునకు దొరకును.

మహమ్మదు మూసా హాజి ఇబ్రాహీం బి. కో, 31, గిడ్డంగివీధి, మదరాసు.

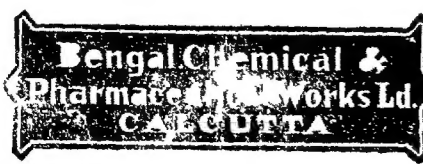
మ లే రి యా, ఇ త త జ్వ ర ము ల కు

వై రె క్కు

బిక్కిలే ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చును దీనిని ఉపయోగించి మంచుగుణమును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్క
లేనివారితే ఈ మోగ్య తాపతిక నిచ్చియున్నారు అందువల్లనే

వై రె క్కు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది. రహస్యమైన ఔషధములుకాదు ఫారములవ్రాసిన సంపదమున
బుడ్డి 1-కి ధర రు 0.18-0 ది పి చాక్కికోసము రు 1.2-0.



చెన్నపురి బజారుఫరలు

ఆగస్టునెల 30-వ తేది శనివారము

(1) ధాన్యములు

వనియాల రు 1-కి రు 30.0-0	మొక్కలు 42.0-0	కలెక్ట్
రియ్యము బస్తా	మొక్కలు	వశ
మనుమ రెహారిది ,, క 48 గలది	రు 14.0-0	14.8-0
నెల్లూరిది ,, డిటా	రు 16.8-0	17.0-0
జిల్లీది ,, డిటా 48 గలది	రు 16.8-0	17.0-0
రాగులు రు. 164 బస్తా 1-కి	రు 8.12-0	9.0-0
మవ్వలు ,,	రు 20.0-0	22.0-0

(2) కువ్వ ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 308	రు 11.0-0	రు 12.0-0
నెగలు ,, డిటా	రు 12.4-0	12.8-0
నెగులు ,, డిటా	రు 12.12-0	13.0-0
మినుములు ,, డిటా	రు 18.0-0	15.4-0
ఉలము ర 164 ,,	రు 9.4-0	11.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

మవ్వలు మారె రు 1-కి	రు 170.0-0	175.0-0
నెయ్యి మ 1-కి	రు 14.0-0	26.0-0
కొండాపురం శేరునెయ్యి రు 1-కి	రు 60.0-0	62.0-0
యరెర ప్రజేతము ,,	రు 85.0-0	88.0-0
శేరునెయ్యి మారె గానుగ రు 1-కి	రు 143 మిషన్ మారె 156	
అమడము మారె రు 1-కి	రు 190.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చామగుర రు 1-కి	రు 205.0-0	210.0-0
కురపగుర ,,	రు 140.0-0	160.0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరిది) రు 1-కి	రు 105.0-0	140.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి	రు 45, 50	
కాళవానీ పాయకట్టు ,,	రు 60, 70	
రెల్లము రు 1-కి	రు 85.0-0	60.0-0
శింకపండు రు 1-కి	రు 80.0-0	49.0-0

(5) ఇనుము

బట్టారఖం రు 1-కి క	రు 82.0-0	82.8-0
చదరం ,,	రు 82.0-0	86.0-0
రవుండు ,,	రు 82.0-0	86.0-0

(6) లోహములు

కెండి 100 కులంబ	రు 78.0-0	81.12-0
బంగారము, కులము 1 క	రు 24.2-0	24.10-0
శరీరము 1-కి		15.7-8
ఇత్తడి రు 1-కి	రు 265.0-0	270.0-0
రాసి డిటా	రు 300.0-08	305.0-0
అపూ చక్కెర రు 1-కి	రు 39.8-0	40.4-0

(7) రంగులు లలిజరైను

అత్తకప్పుడు 20 డిగ్రీలు	రు 78.0-0	
కొట్టి కప్పుడు డిటా		"
సింహం డిటా		"
సురం డిటా		"

(8) కూడి

బొండా కెట్టు రు 1-కి	రు 820.0-0	
----------------------	------------	--

(9) నూలు

కోయంబుకూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 9.12-0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8.7-0	
పుక్కురు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8.12-0	
అమామదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 9.8-0	
డిటా నెం 14 డిటా	రు 10.2-0	
హోలాపూరు నెం 20	రు 12.8-0	
బహాద్ నెం 20	రు 12.4-0	
" " 40 ఏ లేలిలు అయినను	రు 15.13-0	
గోకాకు నెం 12 1/2	రు 8.15-0	
వద్వాక నెం 24 1/2	రు 12.4-0	

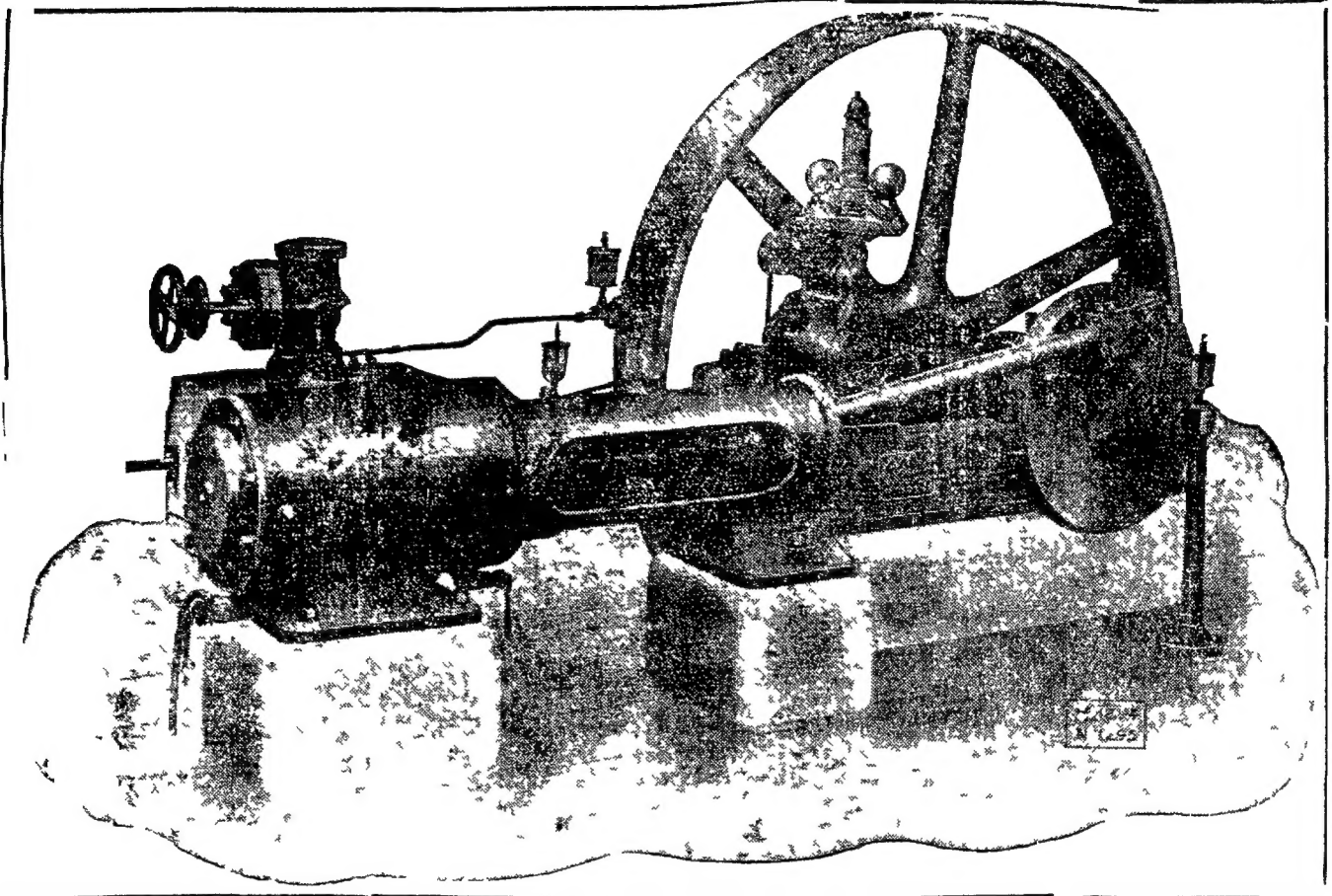
నెల సీసా 1-కి వేలకు మందు రు. 0.4-0

ఈనూనెను రెలకురానిదే వేలు ఈపి నగించును. చర్మ
ముకు చెప్పుకులకు వాని యుండక కెండుకలు పెరుగును
అమ్మతాంబానం డిటా, మదరాసు - బొంబాయి

మార్షల్స్

“కె” తరగతికి చేరిన హరిజాంటల్

ఆవిరియంత్రములు



ఆటోమాటిక్ ఎక్స్ పాన్షన్ గేరుతో అమర్చబడినది

కర్మాగారములు, యంత్రాలయములు, మొదలగువాటిని నడుపుటకుతగినవి

పూర్తిగా తృప్తికలుగజేయును, ఆడంబరులేనిది, మిక్కిలి సులభముగా నిర్వహించవచ్చును

సింగిల్ సిలిండరు అందు కాంపౌండు సిలిండరు క్రయము నకు దొరకును.

పోర్ట్లబుత్, సెమిపోర్ట్లబుత్ ఆవిరి ఎంజినులు, వర్తికల్క్రాను-ట్యూబు బాయిలర్లు, లోకొ, బ్రిటానియా, లంకాషైరు, కార్మిషు బాయిలరులు మొదలగువాటిని స్టాకునుండి సరఫరా చేయగలము.

ధరలు, ఇతరవివరములు ఉత్తరములు వ్రాసిన తెలుపబడును.

MARSHALL SONS & Co., (INDIA) LTD

ENGINEERS.

BEZWADA & MADRAS

డాక్టరు, జీ. పి. గారి సుగంధనస్యము

అంగులములకలెల్ల శిరస్సును, ఇంద్రములకలెల్ల వయనములను, ప్రధానము ఆంధ్రమునకు సర్వజనులకును తెలిసినదియే కాదు ఈ రెండింటియందును కలలు శాస్త్రము సాధారణముగా ప్రాబువాని లింగములను అవి



వ్యాధిగ్రస్తునివలెను నివృత్తియొకముగా జీవిత యామరజాంతియను బాధించుచుండును, ఇట్టివ్యాధులకు శాస్త్రీకి పిసికోనుబంధు లనేక ముఖ్యములగునవి నచ్చి నవి గాని యాంధ్ర వ్యాధులను నివారించు లోక పోషకము గాక రసవిషగంధ కాదులు చేరవలెగా నుండునట్లే అందుకు శాస్త్రీగ్యము వంతను చెడదీయవలెగానూడ శాస్త్రీగ్యమును తరువాత ప్రాధాన్యము పట్టును ననిజాగ్రహించుచే నుచివైద్యముగా శిరస్సును పట్టి ముడుచునూడ ననేక మిశ్రు ముఖ్యములగునవి. గాని అవి గూడనంత ప్రయోజకములుగా గ్రహించవలెను లేదు.

ఈ సందర్భము లన్నియును యోచించిచిరకాలము తరి క్రమచేసి యాయాశ్చర్య బాంధిలేదు యూహనవైద్యములను దారిద్రీ తోకొకరాగము తమసర్వస్వమును నిర్మయించుచున్న డాక్టరు, జీ. పి. గారి సుగంధనస్యమును కనిపెట్టిరి.

ఇదివరకే లోకమునందలము వ్యాప్తము చేయబడి నున్నదిమైనది ఇట్టి దీనినిచూచి మేము విశేషించిశ్చాక్షుంపవలసిక పని లేదు. ఒకసారి యాంధ్రముగింపినయెడల దానియొక్కవృత్తును నదియే స్థాపించగలదు. దీనిచే బాధానివృత్తి లని కృత్తితాపూర్వకముగా గొప్పచాయను కొలదివారును వంపిన యోగ్యతా ప్రితిలక్షణములగునవి.

ఈ సుగంధనస్యము నుపయోగించుటకు మొదలు, ముక్కు, కన్నులతో, సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులను సమూలముగా నశింపజేయును. పీడనము, ఒంటిలెరుగింపి, లోకానిపోటు, జలదోషములు, మొదలైన, కంతమునకు వైద్యము గాక వ్యాధులకును ఈ సుగంధనస్యము చెట్టివది భిక్షము. ఇట్టి గుణవిషయము గలిగి యి. తమలభ్యుగా విక్రయించుటకు నానక మితితప్ప మతియొకటి లేదు. చింతల మించిన చెడని సుగంధ విశేషమునకు, బాడి యభ్యును లేనివారికి సహిత మిది హితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పోడిజేయవార లీ సుగంధనస్యమునుకట్టి రెండుసారులు అపయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు పోడి గం, గగ్గి పాక అపయోగించినంత పనిచేయును. సాధారణ వెళ్లకల సాధారణపు పొగాకు పోడితో నీ సుగంధ నస్యము తోచిట్టిక కలిపి మొదల కా పొగాకులను మిక్కిలి పంపుకొనక మును.

బుడ్డి గ కి అ. ర వి. పి. ఖచ్చి అ ర నడక గ కి రూ. ౨-౦-౦. వి. పి. ఖచ్చి ౦-౦-౦ (1189)

అండ్ల ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ విలాసము వివరముగా ప్రాబులేదు.

విలాసము:- గురుబనవ అందు కంపెని లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

శుభ్రపుష్పరసాయనము

ఇది అనేక మూలికల సారములచే తయారుచేయబడిన యీలేహ్యము 40 దినమును పూటకు తు 1/2 లం చొ॥ శేవించిన ధాతుపుష్టి, రక్తవృద్ధి, నరములకు బలమునిచ్చి మధుమేహము, నిస్సత్తువ, పుర్యనప్తము, ఆకలిలేకపోవుట, విశేషన బధము మొదలైన అనేకరోగములను పోగొట్టి జీర్ణించిన శైవ రవాయి మొదలగు సుఖవ్యాధులచే బాధపడు స్త్రీ పురుషాదులు సేవించిన యెడల సదరువ్యాధులు పోవుటయేగాక ఆకలిని పుట్టించి శరీరపుష్టిని కాంతిని గలుగజేయును. సంసారసౌఖ్య మనుభవించ గోరు వారికిది యరమమిత్రమై యుండును. ఒకసారి వాడెచూచిన మీ కే తెలియగలదు. కొదవినవారికి క్యాటలాగు పుచితముగా పంపబడును. 24 తులములుగల శేరు 1 కి రు. 4-8-0. పోస్టు ఖర్చులువేరే.

యస్. సుబ్బారాయుడు, డెంటిస్టు, నర్సపురం, కృష్ణాజిల్లా.

అన్ని కెమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు, వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలి గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్ట బడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొనంగుటచే ఎటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ క్చరులకే వ్రాయుడు టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల బిత్త పంపబడును.

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.
Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.
Phone : 225
Vepery
102
KARD
ches : E
one

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

80 మాత్రలు 0-10-0 (కది లవణాలు)

వెలనలభము! (పోస్టుఖర్చులప్రత్యేకము) నిజమధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యశాలల కీమాత్రలు వివాదమృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులంతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలముగము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేమ, అనుబం, మొదలగునవియందు లిగిడి నోవ్వలను పోగొట్టి శామమును మంచి యాశోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నోవ్వలను వెంటనే నూర్చును. యందు ఆనేకవిషయము చేరినవి. అనుభవము గల ఔషధముగలచేతను పరమసాంస్కృతిక యని చెప్ప వచ్చును. ఒక్కసారి వాడెచూచిన నిజము తెలియగలదు. విరునామా:- (1078)

అయ్యుచ్చేద వైద్యసింధుం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

CHAMBERLAIN'S
COLIC, CHOLERA AND
DIARRHOEA REMEDY
SMALL SIZE

చేంబర్లెన్ గారి
శూలనాప్తి
అతి సార
నివారిణి (2)
ఈ ఔషధమును
సేవించుటచే
కడుపునొప్పి, గ్రహాగ్ని,
అతిసారము, శూలనాప్తి,
పేగు సంబంధ మైన వ్యా
ధులు మున్నగునవి అత్య
ద్భుతముగా కుదురును.
అన్ని బాగాలలో విక్రయ
మునకు దొరకును. 23

తేలుకాటువకు ఔషధము

ఈ ఔషధము నుపయో
గించినతక్షణమే విషమును
తీసివేసి, వాధనుపోగొట్టును.
బుడ్డి 1-3 ధర రు. 0.8-0.
1-3 బుడ్డవరకు
పోస్టుఖర్చు 0.8-0
రు. 4 లు అధ్యునుగా
పంపిన ఒక డిజనుబుడ్డు
తపాలుచార్జి లేకనే పంప
బడును.
RAJVAID SIR BAMAN DASJI
KAVIRAJ
152 Harrison Road
Calcutta.

SIGHT RESTORED
A Pure Remedy of Nature for all Eye Dis-
eases Cures Cataract, Glaucoma, etc.,
without knife. No failure, absolutely safe,
highest testimony Particulars free.
L. K. HELLER, Dr. Santa (Bengal).

9887

బుడ్డి 1-3 కుష్టుకు తైలము రు. 0-8-0
ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు,
కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

(14)

హెడ్ ఆఫీసు నుద్దాను [స్థాపితము 1906]

“యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చు శక్త్యును” “ఇన్సూరన్సు అబ్జవర్” లండను.

“స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపుచుట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇన్సూరన్సు అండు పై నాన్ మియల్ రికార్డు” లండను.

కడకటిసారి 1000 కి రూ 7 1/2 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజంట్లు కావలెను:—కిమింషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంగ్లజిల్లాలు ఈ దిగువ విజయమునకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంధ్రజిల్లాకు ఛీఫ్ ఏజంట్, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎస్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

కామినియానూనె

వెంట్రుక లేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వివపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండ



నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేబాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యావధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10 0.

126

వీచిచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.



1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 }
1/2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.

పై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలుసజెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్నామఠీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

ఈ ఆమూల్యమైన మౌర్యుల వెలకటిరకం కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారలగు కనకాంబరము చేర్చి రాయబడినది. అక్షేపకరమగు ఏదైనా వ్యాధి యిందులో చేరుటలేదు. కసిబిడ్డలు, బాలుక, బాలికలు, యశ్వనులు, తరబాలు, మునలిబారు ప్రతియొక్కరు దీనిని సాధారణరొగము లన్నిటికిని అనుకూలముతో వాడతగినది. బిడ్డలకు, బాలికలకు ఇది సంబంధించి. వేసకు లేని బుడ్లు ఖర్చు అగుచున్నది 250-300 చూరలకు గలబుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్లు రూ 1-4-0 పోస్టఖర్చులేదు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన కౌమధములు అని ఏ యే వ్యాధి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యెలాటి సంకేతములేరు. తప్పక వాడి చూడుడు.

సారస్వతాశ్రవం:—రక్తకృద్ధిని, బుద్ధిశక్తిని, జ్ఞాపకశక్తిని హెచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0.

బాలసుఖోదయ:—శిశువీర్జలకు బలమిచ్చుచివ్యావహు. శిశుగానందును. గుణ మత్యద్భుతము 0-12-0.

భావనబీరక రసాయనం:—పిత్తసంబంధమైన క్యాధులు, వాంటలు, అజీర్తి కలకంపవైచోవును. రూ 1-0-0.

వాలగడ కేసరి లేవ్యాము:—సర్వకాలమునకు ఆకలి మందగించుట మలబద్ధము మొదలగునవి: కి నెట్టివది లిక్షము రూ 2.

మా కౌమధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియను. ఒకరథా మాకడ్ల కొనిన వీరకు ఎన్నడును మాకడ్లనే కొనవలసి మాకడ్లనమ్మకము.

పాశ్చాత్య వైద్యులచలపంజీతులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,

శ్రీ సీతారాధునైద్యులు, మొదలు.



ఓ రియంటల్

గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

అమూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రస్తుతము వి. సు. ఆదాయకరమగుకమ్మి వరత్తుల నిచ్చుటకు కంపెనీ వారాం యున్నారు.

ఏజంట్లుగాను, కన్ వాసర్లుగాను

పనిచేయుటకు శక్తిగల పెద్దమనుష్యులు, దొంగిస్తులు దరఖాస్తులను కంపుకొన కోరె.

జూలై 1924 నవంబరు

ఈ సం॥ రమునందు కంపెనీకి యిదివరలో వచ్చిన నూతన భీమాసంఖ్య అత్యధికమైయున్నది.

హిందూ దేశమునందు ప్రఖ్యాతి చెందినదియు

ప్రజల అభిమానము పొందినదియునైన యీ లైఫ్

అమూరన్సు కంపెనీకి ప్రపోజల్సును సంపాదించుటకు శక్తిగలవారు మాతో సంబంధము

స్థాపించుకొనగోరెదము. (672)

The Branch Secretary,

Oriental Assurance Buildings

Post Box No. 8, Madras.

Bangalore Branch:—No 3 South Parade

Bangalore.

Trivandrom Branch:—Trivandrom.

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని సామర్థ్యమును గుఱించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలు

అన్ని జాతులవారును ఏమయ్యునందైనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుడు.

32 మాత్రలుగల డబ్బా 1-కిర రూ 1-0-0

ఉత్తరము వ్రాసిన క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి

219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

ఇమిటేషన్ పంచరత్నముల

చౌక పరిశ్రమము గ్యారంటీ కేంపులు, పచ్చలు, నీలములు, పువ్వరాగముల వైక్రాంతములు క్యాటలాగు ఇవ్వబడు

ఈధరలు ఆగష్టు నెలకు మాత్రమే

8 దినములలో వాపసుచేయవచ్చును.

క్రికాకుశం మజిలీనుతాను గ 12 నె 80 శిల్కావంటిది 7-0

6 కమిజాలు అగును తాను 1-కి ముదుగు నె 70 రూ 6-0

కాను బుగారందుద్దులజత చక్రసానకేంపులది. 7 రాళ్లది 20-0

,, మేలువైక్రాంతంది తయారు యెత్తు 10 అణాలు 19-0

,, పువ్వరాగములది శీమకములతో సరిఅయినది 40-0

,, జిగివీ మేలుపుని చక్రసానకములు రూపాయిపైజా 40-0

విడిపువ్వరాగం మేలు రతి 72 పలకలుగల కములు 8-0

విడిచక్ర సానకేంపులు రతి 64 పలకలుగల గులాబీ 0-0

విడివైక్రాంతం డబల్ కట్టుగల పట్టుము బర్మా 3-0

యిమిటేషన్ పువ్వరాగం రతి 1-10

అనంతపల్లి శా. సోదరులు,

నగలవరి కూ. గంబంజి